UNDANG-UNDANG MALAYSIA

VERSI DALAM TALIAN TEKS
CETAKAN SEMULA YANG KEMAS KINI

Akta 172

AKTA PERANCANGAN BANDAR DAN DESA 1976

Sebagaimana pada 1 Jun 2014

AKTA PERANCANGAN BANDAR DAN DESA 1976

Tarikh Perkenan Diraja … … … 18 Mac 1976

Tarikh penyiaran dalam *Warta* … … 25 Mac 1976

Kali terakhir dipinda melalui Akta A1313 yang mula berkuat kuasa pada … … … … 1 September 2011

CETAKAN SEMULA YANG TERDAHULU

Cetakan Semula Yang Pertama *1998*

Cetakan Semula Yang Kedua *2001*

Cetakan Semula Yang Ketiga *2005*

Cetakan Semula Yang Keempat *2006*

UNDANG-UNDANG MALAYSIA

Akta 172

AKTA PERANCANGAN BANDAR DAN DESA 1976

SUSUNAN SEKSYEN

BAHAGIAN I

PERMULAAN

Seksyen

1. Tajuk ringkas, pemakaian dan permulaan kuat kuasa
2. Tafsiran

BAHAGIAN II

DASAR DAN PENTADBIRAN

2A. Majlis Perancang Fizikal Negara
2B. Ketua Pengarah Perancangan Bandar dan Desa
3. Dasar perancangan am
4. Jawatankuasa Perancang Negeri dan fungsinya
5. Pihak berkuasa perancang tempatan
6. Fungsi pihak berkuasa perancang tempatan

BAHAGIAN IIA

JAWATANKUASA PERANCANG WILAYAH

6A. Jawatankuasa perancang wilayah

BAHAGIAN IIB

RANCANGAN FIZIKAL NEGARA

Seksyen

6B. Rancangan fizikal negara

BAHAGIAN III

RANCANGAN PEMAJUAN

7. Tinjauan kawasan perancangan
8. Penyediaan draf rancangan struktur
9. Publisiti berkaitan dengan penyediaan draf rancangan struktur
10. Kelulusan atau penolakan draf rancangan struktur oleh Jawatankuasa
11. Kajian semula atau pengubahan rancangan struktur
11A. Tatacara kajian semula rancangan struktur
11B. Tatacara bagi pengubahan rancangan struktur
12. Penyediaan draf rancangan tempatan
12A. Publisiti berkaitan dengan penyediaan draf rancangan tempatan
13. Publisiti berkaitan dengan draf rancangan tempatan
14. Siasatan dan pendengaran berkenaan dengan draf rancangan tempatan
15. Kelulusan atau penolakan draf rancangan tempatan
16. Pengubahan, pembatalan dan penggantian rancangan tempatan
16A. Penyediaan, dsb., rancangan tempatan oleh Pengarah Negeri
16B. Rancangan kawasan khas
17. Kuasa untuk membuat kaedah-kaedah

BAHAGIAN IV

KAWALAN PERANCANGAN

18. Penggunaan tanah dan bangunan
19. Larangan terhadap pemajuan tanpa kebenaran merancang
20. Larangan terhadap pemajuan yang berlawanan dengan kebenaran merancang

Seksyen

20A. Kewajipan untuk berunding

21. Permohonan untuk kebenaran merancang

21A. Laporan cadangan pemajuan

21B. Pelan susun atur

21C. Penyediaan pelan, dsb., oleh seseorang yang berkelayakan

22. Layanan terhadap permohonan

23. Rayuan terhadap keputusan pihak berkuasa perancang tempatan

24. Luputnya kebenaran merancang

25. Pembatalan dan pengubahsuaian kebenaran merancang dan kelulusan pelan bangunan

26. Kesalahan yang berhubungan dengan pemajuan yang tidak dibenarkan

27. Penguatkuasaan dalam hal pelanggaran seksyen 19

28. Penguatkuasaan dalam hal pelanggaran seksyen 20

29. Penguatkuasaan dalam hal pemajuan yang tidak selaras dengan kebenaran merancang atau kelulusan pelan bangunan yang diubah suai

30. Notis rekuisisi

31. Pelaksanaan oleh orang diberi kuasa

31A. Ketidakselarasan antara undang-undang kecil bangunan dengan rancangan pemajuan

BAHAGIAN V

CAJ PEMAJUAN

32. Caj pemajuan dan tanggungan kepadanya

33. Penentuan caj pemajuan

34. Pembayaran caj pemajuan

35. Kuasa untuk membuat kaedah-kaedah

BAHAGIAN VA

PERINTAH PEMELIHARAAN POKOK

35A. Perintah pemeliharaan pokok

Seksyen

35B. Perintah pemeliharaan pokok tidak boleh dibuat jika pokok tertakluk kepada syarat-syaratnya

35C. Rayuan terhadap perintah pemeliharaan pokok, dsb.

35D. Pampasan di bawah perintah pemeliharaan pokok

35E. Penggantian pokok

35F. Pihak berkuasa perancang tempatan bolehlah menggantikan pokok jika orang yang berkewajipan untuk menggantikannya gagal berbuat demikian

35G. Pembatalan perintah pemeliharaan pokok

35H. Larangan untuk memotong, dsb., pokok yang lilitannya melebihi 0.8 meter

BAHAGIAN VI

LEMBAGA RAYUAN

36. Lembaga Rayuan

BAHAGIAN VII

NOTIS PEMBELIAN DAN PENGAMBILAN TANAH

37. Notis menghendaki pembelian tanah dalam hal tertentu

BAHAGIAN VIII

KAWASAN PEMAJUAN

38. Perisytiharan kawasan pemajuan

39. Kuat kuasa perisytiharan

40. Peruntukan khas bagi pampasan

41. Pihak berkuasa perancang tempatan boleh menggaji ejen, membuat perkiraan, dan menubuhkan perbadanan

42. Kuasa untuk meminjam wang

43. Kuasa untuk melupuskan tanah dan harta

44. Kuasa untuk membuat kaedah-kaedah

BAHAGIAN IX

PERUNTUKAN PELBAGAI

Seksyen

45. Kuasa memasuki

46. Penyampaian dokumen

47. Pengesahan dokumen

48. Bukti dokumentar

49. Keistimewaan daripada pengemukaan dokumen dan kehadiran sebagai saksi

50. Pendakwaan

51. Bidang kuasa mahkamah

52. Penalti oleh sebab mengganggu tanda

52A. Kesalahan oleh pertubuhan perbadanan

53. Pekhidmat awam

54. Akta Perlindungan Pihak Berkuasa Awam

55. Tanggung rugi terhadap tuntutan berkenaan dengan kerosakan atau kerugian

56. Pemakaian Akta 119 bagi siasatan atau pendengaran tempatan

57. Pengecualian daripada fi dan caj

58. Kuasa untuk membuat kaedah-kaedah

59. Pemansuhan undang-undang perancangan yang sedia ada

UNDANG-UNDANG MALAYSIA

Akta 172

AKTA PERANCANGAN BANDAR DAN DESA 1976

Suatu Akta bagi pengawalan dan pengawalseliaan yang sepatutnya mengenai perancangan bandar dan desa di Semenanjung Malaysia dan bagi maksud yang berkenaan dan bersampingan dengannya.

[*Lihat* Lampiran]

BAHAWASANYA adalah suai manfaat bagi maksud memastikan keseragaman undang-undang dan dasar suatu undang-undang dibuat bagi pengawalan dan pengawalseliaan yang sepatutnya mengenai perancangan bandar dan desa di Semenanjung Malaysia:

DAN BAHAWASANYA adalah juga suai manfaat peruntukan dibuat untuk memberikan kuasa eksekutif kepada Persekutuan mengenai perkara tertentu berhubung dengan pengawalan dan pengawalseliaan perancangan bandar dan desa:

OLEH YANG DEMIKIAN, menurut Fasal (1) Perkara 74, Fasal (4) Perkara 76 dan Fasal (2) Perkara 80 Perlembagaan, **MAKA INILAH DIPERBUAT UNDANG-UNDANG** oleh Seri Paduka Baginda Yang di-Pertuan Agong dengan nasihat dan persetujuan Dewan Negara dan Dewan Rakyat yang bersidang dalam Parlimen, dan dengan kuasa daripadanya, seperti yang berikut:

BAHAGIAN I

PERMULAAN

Tajuk ringkas, pemakaian dan permulaan kuat kuasa

1. (1) Akta ini bolehlah dinamakan Akta Perancangan Bandar dan Desa 1976 dan hendaklah terpakai di [*]Semenanjung Malaysia.

(2) Tertakluk kepada subseksyen (3), Akta ini hendaklah mula berkuat kuasa dalam sesuatu Negeri pada tarikh yang ditetapkan oleh Pihak Berkuasa Negeri, dengan persetujuan Menteri, melalui pemberitahuan dalam *Warta* Negeri.[**]

(3) Pihak Berkuasa Negeri boleh menjalankan kuat kuasa Akta ini dengan apa-apa cara yang difikirkannya paling berfaedah, sesuai, suai manfaat, atau boleh dilaksanakan, sama ada dengan menetapkan tarikh yang berlainan bagi peruntukan yang berlainan Akta ini, dengan menetapkan tarikh yang berlainan bagi kawasan pihak berkuasa tempatan yang berlainan atau bagi bahagian yang berlainan kawasan itu, dengan menjalankan kuasa suatu peruntukan secara am dalam Negeri itu dan pada masa yang sama mengisytiharkan bahawa, selama tempoh atau sehingga masa yang ditentukan, peruntukan itu hendaklah terpakai atau tidak terpakai bagi atau berhubung dengan suatu pihak berkuasa perancang tempatan atau kawasan atau mana-mana bahagian daripada kawasan suatu pihak berkuasa perancang tempatan hanya setakat yang ditentukan sahaja, atau dengan apa-apa cara lain.

Tafsiran

2. (1) Dalam Akta ini, melainkan jika konteksnya menghendaki makna yang lain—

"bangunan" termasuklah apa-apa rumah, pondok, bangsal atau kepungan beratap, sama ada digunakan atau tidak digunakan sebagai

---

[*]*CATATAN*—Bagi pemakaian di Wilayah Persekutuan Labuan *lihat*—P.U.(A) 442/2010 yang mula berkuat kuasa pada 1 Januari 2011.

[**]*CATATAN—Lihat* Lampiran.

kediaman manusia, dan apa-apa tembok, pagar, pelantar, perancah, pintu pagar, tiang, pilar, pagar pancang, bingkai, papan dendeng, pelancar, limbungan, dermaga, tembok sambut, jeti, pentas pengkalan, atau jambatan, dan apa-apa struktur, topang atau asas yang bersambung pada atau dengan mana-mana daripada struktur itu;

"caj pemajuan" ertinya caj pemajuan yang disebut dalam seksyen 32;

"ditetapkan" ertinya ditetapkan oleh kaedah-kaedah;

"jalan" ertinya mana-mana jalan awam atau persendirian, dan termasuklah mana-mana lebuh, medan, halaman, jalan kecil, lorong, jambatan, siar kaki, haluan jejak, jalan enam kaki, jalan lalu, atau lebuh raya, sama ada tembus atau tidak, yang orang awam berhak lalu;

"Jawatankuasa" ertinya Jawatankuasa Perancang Negeri yang ditubuhkan di bawah seksyen 4;

"jawatankuasa perancang wilayah", berhubung dengan sesuatu kawasan, ertinya jawatankuasa perancang wilayah yang ditubuhkan bagi kawasan itu di bawah seksyen 6A;

"kaedah-kaedah" ertinya kaedah-kaedah yang dibuat di bawah Akta ini;

"kawasan pemajuan" ertinya suatu kawasan pemajuan yang diisytiharkan di bawah subseksyen 38(1);

"kawasan khas" ertinya kawasan yang ditetapkan di bawah seksyen 16B;

"kawasan plinth" ertinya bahagian kawasan daripada mana-mana lot yang akan diliputi oleh bangunan;

"kebenaran merancang" ertinya kebenaran yang diberikan, dengan atau tanpa syarat, untuk menjalankan pemajuan;

"kepadatan" ertinya keamatan penggunaan tanah yang dihitung atau dinyatakan mengikut bilangan orang, unit kediaman, atau bilik yang boleh didiami, atau apa-apa gabungan faktor itu, bagi satu unit

kawasan tanah; dan bagi maksud takrif ini, "bilik yang boleh didiami" tidaklah termasuk dapur, bilik stor, bilik utiliti, tandas, bilik mandi, atau garaj;

"kemudahan" termasuklah jalan, bekalan air dan elektrik, lampu jalan, pembetungan, parit, kerja raya, dan perkhidmatan dan kemudahan awam lain yang seumpama dengannya;

"kerja bangunan" ertinya meruntuhkan, mendirikan, mendirikan semula, atau meluaskan suatu bangunan atau sebahagian daripadanya dan termasuklah—

(a) apa-apa tambahan pada ketinggian atau luas lantai suatu bangunan;

(b) membuat bumbung atau membuat semula bumbung suatu bangunan atau sebahagian daripadanya;

(c) apa-apa tambahan atau pengubahan kepada suatu bangunan yang menjejaskan atau mungkin akan menjejaskan susunan saliran atau kebersihannya atau keteguhannya;

(d) apa-apa tambahan atau pengubahan kepada suatu bangunan, sama ada dibuat sebelum atau selepas bangunan itu siap, yang menyimpang dengan apa-apa cara daripada mana-mana pelan atau tentuan berkenaan dengan bangunan itu, yang diluluskan pada bila-bila masa oleh mana-mana pihak berkuasa yang diberi kuasa di bawah mana-mana undang-undang bertulis untuk meluluskan pelan atau tentuan itu;

(e) apa-apa tambahan atau pengubahan kepada suatu bangunan yang menjejaskan secara material atau mungkin akan menjejaskan secara material bangunan itu dengan apa-apa cara; dan

(f) apa-apa kerja lain yang biasanya dilakukan oleh seseorang yang menjalankan urusan pembinaan bangunan;

"kerja kejuruteraan" termasuklah membentuk atau meratakan tanah, membentuk atau menyediakan jalan masuk ke suatu jalan, atau memasang kabel, sesalur, atau menyediakan bekalan air atau aliran;

"kerja tanah" termasuklah apa-apa perbuatan mengorek, merata, menimbus dengan apa-apa bahan, atau menebang pokok atas mana-mana tanah, atau apa-apa perbuatan lain yang menyentuh atau mengganggu mana-mana tanah;

"keselesaan" ertinya kualiti atau keadaan suatu tempat atau kawasan yang menyebabkannya menjadi seronok, harmoni dan dapat dinikmati dengan lebih baik, dan termasuklah kawasan lapang, taman, taman rekreasi dan tempat permainan;

"Ketua Pengarah Perancangan Bandar dan Desa" ertinya Ketua Pengarah Perancangan Bandar dan Desa yang fungsinya dinyatakan terutamanya dalam seksyen 2B;

"laporan cadangan pemajuan" ertinya laporan yang dikehendaki supaya dikemukakan oleh seseorang pemohon bagi kebenaran merancang di bawah subseksyen 21A(1);

"Lembaga Rayuan" ertinya Lembaga Rayuan yang ditubuhkan di bawah seksyen 36;

"luas lantai" ertinya jumlah luas ruang lantai dalam suatu bangunan, sebagaimana yang diukur dari sebelah luar dinding atau, dalam hal dinding kongsi, diukur dari tengah-tengah dinding itu;

"Majlis" ertinya Majlis Perancang Fizikal Negara yang ditubuhkan di bawah seksyen 2A;

"menebang pokok" termasuklah memotong, memangkas, mencantas, mencabut, merosakkan atau memusnahkan pokok;

"Menteri" ertinya Menteri yang bertanggungjawab bagi perancangan bandar dan desa;

"nisbah plot" ertinya nisbah antara jumlah luas lantai suatu bangunan dengan luas plot bangunan sebagaimana yang diukur antara

garisan sempadan ukur atau, jika tidak ada garisan sempadan ukur, antara garisan sempadan sementara;

"notis pembelian" ertinya suatu notis pembelian yang disebut dalam seksyen 37;

"notis rekuisisi" ertinya suatu notis rekuisisi yang disebut dalam seksyen 30;

"orang diberi kuasa", berhubung dengan mana-mana peruntukan, ertinya seseorang yang ditetapkan secara bertulis oleh pihak berkuasa perancang tempatan sebagai seorang yang diberi kuasa bagi maksud peruntukan itu;

"pelan" termasuklah laporan, lakaran, peta dan model;

"pemajuan" ertinya menjalankan apa-apa kerja bangunan, kejuruteraan, perlombongan, perindustrian, atau apa-apa kerja lain yang seumpamanya pada, di atas, di sebelah atas atau di bawah tanah, membuat apa-apa perubahan material mengenai penggunaan mana-mana tanah atau bangunan atau mana-mana bahagian daripadanya, atau memecah sempadan atau mencantumkan tanah; dan "memajukan" hendaklah ditafsirkan dengan sewajarnya;

"pemunya", berhubung dengan mana-mana tanah atau bangunan, ertinya—

(a) tuan punya berdaftar tanah itu;

(b) jika, pada pendapat pihak berkuasa perancang tempatan, tuan punya berdaftar tanah itu tidak dapat dikesan, ejen atau pemegang amanahnya;

(c) jika tuan punya berdaftar tanah itu telah mati, wakil dirinya di sisi undang-undang; atau

(d) jika tiada seorang pun antara orang yang disebut dalam perenggan *(a)*, *(b)* dan *(c)* wujud, orang yang pada masa ini menerima sewa tanah atau bangunan itu, sama ada bagi pihaknya sendiri atau sebagai ejen atau pemegang amanah

bagi seseorang yang lain atau sebagai seorang penerima, atau yang akan menerima sewa itu jika tanah atau bangunan itu disewakan;

"penghuni", berhubung dengan mana-mana tanah atau bangunan, termasuklah—

(a) seseorang penyewa tanah atau bangunan itu;

(b) seseorang pemunya tanah atau bangunan itu yang menghuni atau selainnya menggunakan tanah atau bangunan itu;

(c) seseorang yang sebenarnya menghuni tanah atau bangunan itu atau yang memegang tanggungjawab, mengurus, atau mengawalnya, sama ada bagi pihaknya sendiri atau sebagai ejen seorang lain,

tetapi tidak termasuk seseorang penumpang;

"Pengarah Negeri", berhubung dengan suatu Negeri, ertinya Pengarah Jabatan Perancangan Bandar dan Desa bagi Negeri itu;

"penggunaan", berhubung dengan mana-mana tanah, ertinya apa-apa penggunaan tanah selain semata-mata untuk penyimpanan atau penstoran bahan dan kelengkapan yang dicadangkan untuk digunakan dalam pembinaan atau pendirian suatu bangunan di atas tanah itu, atau semata-mata sebagai suatu tempat bagi bangunan sementara untuk kediaman pekerja yang terlibat dalam pembinaan atau pendirian bangunan itu;

"perintah pemeliharaan pokok" ertinya perintah pemeliharaan pokok yang dibuat di bawah seksyen 35A;

"pertanian" termasuklah hortikultur, perladangan, penanaman tanaman, pokok buah-buahan, sayur-sayuran, atau pokok, penanaman tumbuh-tumbuhan untuk digunakan sebagai makanan binatang, perladangan tenusu, pembiakan dan pemeliharaan ternakan, ikan, atau lebah, dan menggunakan tanah bagi maksud tambahan pada mana-mana kegiatan itu atau pada mana-mana kegiatan pertanian

yang lain; tetapi tidak termasuk menggunakan tanah sebagai sebuah taman untuk digunakan bersama dengan suatu bangunan yang bercantum pada tanah itu; dan "pertanian" hendaklah ditafsirkan dengan sewajarnya;

"pihak berkuasa perancang tempatan", berhubung dengan sesuatu kawasan, hendaklah ditafsirkan sebagaimana yang diperuntukkan dalam seksyen 5 dan, berhubung dengan mana-mana tanah atau bangunan, ertinya pihak berkuasa perancang tempatan, sebagaimana yang ditafsirkan sedemikian, bagi kawasan di mana tanah atau bangunan itu terletak;

"pihak berkuasa tempatan" ertinya mana-mana majlis bandar raya, majlis perbandaran, perbandaran, majlis daerah, majlis bandaran, lembaga bandaran, majlis tempatan, lembaga luar bandar, atau mana-mana pihak berkuasa lain seumpamanya yang ditubuhkan oleh atau di bawah mana-mana undang-undang bertulis;

"rancangan fizikal negara" ertinya rancangan fizikal yang meliputi Semenanjung Malaysia yang disediakan dan diluluskan di bawah seksyen 6B;

"rancangan pemajuan", berhubung dengan sesuatu kawasan, ertinya—

(a) rancangan tempatan bagi kawasan itu; atau

(b) jika tiada rancangan tempatan bagi kawasan itu, rancangan struktur bagi kawasan itu,

dan, berhubung dengan mana-mana tanah atau bangunan, ertinya rancangan pemajuan, sebagaimana yang ditakrifkan sedemikian, bagi kawasan di mana tanah atau bangunan itu terletak;

"rancangan struktur", berhubung dengan sesuatu kawasan, ertinya rancangan struktur bagi kawasan itu, dan apa-apa pengubahan rancangan itu, yang berkuat kuasa dalam kawasan itu menurut subseksyen 10(6); dan, berhubung dengan mana-mana tanah atau bangunan, ertinya rancangan struktur, sebagaimana yang ditakrifkan sedemikian, bagi kawasan di mana tanah atau bangunan itu terletak;

dan "draf rancangan struktur" hendaklah ditafsirkan sebagaimana yang dikehendaki oleh konteksnya;

"rancangan tempatan", berhubung dengan sesuatu kawasan, ertinya rancangan tempatan bagi kawasan itu, dan apa-apa pengubahan rancangan itu, yang pada masa ini berkuat kuasa dalam kawasan itu menurut subseksyen 15(1); dan, berhubung dengan mana-mana tanah atau bangunan, ertinya rancangan tempatan, sebagaimana yang ditakrifkan sedemikian, bagi kawasan di mana tanah atau bangunan itu terletak; dan "draf rancangan tempatan" hendaklah ditafsirkan sebagaimana yang dikehendaki oleh konteksnya;

"tanah" termasuklah—

(a) permukaan bumi, dan segala benda yang menjadi permukaan bumi;

(b) segala benda di bawah permukaan bumi;

(c) segala tumbuh-tumbuhan dan keluaran semula jadi yang lain, sama ada atau tidak memerlukan penggunaan buruh secara berkala untuk pengeluarannya, dan sama ada di atas atau di bawah permukaan bumi;

(d) segala benda, sama ada di atas atau di bawah permukaan bumi, yang bercantum pada bumi atau yang terpasang dengan kekal pada apa-apa benda yang bercantum pada bumi;

(e) tanah yang diliputi air; dan

(f) apa-apa harta atau kepentingan mengenai, atau hak ke atas, tanah;

"tanah lapang" ertinya mana-mana tanah sama ada dikepung atau tidak yang disusun atur atau dirizabkan untuk disusun atur keseluruhannya atau sebahagiannya sebagai suatu taman bunga awam, taman awam, padang sukan dan rekreasi awam, tempat makan angin awam, tempat jalan kaki awam atau sebagai suatu tempat awam.

(2) Bagi mengelakkan keraguan dalam menentukan, bagi maksud Akta ini, apa yang menjadi suatu perubahan material mengenai penggunaan tanah, maka ditetapkan bahawa—

(a) penggunaan tanah sebagai suatu tempat untuk melonggokkan sampah sarap atau bahan buangan yang adalah melibatkan suatu perubahan material mengenai penggunaan tanah itu, walaupun tanah itu mengandungi suatu tapak yang sudahpun digunakan bagi maksud itu, jika keluasan permukaan atau tingginya longgokan itu adalah dengan itu bertambah secara material;

(b) apa-apa penggunaan tanah atau penggunaan sebahagian daripadanya yang berlanggaran atau tidak selaras atau bertentangan dengan mana-mana peruntukan rancangan pemajuan yang adalah melibatkan suatu perubahan material mengenai penggunaan tanah itu.

(3) Bagi mengelakkan keraguan dalam menentukan, bagi maksud Akta ini, apa yang menjadi suatu perubahan material mengenai penggunaan suatu bangunan, maka ditetapkan bahawa—

(a) apa-apa penambahan pada bilangan unit dalam suatu bangunan lebih daripada bilangan yang diluluskan pada asalnya oleh mana-mana pihak berkuasa yang diberi kuasa di bawah mana-mana undang-undang bertulis yang memberikan kelulusan itu adalah melibatkan suatu perubahan material mengenai penggunaan bangunan itu;

(b) penggunaan suatu rumah tempat tinggal yang bukan pada asalnya dibina untuk kediaman manusia melibatkan suatu perubahan material mengenai penggunaan bangunan itu;

(c) apa-apa pengubahan atau tambahan pada bahagian bangunan itu, sama ada di sebelah atau bercantum pada bahagian luar bangunan itu, yang bersempadan dengan apa-apa garisan biasa jalan sebagaimana yang ditetapkan oleh atau ditakrifkan dalam mana-mana undang-undang bertulis yang berhubungan dengan bangunan adalah

melibatkan suatu perubahan material mengenai penggunaan bangunan itu;

(d) apa-apa penggunaan suatu bangunan atau sebahagian daripadanya yang berlanggaran atau tidak selaras atau bertentangan dengan mana-mana peruntukan rancangan pemajuan adalah melibatkan suatu perubahan material mengenai penggunaan bangunan itu;

(e) penggunaan bagi maksud lain suatu bangunan atau sebahagian daripadanya yang pada asalnya dibina sebagai rumah tempat tinggal melibatkan suatu perubahan material mengenai penggunaan bangunan itu.

BAHAGIAN II

DASAR DAN PENTADBIRAN

Majlis Perancang Fizikal Negara

2A. (1) Suatu Majlis Perancang Fizikal Negara hendaklah ditubuhkan yang terdiri daripada—

(a) seorang Pengerusi, iaitu Perdana Menteri;

(b) seorang Timbalan Pengerusi, iaitu Timbalan Perdana Menteri;

(c) Menteri;

(d) Menteri yang bertanggungjawab bagi perumahan dan kerajaan tempatan, jika dia bukan juga Menteri yang bertanggungjawab bagi perancangan bandar dan desa;

(e) Menteri Kewangan;

(f) Menteri yang bertanggungjawab bagi tanah;

(g) Menteri Besar atau Ketua Menteri tiap-tiap Negeri;

(h) Menteri yang bertanggungjawab bagi Wilayah Persekutuan; dan

(i) tidak lebih daripada tujuh anggota lain yang hendaklah dilantik oleh Pengerusi.

(2) Fungsi Majlis Perancang Fizikal Negara adalah—

(a) untuk menggalakkan di dalam negara, dalam rangka dasar negara, perancangan bandar dan desa sebagai suatu alat yang berkesan dan efisien bagi memperelok persekitaran dari segi fizikal dan ke arah pencapaian suatu pemajuan yang mapan di dalam negara;

(b) untuk menasihati Kerajaan Persekutuan atau Kerajaan mana-mana Negeri, mengenai perkara yang berhubungan dengan perancangan bandar dan desa yang dikehendaki di bawah Akta ini; dan

(c) untuk melaksanakan apa-apa fungsi lain yang diberikan kepada Majlis di bawah Akta ini.

(3) Majlis boleh dari semasa ke semasa memberi Ketua Pengarah Perancangan Bandar dan Desa arahan yang selaras dengan peruntukan Akta ini, dan Ketua Pengarah Perancangan Bandar dan Desa hendaklah menguatkuasakan arahan itu.

(4) Majlis boleh melaksanakan apa-apa fungsi lain yang bersampingan dengan atau berbangkit daripada apa-apa fungsi yang dinyatakan dalam subseksyen (2) dan melakukan segala perkara yang perlu atau suai manfaat bagi menjalankan fungsinya di bawah Akta ini.

(5) Majlis hendaklah bermesyuarat sekali tiap-tiap empat bulan dalam suatu tahun dan hendaklah, sebagai tambahan, bermesyuarat jika dan apabila Pengerusi memanggil mesyuarat.

(6) Majlis hendaklah menentukan tatacaranya sendiri.

Ketua Pengarah Perancangan Bandar dan Desa

2B. (1) Seorang Ketua Pengarah Perancangan Bandar dan Desa hendaklah ada yang fungsinya ialah—

(a) untuk menjalankan, menggalakkan dan menyelaraskan penyelidikan berhubung dengan apa-apa aspek perancangan bandar dan desa;

(b) untuk menyiarkan laporan, buletin, perangkaan, monograf dan terbitan lain yang berhubungan dengan perancangan bandar dan desa dan perkaedahannya;

(c) untuk memberikan maklumat dan pendidikan kepada orang ramai berkenaan dengan perancangan bandar dan desa;

(d) untuk membuat laporan kepada dan menasihati Majlis mengenai perkara yang berkaitan dengan penggunaan perancangan bandar dan desa dalam pemuliharaan, penggunaan dan pemajuan tanah di dalam negara dan mengenai apa-apa pindaan yang difikirkannya wajar kepada mana-mana undang-undang yang menyentuh perancangan bandar dan desa dan mengenai apa-apa perkara yang dirujukkan oleh Majlis kepadanya;

(e) untuk mewujudkan dan mengekalkan hubungan dan kerjasama dengan setiap Pihak Berkuasa Negeri berkenaan dengan perancangan bandar dan desa.

(2) Ketua Pengarah Perancangan Bandar dan Desa hendaklah menjadi Setiausaha kepada Majlis.

Dasar perancangan am

3. Tertakluk kepada Fasal (5) dan (6) Perkara 91 Perlembagaan, Pihak Berkuasa Negeri hendaklah bertanggungjawab bagi dasar am berkenaan dengan perancangan pemajuan dan penggunaan semua tanah dan bangunan dalam kawasan tiap-tiap pihak berkuasa

tempatan di dalam Negeri; dan Pihak Berkuasa Negeri boleh, pada atau bagi maksud menunaikan tanggungjawabnya di bawah seksyen ini, dari semasa ke semasa memberikan arahan secara am kepada Jawatankuasa atau mana-mana pihak berkuasa perancang tempatan yang selaras dengan peruntukan Akta ini, dan Jawatankuasa atau pihak berkuasa perancang tempatan hendaklah menguatkuasakan arahan itu.

Jawatankuasa Perancang Negeri dan fungsinya

4. (1) Suatu Jawatankuasa Perancang Negeri hendaklah ditubuhkan bagi Negeri yang terdiri daripada—

(a) seorang Pengerusi, iaitu Menteri Besar atau Ketua Menteri Negeri;

(b) seorang Timbalan Pengerusi, iaitu seorang anggota Majlis Mesyuarat Kerajaan Negeri, yang hendaklah dilantik oleh Pihak Berkuasa Negeri;

(ba) tidak lebih daripada tiga orang anggota yang hendaklah dilantik oleh Pihak Berkuasa Negeri dari kalangan anggota Majlis Mesyuarat Kerajaan Negeri, yang sekurang-kurangnya seorang daripadanya hendaklah menjadi anggota yang bertanggungjawab bagi dan portfolionya berhubungan dengan perancangan bandar dan desa di dalam Negeri;

(c) Setiausaha Kerajaan Negeri;

(d) Pengarah Negeri, yang hendaklah menjadi Setiausaha Jawatankuasa;

(e) Pengarah Tanah dan Galian Negeri;

(f) Pengarah Unit Perancang Ekonomi Negeri atau pegawai yang bertanggungjawab bagi hal ehwal sedemikian di Negeri;

(g) Pengarah Kerja Raya Negeri;

(h) Penasihat Undang-Undang Negeri;

(ha) Pegawai Kewangan Negeri;

(hb) Pegawai Kemajuan Negeri atau pegawai yang bertanggungjawab bagi hal ehwal sedemikian di Negeri;

(hc) Pengarah Jabatan Alam Sekitar Negeri atau pegawai yang bertanggungjawab bagi hal ehwal sedemikian di Negeri; dan

(i) tidak lebih daripada empat anggota lain yang hendaklah dilantik oleh Pihak Berkuasa Negeri.

(2) Seseorang anggota Jawatankuasa yang dilantik di bawah perenggan (1)*(b)* atau *(i)* hendaklah, melainkan jika dia meletakkan jawatannya lebih awal atau pelantikannya dibatalkan lebih awal, memegang jawatan selama tempoh yang dinyatakan dalam surat cara pelantikannya tetapi adalah layak dilantik semula.

(3) Seseorang anggota Jawatankuasa yang bukan seorang anggota perkhidmatan awam boleh dibayar apa-apa elaun yang diluluskan oleh Pihak Berkuasa Negeri.

(4) Fungsi Jawatankuasa adalah—

(a) untuk menggalakkan dalam Negeri, dalam rangka dasar negara, pemuliharaan, penggunaan dan pemajuan semua tanah di dalam Negeri;

(aa) untuk mengawal selia, mengawal, merancang dan menyelaraskan semua aktiviti pemajuan di dalam Negeri;

(b) untuk menasihati Kerajaan Negeri, sama ada dengan daya usahanya sendiri atau sebagai menyahut permintaan Kerajaan Negeri, mengenai perkara yang berhubungan dengan pemuliharaan, penggunaan dan pemajuan tanah di dalam Negeri; dan

(c) untuk mengusahakan, membantu dan menggalakkan pemungutan, penyenggaraan, dan penyiaran perangkaan, buletin, dan monograf, dan penyiaran lain yang berhubungan dengan perancangan bandar dan desa dan perkaedahannya.

(5) Jawatankuasa boleh dari semasa ke semasa memberikan arahan kepada mana-mana pihak berkuasa perancang tempatan yang selaras dengan peruntukan Akta ini, dan pihak berkuasa perancang tempatan hendaklah menguatkuasakan arahan itu.

(6) Jawatankuasa boleh melaksanakan apa-apa fungsi lain yang menjadi tambahan kepada, bersampingan dengan, atau berbangkit daripada apa-apa fungsi yang dinyatakan dalam subseksyen (4) dan melakukan semua perkara yang perlu atau suai manfaat bagi menjalankan fungsinya di bawah Akta ini.

(7) Jawatankuasa boleh mengarahkan supaya diadakan suatu siasatan atau pendengaran tempatan pada atau bagi maksud menjalankan mana-mana daripada fungsinya di bawah Akta ini.

(8) Pengarah Perancangan Bandar dan Desa Negeri hendaklah menjadi penasihat utama kepada Jawatankuasa berkenaan dengan perkara yang berhubungan dengan perancangan bandar dan desa dan, sebagai Setiausaha Jawatankuasa, hendaklah bertanggungjawab menjalankan keputusan dan melaksanakan dasar Jawatankuasa; dan dalam atau bagi maksud menunaikan fungsinya di bawah subseksyen ini, dia boleh menggunakan sumber kewangan, manusia dan sumber lain jabatannya.

Pihak berkuasa perancang tempatan

[*]**5.** (1) Tiap-tiap pihak berkuasa tempatan hendaklah menjadi pihak berkuasa perancang tempatan bagi kawasan pihak berkuasa tempatan itu.

---

[*]*CATATAN*—Pindaan seksyen ini melalui Akta A1129 tidak menyentuh apa-apa permohonan belum selesai bagi kebenaran merancang berkenaan dengan suatu pemajuan atau apa-apa rayuan terhadap keengganan pihak berkuasa perancang tempatan untuk memberikan kebenaran merancang atau terhadap apa-apa syarat yang dikenakan di bawah subseksyen 22(3) Akta ini—*lihat* seksyen 38 Akta A1129.

[*](2) Bagi mana-mana kawasan di dalam Negeri yang tidak menjadi sebahagian daripada kawasan mana-mana pihak berkuasa tempatan, Pengarah Negeri hendaklah menjadi pihak berkuasa perancang tempatan, dan sebutan mengenai "pihak berkuasa perancang tempatan" dalam Akta ini hendaklah disifatkan termasuk Pengarah Negeri apabila Pengarah Negeri itu melaksanakan fungsi pihak berkuasa perancang tempatan berhubung dengan kawasan itu.

(3) (*Dipotong oleh Akta A1129*).

(4) Suatu pihak berkuasa perancang tempatan hendaklah memberi kepada Jawatankuasa apa-apa penyata dan maklumat yang berhubungan dengan aktivitinya sebagaimana yang dikehendaki oleh Jawatankuasa dari semasa ke semasa.

Fungsi pihak berkuasa perancang tempatan

6. (1) Fungsi suatu pihak berkuasa perancang tempatan adalah—

(a) untuk mengawal selia, mengawal, dan merancang pemajuan dan penggunaan semua tanah dan bangunan dalam kawasannya;

(b) untuk mengusahakan, membantu dan menggalakkan pemungutan, penyenggaraan, dan penyiaran perangkaan, buletin, dan monograf, dan penyiaran lain yang berhubungan dengan perancangan bandar dan desa dan perkaedahannya; dan

(c) untuk melaksanakan apa-apa fungsi lain yang ditugaskan kepadanya dari semasa ke semasa oleh Pihak Berkuasa Negeri atau oleh Jawatankuasa.

(2) Suatu pihak berkuasa perancang tempatan boleh melaksanakan apa-apa fungsi lain yang menjadi tambahan kepada, bersampingan dengan, atau berbangkit daripada apa-apa fungsi yang dinyatakan dalam subseksyen (1) dan melakukan semua perkara yang

---

[*]*CATATAN*—Subseksyen ini tidak terpakai bagi Negeri Kelantan dan Terengganu–*lihat* Kn. P.U. 34/2003 dan Tr. G.N. 54/2003.

perlu atau suai manfaat bagi menjalankan fungsinya di bawah Akta ini.

BAHAGIAN IIA

JAWATANKUASA PERANCANG WILAYAH

Jawatankuasa perancang wilayah

[*]**6A.** (1) Majlis boleh dari semasa ke semasa, selepas berunding dengan Pihak Berkuasa Negeri yang berkenaan, menubuhkan suatu jawatankuasa perancang wilayah yang terdiri daripada sesuatu kawasan yang terletak di dalam dua Negeri atau lebih.

(2) Bagi maksud subseksyen (1), Menteri hendaklah menyebabkan supaya fakta penubuhan suatu jawatankuasa perancang wilayah disiarkan dalam *Warta* bersama dengan tanda yang dengannya sempadan wilayah yang baginya jawatankuasa itu telah ditubuhkan dapat dikenal pasti.

(3) Jawatankuasa perancang wilayah hendaklah terdiri daripada—

(a) seorang Pengerusi, yang dilantik oleh Perdana Menteri;

(b) enam orang mewakili Kerajaan Persekutuan, sekurang-kurangnya empat orang daripadanya hendaklah pegawai awam, yang dilantik oleh Menteri;

(c) tidak lebih daripada empat orang yang mewakili Kerajaan setiap Negeri dalam wilayah itu, yang dilantik oleh Pihak Berkuasa Negeri, seorang daripadanya hendaklah Pengarah Negeri; dan

(d) Yang Dipertua tiap-tiap pihak berkuasa perancang tempatan dalam wilayah itu jika pihak berkuasa itu ialah pihak berkuasa tempatan.

[*]*CATATAN*—Seksyen ini tidak terpakai bagi Negeri Terengganu–*lihat* Tr. G.N. 54/2003.

(4) Seorang Setiausaha bagi jawatankuasa perancang wilayah yang hendaklah dilantik oleh Ketua Pengarah Perancangan Bandar dan Desa.

(5) Fungsi jawatankuasa perancang wilayah ialah—

(a) untuk menasihati dan membantu Jawatankuasa Perancang Negeri dan pihak berkuasa perancang tempatan dalam wilayah itu mengenai rancangan pemajuan yang sesuai bagi wilayah itu, mengikut dasar negara;

(b) untuk membuat dasar dan merangka suatu rancangan wilayah yang komprehensif untuk memandu dan menyelaras pemajuan wilayah itu;

(c) untuk merancang dan menyelaras penyediaan infrastruktur dan kemudahan bagi wilayah itu;

(d) untuk mewujudkan proses dan tatacara yang seragam untuk digunakan oleh Kerajaan Persekutuan dan Kerajaan Negeri serta pihak berkuasa tempatan yang berkenaan bagi wilayah itu;

(e) untuk mengawasi pelaksanaan piawai, garis panduan dan tatacara dalam memudahkan pemajuan wilayah itu; dan

(f) untuk menjalankan penyelidikan yang perlu bagi perancangan wilayah itu.

(6) Jawatankuasa perancang wilayah hendaklah memberi Majlis atau Jawatankuasa apa-apa penyata, laporan dan maklumat yang berhubungan dengan aktivitinya sebagaimana yang dikehendaki oleh Majlis atau Jawatankuasa dari semasa ke semasa.

(7) Jawatankuasa perancang wilayah hendaklah menentukan tatacaranya sendiri.

BAHAGIAN IIB

RANCANGAN FIZIKAL NEGARA

Rancangan fizikal negara

6B. (1) Ketua Pengarah Perancangan Bandar dan Desa hendaklah, apabila diarahkan oleh Majlis, menyediakan dan mengemukakan suatu draf rancangan fizikal negara yang meliputi Semenanjung Malaysia kepada Majlis bagi kelulusannya.

(2) Draf rancangan fizikal negara hendaklah—

(a) merupakan suatu pernyataan bertulis yang merumuskan dasar strategik bagi maksud menentukan haluan dan arah aliran am pemajuan fizikal bagi negara;

(b) disertakan dengan apa-apa rancangan petunjuk sebagaimana yang perlu untuk menjelaskan dasar strategik; dan

(c) mengandungi perkara lain sebagaimana yang ditetapkan atau yang ditentukan oleh Majlis dalam mana-mana hal yang tertentu.

(3) Apabila menyediakan draf rancangan fizikal negara dan menentukan kandungannya untuk dikemukakan kepada Majlis, Ketua Pengarah Perancangan Bandar dan Desa hendaklah menimbangkan dasar pembandaran negara semasa atau dasar lain yang serupa dan hendaklah berunding dengan tiap-tiap Pihak Berkuasa Negeri dan mana-mana pihak berkuasa atau badan lain sebagaimana yang diarahkan oleh Majlis.

(4) Rancangan fizikal negara hendaklah dikaji semula tiap-tiap lima tahun seiring dengan kajian semula Rancangan Pembangunan Lima Tahun Negara, atau jika dan apabila diarahkan oleh Majlis.

(5) Adalah menjadi tugas am Kerajaan Persekutuan dan Kerajaan tiap-tiap Negeri untuk membantu dalam memastikan bahawa matlamat rancangan fizikal negara tercapai.

(6) Ketua Pengarah Perancangan Bandar dan Desa hendaklah memberikan laporan kepada Majlis secara berkala mengenai pelaksanaan rancangan fizikal negara, atau jika dan apabila diarahkan oleh Majlis.

BAHAGIAN III

RANCANGAN PEMAJUAN

Tinjauan kawasan perancangan

7. (1) Pengarah Negeri hendaklah, setakat yang dia belum berbuat demikian, memulakan suatu tinjauan ke atas Negeri, memeriksa perkara yang dijangka mungkin menyentuh pemajuan, atau perancangan pemajuan, Negeri itu, dan hendaklah dalam apa-apa keadaan sentiasa mengkaji semula semua perkara itu.

(2) Walaupun Pengarah Negeri telah menjalankan kewajipannya di bawah subseksyen (1), dia boleh, jika difikirkannya patut, dan hendaklah, jika diarahkan berbuat demikian oleh Majlis atau Jawatankuasa, memulakan suatu tinjauan baru keseluruhan Negeri, memeriksa perkara yang disebut dalam subseksyen itu.

(3) Tanpa menyentuh keluasan subseksyen (1) dan (2), perkara yang hendak diperiksa dan sentiasa dikaji semula di bawah subseksyen itu hendaklah termasuk—

(a) ciri utama fizikal, ekonomi, alam sekitar, dan sosial, termasuklah penggunaan utama tanah, Negeri itu dan, setakat ciri utama yang mungkin dijangka menyentuh kawasan berjiran Negeri itu;

(aa) rancangan fizikal negara dan dasar utama negara mengenai ekonomi, sosial, fizikal dan pengurusan dan pemuliharaan alam sekitar yang lain;

(b) bilangan, komposisi, dan taburan penduduk Negeri itu, sama ada menetap atau tidak;

(c) tanpa menyentuh perenggan *(a)*, perhubungan, sistem pengangkutan, dan lalu lintas di Negeri itu dan, setakat yang perhubungan, sistem pengangkutan, dan lalu lintas yang mungkin dijangka menyentuh Negeri itu;

(d) apa-apa perkara yang tidak disebut dalam mana-mana perenggan terdahulu yang mungkin dijangka menyentuh apa-apa perkara yang disebut dalam mana-mana perenggan terdahulu;

(e) perkara lain yang ditetapkan atau yang ditentukan oleh Majlis atau Jawatankuasa dalam mana-mana hal; dan

(f) apa-apa perubahan yang telahpun dirancangkan dalam apa-apa perkara yang disebut dalam mana-mana perenggan terdahulu dan kesan yang mungkin berlaku ke atas pemajuan, atau perancangan pemajuan, Negeri itu.

(4) Pengarah Negeri hendaklah, bagi maksud menunaikan fungsinya di bawah seksyen ini, berunding dengan Pengarah Negeri mana-mana Negeri yang lain mengenai perkara yang berhubungan dengan kawasan Negeri yang lain itu yang dijangka akan menyentuh pemajuan atau perancangan pemajuan Negeri itu berkenaan dengan tinjauan yang dimulakan di bawah seksyen ini.

(5) Subseksyen (1) hendaklah, berkenaan dengan apa-apa tempoh yang seksyen ini berkuat kuasa dalam suatu bahagian sahaja dalam Negeri itu, ditafsirkan sebagai menghendaki Pengarah Negeri itu memulakan suatu tinjauan ke atas, dan sentiasa mengkaji semula, perkara yang menyentuh bahagian itu sahaja dalam Negeri itu; dan subseksyen (2) hendaklah, sama ada atau tidak seksyen ini berkuat kuasa di seluruh Negeri itu, berkuat kuasa seolah-olah kuasa yang diberikan itu termasuk kuasa untuk Pengarah Negeri itu untuk memulakan, dan untuk Majlis atau Jawatankuasa itu mengarahkannya memulakan, suatu tinjauan baru ke atas suatu bahagian Negeri itu sahaja; dan rujukan dalam subseksyen (3) kepada Negeri itu atau kepada kawasan berjiran hendaklah ditafsirkan dengan sewajarnya.

Penyediaan draf rancangan struktur

8. (1) Pengarah Negeri hendaklah, dalam tempoh yang ditentukan oleh Majlis atau Jawatankuasa, menyediakan dan mengemukakan kepada Jawatankuasa suatu laporan tinjauannya di bawah seksyen 7 dan pada masa yang sama menyediakan dan mengemukakan suatu draf rancangan struktur menurut subseksyen (3) bagi Negeri itu kepada Jawatankuasa bagi kelulusannya.

(2) Laporan itu hendaklah termasuk suatu anggaran apa-apa perubahan yang mungkin berlaku, dalam tempoh yang ditentukan oleh Majlis atau Jawatankuasa, dalam perkara yang disebut dalam subseksyen 7(3); dan tempoh yang berlainan boleh ditentukan berhubung dengan perkara yang berlainan.

(3) Draf rancangan struktur bagi Negeri itu adalah suatu pernyataan bertulis—

(a) yang merumuskan dasar dan cadangan am Pihak Berkuasa Negeri itu berkenaan dengan pemajuan dan penggunaan tanah di dalam Negeri itu, termasuklah langkah untuk memperelok persekitaran hidup dari segi fizikal, memperelok perhubungan, menguruskan lalu lintas, memperelok kesejahteraan sosio-ekonomi dan menggalakkan pertumbuhan ekonomi, dan untuk memudahkan pemajuan yang mapan;

(b) yang menyatakan pertalian cadangan itu dengan cadangan am bagi pemajuan dan penggunaan tanah dalam kawasan berjiran yang mungkin dijangka menyentuh kawasan itu; dan

(c) yang mengandungi perkara lain sebagaimana yang ditetapkan atau yang ditentukan oleh Majlis atau Jawatankuasa dalam mana-mana hal.

(4) Dalam merumuskan dasar dan cadangan am di bawah perenggan (3)*(a)*, Pengarah Negeri hendaklah memastikan bahawa dasar dan cadangan itu adalah berpatutan dengan hasil tinjauannya di

bawah seksyen 7 dan dengan apa-apa maklumat lain yang mungkin didapatinya, dan hendaklah memberi perhatian—

(a) kepada dasar semasa berkenaan dengan perancangan sosial dan ekonomi serta pembangunan dan perlindungan alam sekitar Negeri dan negara;

(b) kepada sumber yang mungkin boleh didapati untuk menjalankan cadangan rancangan struktur itu; dan

(c) kepada perkara lain yang dia diarahkan oleh Majlis atau Jawatankuasa supaya mengambil kira.

(5) (*Dipotong oleh Akta A1129*).

(6) Suatu draf rancangan struktur bagi sesuatu kawasan hendaklah mengandungi atau disertakan dengan gambar rajah, gambaran, dan bahan perihalan yang difikirkan sesuai oleh Pengarah Negeri untuk maksud menjelaskan atau menerangkan cadangan dalam rancangan itu, atau yang ditetapkan, atau dalam mana-mana hal tertentu ditentukan dalam arahan yang diberikan oleh Majlis atau Jawatankuasa; dan gambar rajah, gambaran, dan bahan perihalan itu hendaklah disifatkan sebagai sebahagian daripada rancangan itu.

(7) Pada bila-bila masa sebelum Jawatankuasa meluluskan di bawah seksyen 10 suatu rancangan struktur berkenaan dengan keseluruhan Negeri itu, Pengarah Negeri boleh, dengan keizinan Jawatankuasa, dan hendaklah, jika diarahkan sedemikian olehnya, menyediakan dan mengemukakan kepada Jawatankuasa untuk mendapat kelulusannya suatu draf rancangan struktur yang berhubungan dengan sebahagian daripada kawasan itu; dan jika Jawatankuasa telah memberikan keizinan atau arahan untuk penyediaan suatu draf rancangan struktur bagi sebahagian daripada kawasan itu, rujukan dalam Bahagian ini kepada kawasan itu hendaklah, berhubung dengan suatu draf rancangan struktur, ditafsirkan sebagai termasuk rujukan kepada sebahagian daripada kawasan itu.

Publisiti berkaitan dengan penyediaan draf rancangan struktur

9. (1) Apabila menyediakan draf rancangan struktur bagi Negeri dan akhirnya menentukan kandungannya untuk dikemukakan kepada Jawatankuasa, Pengarah Negeri hendaklah mengambil langkah yang pada pendapatnya akan memastikan—

(a) bahawa publisiti diberikan di dalam Negeri kepada laporan tinjauan di bawah seksyen 7 dan kepada perkara yang dicadangkannya untuk dimasukkan dalam rancangan itu; dan

(b) bahawa orang yang mungkin dijangka ingin mendapatkan peluang untuk membuat representasi kepada Pengarah Negeri itu berkenaan dengan perkara itu menyedari bahawa mereka berhak mendapat, dan diberi, peluang untuk berbuat demikian,

dan Pengarah Negeri hendaklah menimbangkan tiap-tiap representasi yang dibuat kepadanya dalam tempoh yang ditetapkan.

(2) Secepat yang dapat dilaksanakan selepas suatu draf rancangan struktur dikemukakan kepada Jawatankuasa, Pengarah Negeri hendaklah—

(a) menyiarkan, dalam tiga keluaran daripada sekurang-kurangnya dua akhbar tempatan, satu daripadanya dalam bahasa kebangsaan, suatu notis yang menyatakan bahawa salinan rancangan itu boleh didapati untuk diperiksa di pejabat Pengarah Negeri dan di tempat lain yang ditentukannya dan masa yang bantahan terhadap rancangan itu boleh dibuat kepada Jawatankuasa; dan

(b) menyediakan salinan rancangan itu untuk diperiksa di tempat yang dinyatakan dalam notis itu; dan setiap salinan hendaklah disertakan dengan suatu pernyataan mengenai masa, sebagaimana yang dinyatakan dalam notis itu, yang bantahan terhadap rancangan itu boleh dibuat kepada Jawatankuasa.

(3) Masa yang bantahan terhadap draf rancangan struktur itu boleh dibuat hendaklah tidak kurang daripada satu bulan dari tarikh notis itu mula dikeluarkan di bawah perenggan (2)*(a)* dalam sesuatu akhbar tempatan dalam bahasa kebangsaan, dan apa-apa masa yang dinyatakan dalam notis itu boleh dilanjutkan sekali oleh Pengarah Negeri selama tidak melebihi satu bulan untuk faedah mana-mana pembantah yang tertentu.

(4) Suatu draf rancangan struktur yang dikemukakan oleh Pengarah Negeri kepada Jawatankuasa untuk mendapatkan kelulusannya hendaklah disertakan dengan suatu pernyataan yang mengandungi butir-butir, jika ada, yang ditetapkan—

(a) mengenai langkah yang telah diambil oleh Pengarah Negeri untuk mematuhi subseksyen (1); dan

(b) mengenai perundingan Pengarah Negeri dengan, dan pertimbangannya atas pandangan, orang lain berkenaan dengan perkara yang dimasukkan, atau yang pada asalnya dicadangkan untuk dimasukkan, dalam rancangan itu.

(5) Jika, selepas menimbangkan pernyataan yang dikemukakan dengan, dan perkara yang dimasukkan dalam, draf rancangan struktur itu dan apa-apa maklumat lain yang diberikan oleh Pengarah Negeri, Jawatankuasa berpuas hati bahawa maksud perenggan (1)*(a)* dan *(b)* telah dicapai dengan secukupnya melalui langkah yang diambil oleh Pengarah Negeri itu menurut perenggan itu, ia hendaklah terus menimbangkan sama ada hendak meluluskan draf rancangan struktur itu; dan jika ia tidak berpuas hati sedemikian, ia hendaklah mengembalikan rancangan itu kepada Pengarah Negeri dan mengarahkannya supaya—

(a) mengambil tindakan selanjutnya yang ditentukan oleh Jawatankuasa untuk mencapai maksud itu dengan lebih baik; dan

(b) selepas berbuat demikian, mengemukakan semula rancangan itu dengan apa-apa ubah suaian, jika ada, yang difikirkan sesuai pada masa itu oleh Pengarah Negeri itu

dan, jika dikehendaki sedemikian oleh arahan itu, berbuat demikian dalam tempoh yang ditentukan,

tetapi Jawatankuasa tidak boleh mengembalikan rancangan itu atau memberikan arahan itu jika telah genap tiga bulan semenjak Pengarah Negeri mengemukakan rancangan itu kepada Jawatankuasa.

(6) Jika Jawatankuasa mengembalikan draf rancangan struktur itu kepada Pengarah Negeri itu di bawah subseksyen (5), ia hendaklah memberitahu Pengarah Negeri akan sebab ia berbuat demikian dan, jika mana-mana orang telah membuat apa-apa bantahan kepada Jawatankuasa terhadap rancangan itu, ia hendaklah juga memberitahu orang itu bahawa ia telah mengembalikan rancangan itu.

(7) Jika Pengarah Negeri diberi arahan oleh Jawatankuasa di bawah subseksyen (5), dia hendaklah menarik balik dengan serta-merta salinan rancangan yang disediakan untuk diperiksa sebagaimana yang dikehendaki oleh subseksyen (2) dan dia hendaklah menyiarkan fakta tentang penarikan balik itu dalam tiga keluaran daripada sekurang-kurangnya dua akhbar tempatan, satu daripadanya adalah dalam bahasa kebangsaan.

(8) Subseksyen (2) hingga (7) hendaklah terpakai, dengan ubah suaian yang perlu, berhubung dengan draf rancangan struktur yang dikemukakan semula kepada Jawatankuasa mengikut arahan yang diberikan olehnya di bawah subseksyen (5) sebagaimana subseksyen itu terpakai berhubung dengan rancangan itu seperti yang dikemukakan pada asalnya.

Kelulusan atau penolakan draf rancangan struktur oleh Jawatankuasa

10. (1) Jawatankuasa boleh, selepas menimbangkan suatu draf rancangan struktur yang dikemukakan atau dikemukakan semula kepadanya, sama ada meluluskannya, keseluruhan atau sebahagian daripadanya dan dengan atau tanpa ubah suaian atau syarat-syarat, atau menolaknya.

(2) Dalam menimbangkan draf rancangan struktur itu, Jawatankuasa boleh mengambil kira apa-apa perkara yang difikirkannya berkaitan, sama ada atau tidak ia telah diambil kira dalam rancangan itu seperti yang dikemukakan atau dikemukakan semula kepadanya.

(3) Jika, pada masa menimbangkan draf rancangan struktur itu, Jawatankuasa tidak memutuskan untuk menolaknya, ia hendaklah, sebelum memutuskan sama ada hendak meluluskannya atau tidak—

(a) menimbangkan apa-apa bantahan terhadap rancangan itu, setakat bantahan itu dibuat mengikut kaedah-kaedah yang dibuat di bawah seksyen 17;

(b) memberikan kepada orang yang bantahannya dibuat sedemikian tidak ditarik balik, peluang untuk hadir di hadapan, dan didengar oleh, suatu jawatankuasa kecil yang dilantik oleh Jawatankuasa, dan yang terdiri daripada empat orang ahli Jawatankuasa seorang daripadanya hendaklah dilantik menjadi pengerusi jawatankuasa kecil itu; dan

(c) jika suatu siasatan tempatan atau pendengaran lain diadakan, memberikan juga peluang yang sama kepada Pengarah Negeri dan kepada orang lain yang difikirkan patut oleh Jawatankuasa.

(4) Tanpa menjejaskan subseksyen (3), dalam menimbangkan suatu draf rancangan struktur, Jawatankuasa—

(a) hendaklah berunding dengan Majlis bagi mendapatkan arahan dan nasihatnya; dan

(b) boleh berunding dengan, atau menimbangkan pandangan, mana-mana pihak berkuasa lain atau mana-mana orang lain tetapi tidaklah bertanggungan untuk berunding dengan, atau menimbangkan pandangan, mana-mana pihak berkuasa lain atau mana-mana orang lain atau, kecuali sebagaimana yang diperuntukkan oleh subseksyen itu, memberikan peluang untuk membuat apa-apa

bantahan atau representasi lain, atau mengarahkan supaya diadakan suatu siasatan tempatan atau pendengaran lain.

(5) Jika Jawatankuasa tidak atau telah mengabaikan untuk meluluskan atau menolak suatu draf rancangan struktur dalam masa enam bulan selepas ia dikemukakan kepadanya, Pengarah Negeri boleh merujukkan draf rancangan struktur itu kepada Majlis untuk membuat keputusan mengenainya.

(6) Setelah meluluskan draf rancangan struktur itu, Jawatankuasa hendaklah mengemukakan kepada Pihak Berkuasa Negeri untuk mendapatkan persetujuan Pihak Berkuasa Negeri bagi rancangan itu, dan setelah persetujuan diberikan, rancangan itu hendaklah berkuat kuasa.

(7) Jawatankuasa hendaklah menyebabkan supaya fakta persetujuan Pihak Berkuasa Negeri bagi suatu draf rancangan struktur disiarkan dalam *Warta* Negeri dan sekurang-kurangnya dalam dua akhbar tempatan, satu daripadanya dalam bahasa kebangsaan, bersama dengan tanda yang dengannya rancangan itu dikenal pasti dan suatu pernyataan mengenai tempat rancangan itu boleh diperiksa.

Kajian semula atau pengubahan rancangan struktur

11. (1) Suatu rancangan struktur yang telah mula berkuat kuasa hendaklah tertakluk kepada kajian semula tiap-tiap lima tahun seiring dengan penyediaan rancangan pembangunan lima tahun Negeri, dan kajian semula itu hendaklah berhubungan dengan seluruh Negeri itu.

(2) Walau apa pun subseksyen (1), selepas suatu rancangan struktur bagi suatu Negeri telah mula berkuat kuasa, Pengarah Negeri itu boleh mengemukakan kepada Jawatankuasa dan hendaklah, jika diarahkan sedemikian oleh Jawatankuasa, mengemukakan kepadanya, dalam tempoh yang ditentukan dalam arahan itu, cadangan bagi kajian semula atau pengubahan kepada rancangan itu yang pada fikiran Pengarah Negeri suai manfaat atau sebagaimana yang diarahkan oleh Jawatankuasa, mengikut mana-mana yang berkenaan, dan cadangan itu boleh berhubungan dengan keseluruhan atau sebahagian Negeri itu.

Tatacara kajian semula rancangan struktur

11A. Jika diputuskan di bawah seksyen 11 bahawa suatu kajian semula rancangan struktur bagi suatu Negeri akan diadakan, Pengarah Negeri hendaklah mengemukakan kepada Jawatankuasa suatu laporan hasil kajian semulanya mengenai perkara yang berkaitan di bawah seksyen 7 bersama dengan apa-apa maklumat lain yang padanya cadangan itu diasaskan, dan seksyen 9 dan 10 hendaklah terpakai, dengan ubah suaian yang perlu, berhubung dengan cadangan itu sebagaimana seksyen itu terpakai berhubung dengan rancangan struktur itu.

Tatacara bagi pengubahan rancangan struktur

11B. (1) Jika diputuskan di bawah seksyen 11 bahawa suatu pengubahan akan dibuat kepada rancangan struktur bagi Negeri itu, Pengarah Negeri hendaklah menyediakan dan mengemukakan kepada Jawatankuasa cadangan bagi pengubahan itu.

(2) Dalam merumuskan cadangan bagi pengubahan itu, Pengarah Negeri hendaklah memberikan perhatian kepada apa-apa perkara yang diarahkan oleh Majlis atau Jawatankuasa.

(3) Pengarah Negeri hendaklah mengemukakan rancangan struktur yang mengandungi cadangan pengubahan kepada Jawatankuasa dan pada masa yang sama menyiarkan suatu notis dalam sekurang-kurangnya dua akhbar tempatan, satu daripadanya dalam bahasa kebangsaan, menyatakan bahawa salinan rancangan itu tersedia untuk diperiksa dan bahawa bantahan boleh dibuat dalam tempoh satu bulan dari tarikh penyiaran itu.

(4) Jawatankuasa hendaklah melantik suatu jawatankuasa kecil yang terdiri daripada empat orang anggota Jawatankuasa, seorang daripadanya hendaklah dilantik menjadi pengerusi jawatankuasa kecil itu, dan jawatankuasa kecil hendaklah mendengar tiap-tiap bantahan yang dibuat mengikut kaedah-kaedah yang dibuat di bawah seksyen 17.

(5) Jawatankuasa kemudiannya hendaklah menimbangkan pengubahan yang dicadangkan kepada rancangan struktur, dan sama

ada meluluskannya, secara keseluruhan atau sebahagiannya dan dengan atau tanpa ubah suaian, atau menolaknya.

(6) Jawatankuasa hendaklah mengemukakan rancangan struktur yang diubah yang telah diluluskan kepada Pihak Berkuasa Negeri bagi persetujuan Pihak Berkuasa Negeri mengenai rancangan itu, dan apabila persetujuan itu diberikan, rancangan struktur yang diubah itu hendaklah berkuat kuasa.

(7) Jawatankuasa hendaklah menyebabkan fakta persetujuan Pihak Berkuasa Negeri tentang rancangan struktur yang diubah itu disiarkan dalam *Warta* Negeri.

Penyediaan draf rancangan tempatan

12. (1) Pihak berkuasa perancang tempatan, semasa suatu draf rancangan struktur sedang disediakan, atau sebelum Pihak Berkuasa Negeri memberikan persetujuan mengenai suatu draf rancangan struktur yang telah disediakan, boleh, jika difikirkannya wajar, menyediakan suatu draf rancangan tempatan bagi mana-mana bahagian kawasannya.

(2) Jika suatu rancangan struktur bagi Negeri telah berkuat kuasa, pihak berkuasa perancang tempatan hendaklah dengan secepat yang dapat dilaksanakan menyediakan suatu draf rancangan tempatan bagi seluruh kawasannya.

(3) Suatu draf rancangan tempatan hendaklah mengandungi suatu peta dan suatu pernyataan bertulis dan hendaklah—

(a) merumuskan, yang mengandungi apa-apa perincian yang difikirkan sesuai oleh pihak berkuasa perancang tempatan mengenai cadangannya bagi—

(i) memajukan;

(ii) menggunakan tanah dalam;

(iii) melindungi dan memperelok alam sekitar dari segi fizikal bagi;

(iv) memelihara topografi semula jadi;

(v) memperelok lanskap;

(vi) memelihara dan menanam pokok dalam;

(vii) mengadakan tanah lapang dalam;

(viii) memelihara dan mengindahkan ciri dan rupa bangunan dalam;

(ix) memperelok sistem komunikasi dalam; dan

(x) menguruskan lalu lintas dalam,

kawasan rancangan tempatan; dan

(b) mengandungi perkara yang ditetapkan atau yang ditentukan oleh Jawatankuasa dalam apa-apa hal yang tertentu.

(4) Suatu draf rancangan tempatan bagi sesuatu kawasan hendaklah mengandungi, atau disertakan dengan, gambar rajah, gambaran, dan bahan perihalan yang difikirkan sesuai oleh pihak berkuasa perancang tempatan untuk maksud menjelaskan atau menerangkan cadangan dalam rancangan itu, atau yang ditetapkan oleh Jawatankuasa, atau dalam apa-apa hal tertentu ditentukan dalam arahan yang diberikan oleh Jawatankuasa; dan gambar rajah, gambaran, dan bahan perihalan itu hendaklah disifatkan sebagai sebahagian daripada rancangan itu.

(5) (*Dipotong oleh Akta A1129*).

(6) Tanpa menyentuh peruntukan seksyen ini yang terdahulu, pihak berkuasa perancang tempatan hendaklah, jika Jawatankuasa memberikan ia arahan bagi maksud itu berkenaan dengan sebahagian daripada kawasan pihak berkuasa perancang tempatan itu yang

baginya suatu draf rancangan struktur telah, atau sedang disediakan, dengan secepat yang dapat dilaksanakan menyediakan bagi bahagian itu suatu draf rancangan tempatan daripada jenis yang dinyatakan dalam arahan itu.

(7) Arahan di bawah subseksyen (6) boleh diberikan oleh Jawatankuasa sama ada sebelum atau selepas draf rancangan struktur itu berkuat kuasa.

(8) Dalam merumuskan cadangannya dalam suatu draf rancangan tempatan, pihak berkuasa perancang tempatan hendaklah memastikan bahawa cadangan itu pada amnya menurut rancangan struktur bagi Negeri itu sebagaimana keadaannya pada masa ini, sama ada ia telah berkuat kuasa atau belum, dan hendaklah memberikan perhatian kepada apa-apa maklumat dan pertimbangan lain yang pada pendapatnya berkaitan, atau yang ditetapkan, atau yang Jawatankuasa dalam apa-apa hal tertentu mengarahkan ia mengambil kira.

(9) Sebelum memberikan apa-apa arahan di bawah subseksyen (8) kepada suatu pihak berkuasa perancang tempatan, Jawatankuasa hendaklah berunding dengan pihak berkuasa perancang tempatan itu mengenai arahan yang dicadangkan itu.

Publisiti berkaitan dengan penyediaan draf rancangan tempatan

12A. Sebelum memulakan penyediaan suatu rancangan tempatan, pihak berkuasa perancang tempatan hendaklah mengambil apa-apa langkah yang pada pendapatnya akan memastikan—

(a) bahawa publisiti diberikan di dalam kawasannya mengenai draf rancangan tempatan yang akan disediakan, matlamatnya dan maksud bagi penyediaannya, dan perkara yang pihak berkuasa perancang tempatan bercadang untuk memasukkannya ke dalam rancangan itu;

(b) bahawa orang yang mungkin dijangkakan ingin mendapatkan peluang untuk membuat representasi kepada pihak berkuasa perancang tempatan itu berkenaan dengan

perkara itu menyedari bahawa mereka berhak mendapat, dan diberi, peluang untuk berbuat demikian.

Publisiti berkaitan dengan draf rancangan tempatan

13. (1) Apabila pihak berkuasa perancang tempatan telah menyediakan draf rancangan tempatan, ia hendaklah, sebelum menerima pakainya di bawah subseksyen 15(1), tetapi tidak sebelum rancangan struktur, setakat ia terpakai bagi kawasan draf rancangan tempatan itu, berkuat kuasa, dan tertakluk kepada subseksyen (2), menyediakan salinan draf rancangan tempatan itu untuk diperiksa di pejabatnya dan di tempat lain yang ditentukannya; dan setiap salinan yang disediakan untuk diperiksa hendaklah disertakan dengan suatu pernyataan mengenai masa, sebagaimana yang dinyatakan dalam notis yang disiarkan di bawah subseksyen (2), yang bantahan terhadap atau representasi berkenaan dengan draf rancangan tempatan itu boleh dibuat kepada pihak berkuasa perancang tempatan.

(2) Sebelum menyediakan salinan draf rancangan tempatan untuk diperiksa di bawah subseksyen (1), pihak berkuasa perancang tempatan hendaklah menyiarkan, dalam tiga keluaran daripada sekurang-kurangnya dua akhbar tempatan, satu daripadanya dalam bahasa kebangsaan, suatu notis yang menyatakan tarikh salinan draf rancangan tempatan itu akan mula tersedia untuk diperiksa, tempat di mana ia akan tersedia untuk diperiksa dan masa, yang hendaklah tidak kurang daripada empat minggu dari tarikh salinan draf rancangan tempatan itu mula tersedia untuk diperiksa, yang bantahan terhadap atau representasi berkenaan dengan draf rancangan tempatan itu boleh dibuat kepada pihak berkuasa perancang tempatan.

(3) Masa yang dinyatakan dalam notis di bawah subseksyen (2) bagi membuat bantahan terhadap atau representasi berkenaan dengan draf rancangan tempatan boleh dilanjutkan sekali oleh pihak berkuasa perancang tempatan selama tidak lebih daripada empat minggu atas permohonan mana-mana orang.

Siasatan dan pendengaran berkenaan dengan draf rancangan tempatan

14. (1) Bagi maksud menimbangkan bantahan terhadap dan representasi berkenaan dengan sesuatu draf rancangan tempatan, pihak berkuasa perancang tempatan boleh mengarahkan supaya suatu siasatan tempatan atau pendengaran lain diadakan oleh suatu jawatankuasa yang terdiri daripada tiga orang yang dilantik oleh Jawatankuasa Perancang Negeri.

(2) Pihak Berkuasa Negeri boleh melalui kaedah-kaedah—

(a) membuat peruntukan berkenaan dengan pelantikan dan kelayakan bagi pelantikan orang untuk mengadakan siasatan tempatan atau pendengaran lain di bawah subseksyen (1);

(b) membuat peruntukan berkenaan dengan saraan dan elaun orang yang dilantik untuk mengadakan siasatan tempatan atau pendengaran lain di bawah subseksyen itu.

Kelulusan atau penolakan draf rancangan tempatan

15. (1) Selepas tamat tempoh yang diberikan untuk membuat bantahan terhadap atau representasi berkenaan dengan draf rancangan tempatan atau, jika bantahan atau representasi itu telah dibuat dengan sewajarnya dalam tempoh itu, selepas menimbangkan bantahan atau representasi itu, pihak berkuasa perancang tempatan hendaklah mengemukakan draf rancangan tempatan itu atau draf rancangan tempatan itu sebagaimana yang diubahsuaikan dengan tujuan untuk mengambil kira bantahan atau representasi itu atau apa-apa perkara yang terbit daripadanya, kepada Jawatankuasa bagi kelulusannya.

(1A) Jawatankuasa boleh, selepas menimbangkan suatu draf rancangan tempatan yang dikemukakan kepadanya, sama ada meluluskannya, secara keseluruhan atau sebahagian daripadanya dan dengan atau tanpa ubah suaian, atau menolaknya.

(1B) Dalam menimbangkan draf rancangan tempatan itu, Jawatankuasa boleh mengambil kira apa-apa perkara yang difikirkannya berkaitan, sama ada atau tidak perkara itu telah diambil kira dalam rancangan itu seperti yang dikemukakan atau dikemukakan semula kepadanya.

(1C) Jawatankuasa hendaklah mengemukakan draf rancangan tempatan yang telah diluluskan kepada Pihak Berkuasa Negeri bagi persetujuan Pihak Berkuasa Negeri, dan apabila persetujuan diberikan, rancangan itu hendaklah berkuat kuasa.

(2) (*Dipotong oleh Akta A1129*).

(3) (*Dipotong oleh Akta A1129*).

(4) Pihak berkuasa perancang tempatan hendaklah mengarahkan supaya fakta persetujuan Pihak Berkuasa Negeri mengenai draf rancangan tempatan disiarkan dalam *Warta* Negeri dan dalam sekurang-kurangnya dua akhbar tempatan, satu daripadanya dalam bahasa kebangsaan, bersama dengan tanda yang dengannya rancangan itu boleh dikenal pasti dan dengan suatu pernyataan mengenai tempat di mana rancangan itu boleh diperiksa.

(5) Rancangan tempatan hendaklah menepati rancangan struktur tetapi jika pada bila-bila masa selepas suatu rancangan tempatan telah berkuat kuasa terdapat perbezaan dalam peruntukan antara rancangan tempatan dengan rancangan struktur bagi Negeri itu, dan Jawatankuasa berpuas hati bahawa ini disebabkan oleh rancangan struktur Negeri itu telah ketinggalan zaman, Jawatankuasa hendaklah merujukkan perbezaan itu kepada Pihak Berkuasa Negeri bagi keputusannya.

(6) Jika Pihak Berkuasa Negeri berpuas hati bahawa perbezaan itu memang disebabkan oleh rancangan struktur Negeri itu telah ketinggalan zaman, Pihak Berkuasa Negeri hendaklah, melalui pemberitahuan dalam *Warta* Negeri, mengisytiharkan bahawa rancangan tempatan itu hendaklah mengatasi rancangan struktur berkaitan dengan peruntukan yang berkenaan itu.

Pengubahan, pembatalan dan penggantian rancangan tempatan

16. (1) Pihak berkuasa perancang tempatan boleh pada bila-bila masa, membuat cadangan untuk pengubahan, pembatalan, atau penggantian suatu rancangan tempatan.

(2) Tanpa menyentuh subseksyen (1), pihak berkuasa perancang tempatan hendaklah, jika Jawatankuasa memberikan ia arahan bagi maksud itu berkenaan dengan suatu rancangan tempatan, dengan secepat yang dapat dilaksanakan menyediakan cadangan daripada jenis yang dinyatakan dalam arahan itu, iaitu cadangan untuk pengubahan, pembatalan, atau penggantian rancangan itu.

(3) Subseksyen 12(8) dan (9), dan seksyen 13, 14 dan 15, hendaklah terpakai berhubung dengan pembuatan cadangan untuk pengubahan, pembatalan, atau penggantian suatu rancangan tempatan di bawah seksyen ini dan berkenaan dengan apa-apa pengubahan, pembatalan atau penggantian rancangan itu yang berikutnya, sebagaimana ia terpakai berhubung dengan penyediaan draf rancangan tempatan di bawah seksyen 12 dan berhubung dengan draf rancangan tempatan yang disediakan di bawahnya.

Penyediaan, dsb., rancangan tempatan oleh Pengarah Negeri

16A. (1) Jika Jawatankuasa berpuas hati bahawa pihak berkuasa perancang tempatan telah tidak mengambil langkah untuk menyediakan suatu rancangan tempatan atau cadangan bagi pengubahan, pembatalan atau penggantian sesuatu rancangan tempatan, Jawatankuasa boleh mengarahkan Pengarah Negeri menyediakan rancangan atau cadangan itu dan perbelanjaan yang dilakukan berkaitan dengan penyediaan itu hendaklah dibayar oleh pihak berkuasa perancang tempatan kepada Pengarah Negeri.

(2) Seksyen 12, 13, 14, 15 dan 16 hendaklah terpakai berhubung dengan penyediaan suatu rancangan tempatan atau pembuatan cadangan untuk pengubahan, pembatalan atau penggantian suatu rancangan tempatan di bawah seksyen ini.

Rancangan kawasan khas

16B. (1) Jika pada bila-bila masa semasa penyediaan atau apabila mula berkuat kuasanya sesuatu rancangan struktur atau rancangan tempatan, Pengarah Negeri atau pihak berkuasa perancang tempatan, atas daya usahanya sendiri atau sebagaimana yang diarahkan oleh Jawatankuasa, boleh mengemukakan kepada Jawatankuasa cadangan bagi penetapan suatu kawasan khas bagi pengolahan khas dan terperinci dengan cara pemajuan, pemajuan semula, pengelokan, pemuliharaan atau amalan pengurusan, atau sebahagiannya dengan satu kaedah dan sebahagian lagi dengan kaedah yang lain, bagi keseluruhan atau sebahagian kawasan khas itu, dan jenis pengolahan yang dicadangkan.

(2) Bagi maksud subseksyen (1), Jawatankuasa hendaklah menentukan sama ada Pengarah Negeri atau pihak berkuasa perancang tempatan yang bertanggungjawab menyediakan suatu rancangan bagi kawasan khas itu.

(3) Bagi maksud subseksyen (2), rancangan bagi sesuatu kawasan khas hendaklah disediakan dengan cara yang sama sebagaimana penyediaan rancangan tempatan, tetapi hendaklah dimasukkan ke dalam rancangan itu panduan yang terperinci bagi pelaksanaan dan pengurusannya, dan rancangan itu hendaklah mempunyai kuat kuasa seperti suatu rancangan tempatan.

Kuasa untuk membuat kaedah-kaedah

17. Pihak Berkuasa Negeri boleh membuat kaedah-kaedah untuk menjalankan maksud Bahagian ini dengan lebih baik atau untuk menetapkan apa-apa yang mungkin, atau yang dikehendaki, ditetapkan di bawah Bahagian ini.

BAHAGIAN IV

KAWALAN PERANCANGAN

Penggunaan tanah dan bangunan

18. (1) Tiada seorang pun boleh menggunakan atau membenarkan digunakan mana-mana tanah atau bangunan melainkan menurut rancangan tempatan.

(2) Subseksyen (1) tidaklah terpakai bagi penggunaan tanah atau bangunan bagi maksud yang diperihalkan dalam perenggan 19(2)*(d)*.

(3) Subseksyen (1) tidak menyentuh pelanjutan penggunaan mana-mana tanah atau bangunan bagi maksud dan setakat mana ia telah digunakan secara sah sebelum tarikh suatu rancangan tempatan mula berkuat kuasa dalam kawasan yang berkenaan atau, jika ada perubahan rancangan tempatan atau dalam suatu rancangan tempatan, tarikh perubahan itu berkuat kuasa.

Larangan terhadap pemajuan tanpa kebenaran merancang

19. (1) Tiada seorang pun, selain pihak berkuasa tempatan, boleh memulakan, mengusahakan, atau menjalankan apa-apa pemajuan melainkan jika kebenaran merancang berkenaan dengan pemajuan itu telah diberikan kepadanya di bawah seksyen 22 atau dilanjutkan di bawah subseksyen 24(3).

(2) Walau apa pun peruntukan subseksyen (1), kebenaran merancang tidak perlu—

(a) bagi penjalanan apa-apa kerja yang perlu bagi penyenggaraan, pengelokan, atau apa-apa pengubahan lain bagi sesuatu bangunan, iaitu kerja yang menyentuh hanya bahagian dalaman bangunan itu dan yang tidak—

(i) melibatkan apa-apa perubahan tentang penggunaan bangunan itu atau tanah yang kepadanya bangunan itu bercantum;

(ii) menyentuh secara material rupa di sebelah luar bangunan itu;

(iii) melibatkan apa-apa tambahan pada ketinggian atau luas lantai bangunan;

(iv) melibatkan apa-apa tambahan atau pengubahan kepada suatu bangunan yang menyentuh atau mungkin menyentuh susunan saliran, kebersihan, atau keteguhannya; atau

(v) melanggar, atau terlibat dalam atau mengakibatkan ketidakselarasan dengan, mana-mana peruntukan dalam rancangan tempatan;

(b) bagi penjalanan oleh mana-mana pihak berkuasa yang ditubuhkan oleh undang-undang untuk mengadakan kemudahan apa-apa kerja bagi maksud memasang, memeriksa, memperbaiki, atau memperbaharui mana-mana parit, pembetung, sesalur, paip, kabel, atau radas lain, atau bagi maksud menyenggara atau memperbaiki jalan, termasuk memecah mana-mana jalan atau tanah bagi maksud itu;

(c) bagi apa-apa penggalian, termasuklah penggalian telaga atau untuk telaga, yang dibuat dalam penjalanan biasa pengendalian pertanian dalam kawasan yang dizonkan untuk pertanian;

(d) bagi penggunaan mana-mana tanah atau bangunan selama suatu tempoh yang tidak melebihi satu bulan atau tempoh yang lebih lanjut yang dibenarkan oleh pihak berkuasa perancang tempatan bagi maksud—

(i) suatu panggung wayang, panggung, atau pertunjukan sementara atau bergerak;

(ii) suatu taman hiburan, pesta ria atau pameran sementara; atau

(iii) suatu istiadat atau kebesaran sementara yang bercorak agama, sosial atau lain,

dan bagi apa-apa pemajuan yang perlu untuk menghasilkan penggunaan itu;

(e) bagi pembinaan atau pendirian di atas mana-mana tanah bangunan sementara untuk menampung pekerja yang terlibat dalam pembinaan atau pendirian suatu bangunan di atas tanah, yang baginya kebenaran untuk merancang telah diberikan;

(f) bagi penggunaan mana-mana tanah atau bangunan dalam perkarangan suatu rumah tempat tinggal bagi apa-apa maksud yang bersampingan dengan menikmati rumah tempat tinggal itu sedemikian; atau

(g) bagi pembuatan apa-apa perubahan secara material kepada penggunaan tanah atau bangunan yang ditetapkan oleh Pihak Berkuasa Negeri sebagai suatu perubahan material yang baginya kebenaran untuk merancang tidak perlu.

Larangan terhadap pemajuan yang berlawanan dengan kebenaran merancang

20. Tiada seorang pun boleh memulakan, mengusahakan, atau menjalankan apa-apa pemajuan selain menurut kebenaran merancang yang diberikan kepadanya di bawah seksyen 22 berkenaan dengan pemajuan itu atau syarat-syarat kebenaran merancang itu.

Kewajipan untuk berunding

20A. Menjadi kewajipan tiap-tiap jabatan atau agensi Kerajaan Persekutuan dan Kerajaan Negeri untuk berunding dengan Jawatankuasa mengenai apa-apa aktiviti pemajuan yang ia bercadang untuk dijalankan di dalam Negeri itu.

Permohonan untuk kebenaran merancang

21. (1) Sesuatu permohonan untuk kebenaran merancang berkenaan dengan suatu pemajuan hendaklah dibuat kepada pihak berkuasa perancang tempatan dan hendaklah dalam bentuk dan hendaklah mengandungi butir-butir dan disertakan dengan dokumen, pelan, dan fi yang ditetapkan.

(2) Jika pemohon itu bukan pemunya tanah yang di atasnya pemajuan hendak dijalankan, keizinan bertulis pemunya tanah mengenai pemajuan yang dicadangkan itu hendaklah diperoleh dan dicatatkan dalam permohonan itu.

(3) Jika pemajuan itu melibatkan pendirian suatu bangunan, pihak berkuasa perancang tempatan boleh memberikan arahan bertulis kepada pemohon itu berkenaan dengan mana-mana daripada perkara yang berikut, iaitu—

(a) aras tapak bangunan itu;

(b) garisan hadapan dengan bangunan yang berjiran;

(c) penaikan bangunan itu;

(d) kelas, reka bentuk, dan rupa bangunan itu;

(e) bahagian belakang bangunan itu ke suatu garisan bangunan;

(f) laluan masuk ke tanah yang di atasnya bangunan itu akan didirikan; dan

(g) apa-apa perkara lain yang difikirkan perlu oleh pihak berkuasa perancang tempatan bagi maksud perancangan.

(4) Pemohon yang diberikan apa-apa arahan bertulis di bawah subseksyen (3) hendaklah meminda pelan yang dikemukakan dengan permohonannya itu dengan sewajarnya dan mengemukakan semula pelan itu dalam tempoh atau tempoh lanjutan yang ditentukan oleh pihak berkuasa perancang tempatan.

(5) Jika pelan itu tidak dikemukakan semula dalam tempoh yang ditentukan atau tempoh yang dilanjutkan itu, permohonan untuk kebenaran merancang itu hendaklah disifatkan sebagai telah ditarik balik tetapi pemohon itu boleh mengemukakan permohonan baru.

(6) Jika pemajuan yang dicadangkan itu bertempat di sesuatu kawasan yang berkenaan dengannya tidak ada rancangan tempatan pada masa itu, maka, setelah menerima permohonan untuk kebenaran merancang, atau, jika arahan telah diberikan di bawah subseksyen (3), setelah dipatuhi arahan itu, pihak berkuasa perancang tempatan hendaklah, melalui notis secara bertulis yang disampaikan kepada pemunya tanah berjiran, memberitahu mereka akan hak mereka untuk membantah permohonan itu dan untuk menyatakan alasan bagi bantahan mereka dalam masa dua puluh satu hari dari tarikh notis itu disampaikan.

(7) Jika ada bantahan yang diterima menurut subseksyen (6), pihak berkuasa perancang tempatan hendaklah, dalam masa tiga puluh hari selepas tamatnya tempoh bantahan boleh dibuat, mendengar—

(a) pemohon untuk kebenaran merancang itu; dan

(b) mana-mana orang yang telah memasukkan bantahan menurut subseksyen (6) dan yang, dalam memasukkan bantahan itu, telah meminta suatu pendengaran.

(8) Dalam seksyen ini, "tanah berjiran" ertinya—

(a) tanah yang bersempadan dengan tanah yang berhubungan dengan sesuatu permohonan di bawah seksyen ini;

(b) tanah yang dipisahkan dari tanah yang berhubungan dengan sesuatu permohonan yang dibuat di bawah seksyen ini oleh mana-mana jalan, lorong, parit atau tanah rizab yang lebarnya tidak melebihi 20 meter dan yang akan bersempadan dengan tanah yang berhubungan dengan permohonan itu jika tidak kerana dipisahkan oleh jalan, lorong, parit atau tanah rizab itu;

(c) tanah yang terletak dalam jarak 200 meter dari sempadan tanah yang berhubungan dengan sesuatu permohonan di bawah seksyen ini jika jalan masuk ke tanah yang berhubungan dengan permohonan itu ialah jalan mati yang digunakan oleh pemunya tanah itu dan pemunya tanah yang berhubungan dengan permohonan itu.

Laporan cadangan pemajuan

21A. (1) Sebagai tambahan kepada dokumen dan pelan yang dikehendaki supaya dikemukakan di bawah subseksyen 21(1) untuk kebenaran merancang, pemohon hendaklah mengemukakan suatu laporan cadangan pemajuan yang hendaklah mengandungi yang berikut:

(a) konsep dan justifikasi pemajuan;

(b) peta lokasi dan pelan tapak;

(c) butir-butir hak milik tanah dan sekatan, jika ada;

(d) (i) perihal tanah termasuk alam sekitar dari segi fizikal, topografi, lanskap, geologi, kontur, saliran, air dan tadahan air dan bentuk semula jadi di atasnya;

(ii) suatu tinjauan pokok dan semua jenis tumbuhtumbuhan; dan

(iii) butir-butir bangunan,

yang berkemungkinan disentuh oleh pemajuan itu;

(e) analisis guna tanah dan kesannya terhadap tanah yang bersempadan;

(f) pelan susun atur yang mengandungi butir-butir yang ditentukan dalam seksyen 21B; dan

(g) apa-apa perkara lain yang ditetapkan oleh pihak berkuasa perancang tempatan.

(1A) Pihak Berkuasa Negeri boleh menentukan bahawa laporan cadangan pemajuan yang dikemukakan di bawah subseksyen (1) berkenaan dengan kategori tertentu pemajuan hendaklah termasuk sesuatu analisis mengenai implikasi sosial pemajuan itu bagi kawasan yang menjadi perkara permohonan bagi kebenaran merancang itu.

(2) Pihak Berkuasa Negeri boleh, melalui kaedah-kaedah, mengecualikan apa-apa pemajuan atau kelas, jenis atau kategori pemajuan daripada mengemukakan—

(a) suatu laporan cadangan pemajuan di bawah subseksyen (1); atau

(b) suatu laporan cadangan pemajuan yang mengandungi mana-mana perkara yang dinyatakan dalam perenggan (1)*(a)* hingga *(g)*.

Pelan susun atur

21B. (1) Pelan susun atur di bawah perenggan 21A(1)*(f)* hendaklah menunjukkan pemajuan yang dicadangkan dan khususnya—

(a) jika pemajuan itu berkenaan dengan mana-mana tanah—

(i) langkah bagi melindungi dan memperelok alam sekitarnya dari segi fizikal;

(ii) langkah bagi memelihara topografi semula jadinya;

(iii) langkah bagi memperelok lanskapnya;

(iv) langkah bagi memelihara dan menanam pokok di atasnya;

(v) lokasi dan spesies pokok yang lilitannya melebihi 0.8 meter dan tumbuh-tumbuhan lain di atasnya;

(vi) pengadaan tanah lapang;

(vii) cadangan kerja tanah, jika ada; dan

(viii) perihal kerja yang hendak dijalankan;

(b) jika pemajuan itu berkenaan dengan suatu bangunan yang mempunyai seni bina tersendiri atau kepentingan sejarah, butir-butir untuk mengenal pasti bangunan itu termasuk kegunaan dan keadaannya, serta ciri-ciri, rupa, binaan dan bentuknya yang tersendiri dan langkah bagi melindungi, memeliharanya dan mengindahkannya; dan

(c) jika pemajuan itu melibatkan kerja bangunan, butir-butir mengenai ciri dan rupa bangunan yang terletak di kawasan sekeliling.

(2) Pihak berkuasa perancang tempatan boleh memberikan arahan kepada pemohon untuk kebenaran merancang berkenaan dengan perkara berkaitan pelan susun aturnya sebagaimana yang difikirkan perlu oleh pihak berkuasa perancang tempatan itu.

(3) Pemohon yang telah diberikan arahan di bawah subseksyen (2) hendaklah meminda pelan susun aturnya dengan sewajarnya, dan mengemukakan semula pelan susun atur itu dalam masa apa-apa tempoh atau tempoh lanjutan yang ditentukan oleh pihak berkuasa perancang tempatan.

(4) Jika pelan susun atur itu tidak dikemukakan semula dalam masa tempoh atau tempoh lanjutan yang ditentukan, permohonan untuk kebenaran merancang itu hendaklah disifatkan telah ditarik balik tetapi pemohon boleh mengemukakan permohonan yang baru.

Penyediaan pelan, dsb., oleh seseorang yang berkelayakan

21C. Semua pelan, butir-butir, pelan susun atur dan dokumen lain yang dikehendaki supaya dikemukakan di bawah Akta ini hendaklah disediakan oleh—

(a) seseorang yang kelayakannya ditetapkan di bawah perenggan 58(2)*(h)*; atau

(b) seseorang yang berhak berbuat sedemikian di bawah mana-mana undang-undang bertulis lain.

Layanan terhadap permohonan

22. (1) Dengan seberapa segera yang mungkin selepas diterima sesuatu permohonan untuk kebenaran merancang, atau, jika permohonan itu adalah satu permohonan yang baginya subseksyen 21(6) terpakai, dengan seberapa segera yang mungkin selepas tamatnya tempoh bantahan boleh dibuat atau, jika bantahan telah dibuat, dengan seberapa segera yang mungkin selepas bantahan itu diuruskan di bawah subseksyen 21(7), pihak berkuasa perancang tempatan hendaklah membuat keputusan mengenai permohonan untuk kebenaran merancang itu.

(2) Dalam menguruskan sesuatu permohonan untuk kebenaran merancang, pihak berkuasa perancang tempatan hendaklah memberi pertimbangan kepada apa-apa perkara yang pada pendapatnya adalah suai manfaat atau perlu untuk merancang dengan wajar dan khususnya—

(a) peruntukan rancangan pemajuan itu, jika ada;

(aa) arahan yang diberikan oleh Jawatankuasa, jika ada;

(b) peruntukan yang pada fikirannya mungkin akan dibuat dalam mana-mana rancangan pemajuan yang sedang disediakan atau yang hendak disediakan, atau cadangan yang berhubungan dengan peruntukan itu;

(ba) peruntukan Akta Perkhidmatan Pembetungan 1993 [*Akta 508*];

(bb) laporan cadangan pemajuan;

(bc) peruntukan Akta Pengurusan Sisa Pepejal dan Pembersihan Awam 2007 [*Akta 672*]; dan

(c) bantahan, jika ada, yang dibuat di bawah seksyen 21.

*(2A) Jika permohonan yang dikemukakan di bawah seksyen ini melibatkan—

(a) pembangunan suatu perbandaran baru bagi penduduk yang melebihi sepuluh ribu, atau meliputi suatu kawasan yang lebih daripada satu ratus hektar, atau kedua-duanya;

(b) suatu pemajuan bagi pembinaan apa-apa infrastruktur atau kemudahan utama; atau

(c) suatu pemajuan yang melibatkan puncak atau lereng bukit, dalam kawasan yang ditetapkan sebagai kawasan alam sekitar yang sensitif dalam suatu rancangan pemajuan,

Jawatankuasa hendaklah meminta daripada Majlis nasihatnya berkenaan dengan permohonan yang dikemukakan itu.

*(2B) Bagi maksud subseksyen (2A), pemajuan bagi pembinaan infrastruktur atau kemudahan utama hendaklah termasuk—

(a) kerja infrastruktur negara seperti lapangan terbang, pelabuhan laut, landasan kereta api dan lebuh raya; dan

(b) kerja kemudahan negara seperti pendirian empangan, stesen jana kuasa utama dan tapak pembuangan sisa toksik.

CATATAN—Subseksyen ini tidak terpakai bagi Negeri Terengganu–*lihat* Tr. G.N. 54/2003.

(3) Selepas memberi pertimbangan kepada perkara yang dinyatakan dalam subseksyen (2) itu, pihak berkuasa perancang tempatan boleh, tertakluk kepada subseksyen (4), memberi kebenaran merancang sama ada secara mutlak atau tertakluk kepada syarat yang difikirkannya patut dikenakan, atau enggan memberikan kebenaran merancang.

(4) Pihak berkuasa perancang tempatan tidak boleh memberi kebenaran merancang jika—

(a) pemajuan yang berkenaan dengannya kebenaran itu dipohon akan berlanggaran dengan apa-apa peruntukan rancangan pemajuan itu;

(aa) pemajuan yang berkenaan dengannya kebenaran itu dipohon akan berlanggaran dengan peruntukan perenggan (2)*(aa)*; atau

(b) pemohon untuk kebenaran merancang itu belum membayar caj pemajuan yang kena dibayar berkenaan dengan pemajuan itu atau belum mendapat kebenaran pihak berkuasa perancang tempatan di bawah subseksyen 34(1) untuk membayar caj pemajuan secara ansuran.

(5) Syarat-syarat yang dikenakan di bawah subseksyen (3) bolehlah termasuk mana-mana atau kesemua syarat-syarat yang berikut, iaitu, syarat-syarat—

(a) yang memberi kesan bahawa kebenaran merancang yang diberikan berkenaan dengan apa-apa perubahan mengenai penggunaan tanah atau bangunan adalah hanya untuk suatu tempoh yang terhad dan bahawa, selepas tamat tempoh itu, penggunaan tanah atau bangunan itu sebagaimana yang dibenarkan oleh kebenaran merancang itu hendaklah terhenti dan tanah atau bangunan itu hendaklah dikembalikan kepada kegunaan yang asal;

(b) untuk mengawal selia—

(i) pemajuan dan penggunaan mana-mana tanah lain yang di bawah kawalan pemohon itu yang

bersempadanan dengan tanah yang berkenaan dengannya diberikan kebenaran merancang itu; dan

(ii) sebagaimana yang didapati pihak berkuasa perancang tempatan suai manfaat untuk pemajuan yang berkenaan dengannya diberikan kebenaran merancang itu, kerja yang boleh dijalankan atas mana-mana tanah lain dan cara dan setakat mana kerja itu boleh dijalankan;

(c) bagi memastikan pemajuan tanah dibuat mengikut pelan susun atur yang diluluskan;

(d) yang melarang perbuatan merosakkan tanah, alam sekitarnya dari segi fizikal, topografi semula jadi dan lanskapnya;

(e) yang melarang pemusnahan atau pengubahan apa-apa bentuk semula jadi tanah;

(f) yang melarang penebangan pokok daripada saiz, umur, jenis atau spesies tertentu di mana-mana lokasi yang tertentu, melainkan jika ia dilakukan sebagai mematuhi mana-mana undang-undang bertulis;

(g) bagi memastikan penanaman atau penanaman semula pokok daripada saiz, umur, jenis atau spesies tertentu di mana-mana lokasi yang tertentu adalah mengikut apa-apa cara yang ditentukan oleh pihak berkuasa perancang tempatan;

(h) bagi memastikan tanah lapang diadakan mengikut pelan susun atur yang diluluskan;

(i) jika pemajuan melibatkan pendirian suatu bangunan baru, atau pendirian semula atau pembesaran suatu bangunan atau sebahagian daripadanya, syarat-syarat untuk memastikan bangunan baru itu serasi dengan seni bina, ciri atau rupa yang tergambar pada bangunan yang terletak

di kawasan sekelilingnya, yang pihak berkuasa perancang tempatan berhasrat untuk melindungi, memelihara atau mengindahkan;

(j) jika pemajuan melibatkan apa-apa tambahan kepada atau pengubahan suatu bangunan yang sedia ada yang mempunyai seni bina tersendiri atau kepentingan sejarah, syarat untuk memastikan muka bangunan dan ciri luaran lain bangunan itu dikekalkan; dan

(k) jika pemajuan melibatkan pendirian semula suatu bangunan yang mempunyai seni bina tersendiri atau kepentingan sejarah atau perobohannya dan pendirian suatu bangunan baru di tempatnya, syarat-syarat untuk memastikan muka bangunan dan ciri luaran lain bangunan yang dirobohkan itu dikekalkan.

(5A) Menjadi kewajipan pihak berkuasa perancang tempatan untuk memastikan perintah pemeliharaan pokok, jika ada, dipatuhi, jika kebenaran merancang diberikan.

(6) Jika kebenaran merancang diberikan, sama ada dengan atau tanpa syarat, ia hendaklah disampaikan kepada pemohonnya dalam bentuk yang ditetapkan dan pada masa itu juga suatu notis mengenai pemberian kebenaran itu hendaklah diberikan kepada mana-mana orang yang telah membuat apa-apa bantahan menurut subseksyen 21(6).

Rayuan terhadap keputusan pihak berkuasa perancang tempatan

23. (1) Sesuatu rayuan terhadap keputusan pihak berkuasa perancang tempatan yang dibuat di bawah subseksyen 22(3) boleh dibuat kepada Lembaga Rayuan dalam tempoh satu bulan dari tarikh keputusan itu dikemukakan kepadanya, oleh—

(a) seseorang pemohon bagi kebenaran merancang yang terkilan dengan keputusan pihak berkuasa perancang tempatan yang enggan memberikan kebenaran merancang atau dengan apa-apa syarat yang dikenakan oleh pihak

berkuasa perancang tempatan dalam memberikan kebenaran merancang itu; dan

(b) seseorang yang telah membuat bantahan menurut subseksyen 21(6) dan yang terkilan dengan keputusan pihak berkuasa perancang tempatan berhubung dengan bantahannya.

(2) Dalam menimbangkan sesuatu rayuan, Lembaga Rayuan hendaklah mendengar pihak merayu dan pihak berkuasa perancang tempatan itu.

(3) Selepas mendengar rayuan itu, Lembaga Rayuan boleh membuat sesuatu perintah—

(a) mengesahkan keputusan pihak berkuasa perancang tempatan itu dan menolak rayuan;

(b) membenarkan rayuan itu dengan mengarahkan pihak berkuasa perancang tempatan memberikan kebenaran merancang secara mutlak atau tertakluk kepada apa-apa syarat yang difikirkan patut oleh Lembaga Rayuan;

(c) membenarkan rayuan itu dengan mengetepikan apa-apa kebenaran merancang yang telah diberikan; atau

(d) membenarkan rayuan itu dengan mengarahkan pihak berkuasa perancang tempatan itu memotong atau mengubah suai mana-mana syarat yang tertakluk kepadanya kebenaran merancang itu telah diberikan atau menggantikan syarat itu dengan apa-apa syarat lain yang difikirkan patut oleh Lembaga Rayuan.

Luputnya kebenaran merancang

24. (1) Suatu kebenaran merancang yang diberikan di bawah subseksyen 22(3) hendaklah, melainkan jika dilanjutkan tempohnya, luput dua belas bulan selepas tarikh ia diberikan jika, dalam masa itu,

pemajuan belum dimulakan secara yang ditentukan dalam kebenaran merancang itu.

(2) Subseksyen (1) tidak terpakai bagi suatu kebenaran merancang yang menyatakan dengan nyata bahawa pemajuan yang baginya kebenaran merancang itu diberikan tidak melibatkan apa-apa kerja bangunan.

(3) Apabila sesuatu permohonan dibuat secara yang ditetapkan sebelum kebenaran merancang itu luput untuk dilanjutkan atau dilanjutkan lagi tempoh kebenaran merancang, pihak berkuasa perancang tempatan boleh, apabila dibayar fi yang ditetapkan, memberi suatu tempoh lanjutan atau tempoh lanjutan tambahan kepada kebenaran merancang itu.

(4) Suatu kebenaran merancang yang dilanjutkan tempohnya di bawah subseksyen (3) hendaklah, melainkan jika dilanjutkan tempohnya lagi, luput dua belas bulan selepas tarikh dilanjutkan tempohnya, jika dalam masa itu, pemajuan belum dimulakan secara yang ditentukan dalam kebenaran merancang itu.

(5) Dalam memberikan sesuatu tempoh lanjutan atau tempoh lanjutan tambahan kepada kebenaran merancang di bawah subseksyen (3), pihak berkuasa perancang tempatan boleh mengenakan apa-apa syarat yang difikirkan patut olehnya ke atas kebenaran merancang itu atau mengubah syarat-syarat yang dikenakan pada asalnya; dan seksyen 23 hendaklah terpakai dengan ubah suaian yang perlu kepada pengenaan atau pengubahan syarat-syarat di bawah seksyen ini sebagaimana ia terpakai bagi pengenaan syarat-syarat di bawah subseksyen 22(3).

Pembatalan dan pengubahsuaian kebenaran merancang dan kelulusan pelan bangunan

25. (1) Jika didapati oleh pihak berkuasa perancang tempatan demi untuk kepentingan awam bahawa suatu kebenaran merancang yang diberikan di bawah subseksyen 22(3) atau sesuatu kelulusan pelan bangunan yang diberikan di bawah mana-mana undang-undang kerajaan tempatan yang terdahulu dibatalkan atau diubah suai, pihak

berkuasa perancang tempatan boleh memerintahkan supaya kebenaran atau kelulusan itu dibatalkan atau diubah suai setakat yang difikirkannya perlu.

(2) Tiada pembatalan atau pengubahsuaian di bawah subseksyen (1) boleh berkuat kuasa sehingga disahkan oleh Jawatankuasa.

(3) Sesuatu perintah pembatalan sesuatu kebenaran merancang atau sesuatu kelulusan pelan bangunan hendaklah menyatakan tempoh yang orang yang diberikan kebenaran atau kelulusan itu dikehendaki merobohkan mana-mana bangunan yang didirikan menurut kebenaran atau kelulusan itu dan amaun maksimum yang pihak berkuasa perancang tempatan itu sedia membayar balik kepada orang itu berkenaan dengan kos yang dilakukan oleh orang itu pada menjalankan perobohan itu.

(4) Jika, dalam tempoh yang dinyatakan dalam perintah pembatalan itu atau tempoh yang lebih lama yang dibenarkan oleh pihak berkuasa perancang tempatan itu, perobohan belum dijalankan atau diselesaikan, maka pihak berkuasa perancang tempatan boleh dengan sendiri dan dengan belanjanya sendiri menjalankan atau menyelesaikan perobohan itu.

(5) Jika perobohan itu telah diselesaikan oleh orang yang telah diberikan kebenaran merancang atau kelulusan pelan bangunan itu, pihak berkuasa perancang tempatan itu hendaklah membayar balik kepada orang itu kos sebenar dan munasabah dilakukan olehnya pada menjalankan perobohan itu, tetapi tidak melebihi amaun yang dinyatakan dalam perintah pembatalan itu.

(6) Jika perobohan telah dijalankan sebahagian oleh orang yang telah diberikan kebenaran merancang atau kelulusan pelan bangunan itu tetapi diselesaikan oleh pihak berkuasa perancang tempatan itu, maka pihak berkuasa perancang tempatan hendaklah menaksir amaun kos perobohan itu sekiranya perobohan itu keseluruhannya dijalankan oleh pihak berkuasa perancang tempatan itu, dan menentukan amaun kos sebenar dan munasabah dilakukan olehnya dalam menyelesaikan perobohan itu dan hendaklah membayar kepada orang itu dengan cara membayar balik kosnya perbezaan antara dua amaun itu atau kos sebenar dan munasabah dilakukan oleh orang itu bagi bahagian

perobohan yang dijalankannya, mengikut mana-mana amaun yang kurang, tetapi pihak berkuasa perancang tempatan tidak dalam apa-apa hal pun terikat membayar apa-apa amaun yang lebih daripada amaun yang dinyatakan dalam perintah pembatalan itu.

(7) Jika suatu kebenaran merancang atau sesuatu kelulusan pelan bangunan dibatalkan di bawah subseksyen (1) dan orang yang diberikan kebenaran atau kelulusan itu menuntut daripada pihak berkuasa perancang tempatan itu, dalam masa dan dengan cara yang ditetapkan, pampasan bagi apa-apa perbelanjaan yang dilakukannya pada menjalankan kerja untuk melaksanakan kebenaran atau kelulusan itu sebelum pembatalan atau pengubahsuaiannya, maka pihak berkuasa perancang tempatan hendaklah, selepas memberikan orang itu peluang yang munasabah untuk didengar, menawarkan kepadanya suatu pampasan yang difikirkan memadai oleh pihak berkuasa perancang tempatan.

(8) Jika suatu kebenaran merancang atau sesuatu kelulusan pelan bangunan diubah suai di bawah subseksyen (1), pihak berkuasa perancang tempatan hendaklah membayar balik kepada orang yang diberikan kebenaran atau kelulusan itu kos sebenar dan munasabah dilakukannya pada melaksanakan ubah suaian itu, iaitu kos yang tidak dilakukannya jika sekiranya pengubahsuaian itu tidak diperintahkan, dan hendaklah memberikan pampasan kepadanya bagi apa-apa kerugian akibat ubah suaian itu.

(9) Jika mana-mana orang terkilan dengan apa-apa amaun pembayaran balik atau pampasan yang ditawarkan atau dibayar kepadanya di bawah seksyen ini, dia boleh, dalam masa dan dengan cara yang ditetapkan, merayu kepada Lembaga Rayuan dan Lembaga Rayuan hendaklah menaksir amaun pembayaran balik atau pampasan yang hendak dibayar.

(10) Dalam subseksyen (1), "undang-undang kerajaan tempatan yang terdahulu" ertinya Enakmen-Enakmen Lembaga Bandaran bagi Negeri-Negeri Melayu Bersekutu [*N.M.B. Bab 137*], Negeri Johor [*En. Johor No. 118*] dan Negeri Terengganu [*En. Terengganu 12 tahun 1355 H.*], Ordinan Perbandaran bagi Negeri-Negeri Selat [*N.S. Bab 133*], Enakmen Perbandaran bagi Negeri Kelantan [*En. Kelantan 20 tahun 1938*], Ordinan Majlis-Majlis Tempatan 1952 [*Ord. 36 tahun 1952*], dan

mana-mana undang-undang bertulis lain yang menggantikan mana-mana daripada undang-undang itu dan mana-mana bahagiannya.

Kesalahan yang berhubungan dengan pemajuan yang tidak dibenarkan

26. (1) Seseorang yang, sama ada atas kehendaknya sendiri atau atas kehendak orang lain—

(a) menggunakan atau membenarkan untuk digunakan mana-mana tanah atau bangunan yang berlanggaran dengan seksyen 18;

(b) memulakan, mengusahakan, atau menjalankan, atau membenarkan untuk dimulakan, diusahakan, atau dijalankan, apa-apa pemajuan yang berlanggaran seksyen 19 atau seksyen 20;

(c) memulakan, mengusahakan, atau menjalankan, atau membenarkan untuk dimulakan, diusahakan, atau dijalankan, apa-apa pemajuan jika kebenaran merancang atau kelulusan pelan bangunan, mengikut mana-mana yang berkenaan, berkenaan dengan pemajuan itu telah dibatalkan menurut seksyen 25; atau

(d) memulakan, mengusahakan, atau menjalankan, atau membenarkan untuk dimulakan, diusahakan, atau dijalankan, apa-apa pemajuan selepas kebenaran merancang atau kelulusan pelan bangunan, mengikut mana-mana yang berkenaan, berkenaan dengan pemajuan itu telah diubah suai menurut seksyen 25 dan pemajuan yang dimulakan, diusahakan, atau dijalankan sedemikian adalah tidak selaras dengan kebenaran atau kelulusan yang diubah suai itu,

melakukan suatu kesalahan dan boleh, apabila disabitkan, didenda tidak melebihi [*]lima ratus ribu ringgit atau dipenjarakan selama tempoh tidak melebihi dua tahun atau kedua-duanya dan, berkenaan dengan suatu kesalahan yang berterusan, didenda selanjutnya sehingga [**]lima ribu ringgit bagi setiap hari kesalahan itu berterusan selepas sabitan yang pertama bagi kesalahan itu.

(2) Melainkan jika dibuktikan sebaliknya, pemunya tanah yang berkenaan dengannya apa-apa perbuatan yang menjadi suatu kesalahan di bawah subseksyen (1) dilakukan hendaklah disifatkan sebagai telah membenarkan perbuatan itu dilakukan.

Penguatkuasaan dalam hal pelanggaran seksyen 19

27. (1) Seksyen ini hendaklah terpakai jika didapati oleh pihak berkuasa perancang tempatan apa-apa pemajuan telah atau sedang diusahakan atau dijalankan yang berlanggaran dengan seksyen 19.

(2) Jika pihak berkuasa perancang tempatan berpuas hati bahawa, sekiranya sesuatu permohonan untuk kebenaran merancang atau pelanjutan tempoh kebenaran merancang berkenaan dengan pemajuan itu telah dibuat di bawah seksyen 22 atau subseksyen 24(3) sebelum pemajuan itu dimulakan, diusahakan, atau dijalankan, ia tentu, pada menjalankan kuasanya dengan wajar di bawah seksyen itu, enggan memberikan kebenaran merancang untuk pemajuan itu, maka pihak berkuasa perancang tempatan hendaklah—

(a) jika pemajuan itu telah siap, menyampaikan kepada pemunya dan juga penduduk tanah itu suatu notis dalam bentuk yang ditetapkan menghendaki kedua-dua daripada mereka itu mematuhi, dalam tempoh yang dinyatakan dalam notis itu atau dalam tempoh lanjutan yang dibenarkan oleh pihak berkuasa perancang tempatan itu, kehendak, yang hendaklah dinyatakan dalam notis itu, yang difikirkan patut oleh pihak berkuasa perancang tempatan itu supaya tanah itu dipulihkan semula setakat

---

[*]*CATATAN*—Dahulunya "lima ratus ringgit"–*lihat* Akta Perancangan Bandar dan Desa (Pindaan) 1995 [*Akta A933*].

[**]*CATATAN*—Dahulunya "satu ribu ringgit"–*lihat* Akta A933.

yang mungkin seperti keadaannya sebelum pemajuan itu dimulakan;

(b) jika pemajuan itu belum siap, menyampaikan kepada pemunya tanah itu dan kepada orang yang, pada pendapat pihak berkuasa perancang tempatan itu, menjalankan pemajuan itu, suatu notis dalam bentuk yang ditetapkan menghendaki kedua-dua mereka itu menghentikan pemajuan itu dengan serta-merta dan mematuhi, dalam tempoh yang dinyatakan dalam notis itu atau dalam tempoh lanjutan yang dibenarkan oleh pihak berkuasa perancang tempatan, kehendak, yang hendaklah dinyatakan dalam notis itu, yang difikirkan patut oleh pihak berkuasa perancang tempatan itu supaya tanah itu dipulihkan semula setakat yang mungkin seperti keadaannya sebelum pemajuan itu dimulakan.

(3) Jika pihak berkuasa perancang tempatan tidak puas hati sebagaimana yang diperuntukkan dalam subseksyen (2), dia hendaklah menyampaikan kepada pemunya, penduduk, atau orang yang, pada pendapat pihak berkuasa perancang tempatan itu, adalah menjalankan pemajuan itu, mengikut mana-mana yang berkenaan, suatu notis memberitahunya akan pelanggaran itu dan menghendaki dia memohon kebenaran merancang dalam tempoh yang dinyatakan dalam notis itu atau dalam tempoh tambahan yang dibenarkan oleh pihak berkuasa perancang tempatan itu.

(4) Dalam mana-mana hal yang termasuk di bawah subseksyen (3), pihak berkuasa perancang tempatan itu hendaklah juga, jika pemajuan itu belum siap, menyampaikan kepada pemunya dan orang yang, pada pendapat pihak berkuasa perancang tempatan itu, menjalankan pemajuan itu, suatu notis dalam bentuk yang ditetapkan menghendaki mereka menghentikan pemajuan itu dengan serta-merta.

(5) Pemberian notis di bawah subseksyen (3) tidak boleh ditafsirkan sebagai tanda mahu memberikan kebenaran merancang dan hendaklah tidak menyentuh kuasa pihak berkuasa perancang tempatan bagi menolak permohonan untuk kebenaran merancang;

dan notis itu hendaklah mengandungi suatu pernyataan yang bermaksud sedemikian.

(6) Mana-mana orang yang terus menjalankan apa-apa pemajuan selepas dikehendaki menghentikannya melalui suatu notis yang disampaikan kepadanya di bawah perenggan (2)*(b)* atau subseksyen (4) melakukan suatu kesalahan dan boleh, apabila disabitkan, didenda tidak melebihi [*]satu ratus ribu ringgit atau dipenjarakan selama tempoh tidak melebihi enam bulan atau kedua-duanya dan didenda selanjutnya sehingga [**]lima ribu ringgit bagi setiap satu hari pemajuan itu dijalankan selepas sabitan yang pertama bagi kesalahan itu.

(7) Seksyen 21 dan 22 hendaklah terpakai bagi permohonan untuk kebenaran merancang di bawah subseksyen (3), tetapi sebagai tambahan kepada apa-apa fi yang ditetapkan bagi maksud seksyen 21, fi selanjutnya yang ditetapkan hendaklah kena dibayar berkenaan dengan permohonan itu.

(8) Jika tiada permohonan dibuat di bawah subseksyen (3) dalam masa yang dibenarkan atau jika permohonan itu ditolak, pihak berkuasa perancang tempatan itu hendaklah menyampaikan kepada pemunya, penduduk, atau orang yang, pada pendapat pihak berkuasa perancang tempatan itu, adalah menjalankan pemajuan itu, suatu notis dalam bentuk yang ditetapkan menghendaki mana-mana atau kesemua daripada mereka itu mematuhi, dalam tempoh yang dinyatakan dalam notis itu atau dalam tempoh lanjutan yang dibenarkan oleh pihak berkuasa perancang tempatan, kehendak, yang hendaklah dinyatakan dalam notis itu, yang difikirkan patut oleh pihak berkuasa perancang tempatan itu supaya tanah itu dipulihkan semula setakat yang mungkin seperti keadaannya sebelum pemajuan itu dimulakan.

(9) Tertakluk kepada subseksyen (10), mana-mana orang yang gagal mematuhi mana-mana kehendak suatu notis di bawah subseksyen (2) atau (8) dalam tempoh yang dibenarkan melakukan suatu kesalahan dan boleh, apabila disabitkan, didenda tidak melebihi

---

[*]*CATATAN*—Dahulunya "lima ratus ringgit"–*lihat* Akta Perancangan Bandar dan Desa (Pindaan) 1995 [*Akta A933*].

[**]*CATATAN*—Dahulunya "satu ribu ringgit"–*lihat Akta A933*.

[*]satu ratus ribu ringgit atau dipenjarakan selama tempoh tidak melebihi enam bulan atau kedua-duanya dan didenda selanjutnya sehingga [**]lima ribu ringgit bagi setiap hari kegagalan itu berterusan selepas sabitan yang pertama bagi kesalahan itu.

(10) Tiada penduduk mana-mana tanah yang berhubungan dengan suatu notis di bawah subseksyen (2) atau (8), yang juga bukannya pemunya tanah itu, boleh disabitkan bagi suatu kesalahan di bawah subseksyen (9) jika dia membuktikan bahawa pemajuan yang berkenaan dengan notis itu tidak dimulakan, diusahakan, atau dijalankan, atau dibenarkan untuk dimulakan, diusahakan, atau dijalankan olehnya.

(11) Dalam seksyen ini, "pemajuan" termasuklah apa-apa bahagian atau bentuk suatu pemajuan.

Penguatkuasaan dalam hal pelanggaran seksyen 20

28. (1) Seksyen ini hendaklah terpakai jika didapati oleh pihak berkuasa perancang tempatan apa-apa pemajuan telah atau sedang diusahakan atau dijalankan yang berlanggaran dengan seksyen 20.

(2) Jika pihak berkuasa perancang tempatan berpuas hati bahawa, sekiranya permohonan untuk kebenaran merancang itu menunjukkan bahawa pemajuan itu akan mengambil atau menghasilkan bentuk atau keadaannya sekarang, ia tentu, pada menjalankan kuasanya dengan wajar di bawah seksyen 22, enggan memberikan kebenaran merancang untuk pemajuan itu, maka pihak berkuasa perancang tempatan hendaklah—

(a) jika pemajuan telah siap, menyampaikan kepada pemunya dan juga penduduk tanah itu suatu notis dalam bentuk yang ditetapkan menghendaki kedua-dua mereka itu mematuhi, dalam tempoh yang dinyatakan dalam notis itu atau dalam tempoh lanjutan yang dibenarkan oleh pihak berkuasa perancang tempatan itu, kehendak, yang

---

[*]*CATATAN*—Dahulunya "lima ratus ringgit"–*lihat* Akta Perancangan Bandar dan Desa (Pindaan) 1995 [*Akta A933*].

[**]*CATATAN*—Dahulunya "satu ribu ringgit"–*lihat Akta A933*.

dinyatakan dalam notis itu, yang difikirkan patut oleh pihak berkuasa perancang tempatan itu supaya pemajuan itu menepati kebenaran merancang itu dan syarat-syaratnya atau, jika ini tidak mungkin, supaya tanah itu dipulihkan semula setakat yang mungkin seperti keadaannya sebelum pemajuan itu dimulakan;

(b) jika pemajuan itu belum siap, menyampaikan kepada pemunya tanah itu dan kepada orang yang, pada pendapat pihak berkuasa perancang tempatan itu, adalah menjalankan pemajuan itu, suatu notis dalam bentuk yang ditetapkan menghendaki kedua-dua mereka itu menghentikan pemajuan itu dengan serta-merta dan mematuhi, dalam tempoh yang dinyatakan dalam notis itu atau dalam tempoh lanjutan yang dibenarkan oleh pihak berkuasa perancang tempatan, kehendak, yang dinyatakan dalam notis itu, yang difikirkan patut oleh pihak berkuasa perancang tempatan itu supaya pemajuan itu menepati kebenaran merancang itu dan syarat-syaratnya atau, jika ini tidak mungkin, supaya tanah itu dipulihkan semula setakat yang mungkin seperti keadaannya sebelum pemajuan itu dimulakan.

(3) Jika pihak berkuasa perancang tempatan tidak berpuas hati sebagaimana yang diperuntukkan dalam subseksyen (2), ia hendaklah menyampaikan kepada pemunya, penduduk, atau orang yang, pada pendapat pihak berkuasa perancang tempatan itu, adalah menjalankan pemajuan itu, mengikut mana-mana yang berkenaan, suatu notis menyatakan kepadanya akan pelanggaran itu dan menghendaki dia memohon kebenaran merancang yang baru berkenaan dengan pemajuan itu, seperti dalam bentuk atau keadaannya sekarang, dalam tempoh yang dinyatakan dalam notis itu atau dalam tempoh lanjutan yang dibenarkan oleh pihak berkuasa perancang tempatan itu.

(4) Dalam mana-mana hal yang termasuk di bawah subseksyen (3), pihak berkuasa perancang tempatan itu hendaklah juga, jika pemajuan itu belum siap, menyampaikan kepada pemunya dan orang yang, pada pendapat pihak berkuasa perancang tempatan itu, adalah menjalankan pemajuan itu, suatu notis dalam bentuk yang ditetapkan

menghendaki mereka menghentikan pemajuan itu dengan serta-merta.

(5) Pemberian notis di bawah subseksyen (3) tidak boleh ditafsirkan sebagai tanda kesediaan memberikan kebenaran merancang dan hendaklah tidak menyentuh kuasa pihak berkuasa perancang tempatan bagi menolak permohonan untuk kebenaran merancang; dan notis itu hendaklah mengandungi suatu pernyataan yang bermaksud sedemikian.

(6) Mana-mana orang yang terus menjalankan apa-apa pemajuan selepas dikehendaki menghentikannya melalui suatu notis yang disampaikan kepadanya di bawah perenggan (2)*(b)* atau subseksyen (4) melakukan suatu kesalahan dan boleh, apabila disabitkan, didenda tidak melebihi satu ratus ribu ringgit atau dipenjarakan selama tempoh tidak melebihi enam bulan atau kedua-duanya dan didenda selanjutnya sehingga lima ribu ringgit bagi setiap hari pemajuan itu dijalankan selepas sabitan yang pertama bagi kesalahan itu.

(7) Seksyen 21 dan 22 hendaklah terpakai bagi permohonan untuk kebenaran merancang di bawah subseksyen (3), tetapi sebagai tambahan kepada apa-apa fi yang ditetapkan bagi maksud seksyen 21, fi selanjutnya yang ditetapkan hendaklah kena dibayar berkenaan dengan permohonan itu.

(8) Jika tiada permohonan dibuat di bawah subseksyen (3) dalam masa yang dibenarkan atau jika permohonan itu ditolak, pihak berkuasa perancang tempatan hendaklah menyampaikan kepada pemunya, penduduk, atau orang yang, pada pendapat pihak berkuasa perancang tempatan itu, menjalankan pemajuan itu, suatu notis dalam bentuk yang ditetapkan menghendaki mana-mana atau kesemua daripada mereka itu mematuhi, dalam tempoh yang dinyatakan dalam notis itu atau dalam tempoh lanjutan yang dibenarkan oleh pihak berkuasa perancang tempatan, kehendak, yang dinyatakan dalam notis itu, yang difikirkan patut oleh pihak berkuasa perancang tempatan itu supaya pemajuan itu menepati kebenaran merancang itu dan syarat-syaratnya atau, jika ini tidak mungkin, supaya tanah itu dipulihkan semula setakat yang mungkin seperti keadaannya sebelum pemajuan itu dimulakan.

(9) Tertakluk kepada subseksyen (10), mana-mana orang yang gagal mematuhi mana-mana kehendak suatu notis di bawah subseksyen (2) atau (8) dalam tempoh yang dibenarkan melakukan suatu kesalahan dan boleh, apabila disabitkan, didenda tidak melebihi [*]satu ratus ribu ringgit atau dipenjarakan selama tempoh tidak melebihi enam bulan atau kedua-duanya dan didenda selanjutnya sehingga [**]lima ribu ringgit bagi setiap hari kegagalan itu berterusan tidak dipatuhi selepas sabitan yang pertama bagi kesalahan itu.

(10) Tiada penduduk mana-mana tanah yang berhubungan dengan suatu notis di bawah subseksyen (2) atau (8), yang juga bukannya pemunya tanah itu, boleh disabitkan bagi suatu kesalahan di bawah subseksyen (9) jika dia membuktikan bahawa pemajuan yang berkenaan dengan notis itu tidak dimulakan, diusahakan, atau dijalankan, atau dibenarkan untuk dimulakan, diusahakan, atau dijalankan olehnya.

(11) Dalam seksyen ini, "pemajuan" termasuklah apa-apa bahagian atau bentuk suatu pemajuan.

Penguatkuasaan dalam hal pemajuan yang tidak selaras dengan kebenaran merancang atau kelulusan pelan bangunan yang diubah suai

29. (1) Seksyen ini hendaklah terpakai jika didapati oleh pihak berkuasa perancang tempatan apa-apa pemajuan telah atau sedang diusahakan atau dijalankan selepas kebenaran merancang atau kelulusan pelan bangunan, mengikut mana-mana yang berkenaan, berkenaan dengan pemajuan itu telah diubah suai menurut seksyen 25 dan pemajuan yang diusahakan atau dijalankan sedemikian adalah tidak selaras dengan kebenaran atau kelulusan yang diubah suai itu.

(2) Jika pihak berkuasa perancang tempatan berpuas hati bahawa mana-mana bahagian, aspek, atau bentuk pemajuan yang tidak selaras dengan kebenaran merancang atau kelulusan pelan bangunan yang diubah suai itu boleh diubah suai, ditambah atau diroboh supaya

---

[*]*CATATAN*—Dahulunya "lima ratus ringgit"–*lihat* Akta Perancangan Bandar dan Desa (Pindaan) 1995 [*Akta A933*].

[**]*CATATAN*—Dahulunya "satu ribu ringgit"–*lihat Akta A933*.

selaras dengan kebenaran atau kelulusan yang diubah suai itu, maka pihak berkuasa perancang tempatan itu hendaklah—

(a) jika pemajuan itu telah siap, menyampaikan kepada pemunya dan juga penduduk tanah itu suatu notis dalam bentuk yang ditetapkan menghendaki kedua-dua mereka itu mematuhi, dalam tempoh yang dinyatakan dalam notis itu atau dalam tempoh lanjutan yang dibenarkan oleh pihak berkuasa perancang tempatan itu, kehendak, yang hendaklah dinyatakan dalam notis itu, yang difikirkan patut oleh pihak berkuasa perancang tempatan supaya selaras dengan kebenaran atau kelulusan yang diubah suai itu;

(b) jika pemajuan itu belum siap, menyampaikan kepada pemunya tanah itu dan kepada orang yang, pada pendapat pihak berkuasa perancang tempatan itu, adalah menjalankan pemajuan itu, suatu notis dalam bentuk yang ditetapkan menghendaki mereka itu—

(i) menghentikan semua aktiviti dengan serta-merta, kecuali aktiviti yang perlu untuk mematuhi kehendak pihak berkuasa perancang tempatan itu di bawah subperenggan (ii) dan aktiviti lain yang ditentukan oleh pihak berkuasa perancang tempatan itu, sehingga pihak berkuasa perancang tempatan itu berpuas hati bahawa kehendak itu telah dipatuhi; dan

(ii) mematuhi, dalam tempoh yang dinyatakan dalam notis itu atau dalam tempoh lanjutan yang dibenarkan oleh pihak berkuasa perancang tempatan itu, kehendak, yang dinyatakan dalam notis itu, yang difikirkan patut oleh pihak berkuasa perancang tempatan supaya selaras dengan kebenaran atau kelulusan yang diubah suai itu.

(3) Jika pihak berkuasa perancang tempatan itu tidak berpuas hati sebagaimana yang diperuntukkan dalam subseksyen (2), maka pihak

berkuasa perancang tempatan itu hendaklah menyampaikan kepada pemunya tanah itu dan, jika pemajuan itu belum siap, kepada orang yang, pada pendapat pihak berkuasa perancang tempatan itu, adalah menjalankan pemajuan itu, suatu notis dalam bentuk yang ditetapkan menghendaki mereka itu mematuhi, dalam tempoh yang dinyatakan dalam notis itu atau dalam tempoh lanjutan yang dibenarkan oleh pihak berkuasa perancang tempatan itu, kehendak, yang dinyatakan dalam notis itu, yang difikirkan patut oleh pihak berkuasa perancang tempatan supaya tanah itu dipulihkan semula setakat yang mungkin seperti keadaannya sebelum pemajuan itu dimulakan.

(4) Tertakluk kepada subseksyen (5), mana-mana orang yang gagal mematuhi mana-mana kehendak suatu notis di bawah perenggan (2)*(a)*, subperenggan (2)*(b)*(ii), atau subseksyen (3) dalam tempoh yang dibenarkan melakukan suatu kesalahan dan boleh, apabila disabitkan, didenda tidak melebihi [*]satu ratus ribu ringgit atau dipenjarakan selama tempoh tidak melebihi enam bulan atau kedua-duanya dan didenda selanjutnya sehingga [**]lima ribu ringgit bagi setiap hari kegagalan itu berterusan selepas sabitan yang pertama bagi kesalahan itu.

(5) Tiada penduduk mana-mana tanah yang berhubungan dengan suatu notis di bawah perenggan 2*(a)*, yang juga bukannya pemunya tanah itu, boleh disabitkan bagi suatu kesalahan di bawah subseksyen (4) jika dia membuktikan bahawa pemajuan yang berkenaan dengan notis itu tidak dimulakan, diusahakan, atau dijalankan, atau dibenarkan untuk dimulakan, diusahakan, atau dijalankan olehnya.

(6) Mana-mana orang yang terus menjalankan apa-apa aktiviti selepas dikehendaki menghentikannya melalui suatu notis yang disampaikan kepadanya di bawah subperenggan (2)*(b)*(i) melakukan suatu kesalahan dan boleh, apabila disabitkan, didenda tidak melebihi *satu ratus ribu ringgit atau dipenjarakan selama tempoh tidak melebihi enam bulan atau kedua-duanya dan didenda selanjutnya

---

[*]*CATATAN*—Dahulunya "lima ratus ringgit"–*lihat* Akta Perancangan Bandar dan Desa (Pindaan) 1995 [*Akta A933*].

[**]*CATATAN*—Dahulunya "satu ribu ringgit"–*lihat Akta A933*.

sehingga [*]lima ribu ringgit bagi setiap hari aktiviti itu berterusan sedemikian selepas sabitan yang pertama bagi kesalahan itu.

Notis rekuisisi

30. (1) Jika pihak berkuasa perancang tempatan berpuas hati—

(a) bahawa apa-apa penggunaan tanah patutlah dihentikan;

(b) bahawa syarat-syarat patut dikenakan atas penggunaannya yang berterusan; atau

(c) bahawa mana-mana bangunan atau kerja di atas mana-mana tanah patut diubah atau dipindahkan,

pihak berkuasa perancang tempatan boleh, dengan kelulusan Pihak Berkuasa Negeri, melalui notis rekuisisi yang disampaikan kepada pemunya tanah itu—

(i) menghendaki supaya dihentikan penggunaan itu;

(ii) mengenakan apa-apa syarat bagi penggunaan tanah itu yang berterusan sebagaimana yang dinyatakan dalam notis rekuisisi itu; atau

(iii) menghendaki supaya langkah yang dinyatakan dalam notis rekuisisi itu diambil untuk mengubah atau memindahkan bangunan atau kerja itu,

dan pemunya itu hendaklah, dalam suatu tempoh yang dinyatakan dalam notis rekuisisi itu, yang tidak kurang daripada satu bulan dari tarikh notis itu disampaikan, mematuhi kehendak atau syarat itu.

(2) Seseorang yang terkilan dengan suatu notis rekuisisi boleh, dalam tempoh yang dinyatakan di dalamnya dan dengan cara yang ditetapkan, merayu kepada Lembaga Rayuan.

---

[*]*CATATAN*—Dahulunya "satu ribu ringgit"–*lihat* Akta Perancangan Bandar dan Desa (Pindaan) 1995 [*Akta A933*].

(3) Jika sesuatu rayuan difailkan di bawah subseksyen (2), notis rekuisisi itu hendaklah digantung sehingga rayuan itu diputuskan atau ditarik balik.

(4) Dalam menimbangkan sesuatu rayuan di bawah subseksyen (2), Lembaga Rayuan hendaklah mendengar perayu dan pihak berkuasa perancang tempatan itu.

(5) Jika pemunya tanah yang berhubungan dengan notis rekuisisi itu, akibat daripada pematuhan notis rekuisisi itu, telah menanggung kerosakan yang berupa kesusutan nilai tanah itu atau telah melakukan perbelanjaan atau kos dalam menjalankan kerja bagi mematuhi notis itu, dia boleh menuntut daripada pihak berkuasa perancang tempatan, dalam masa dan dengan cara yang ditetapkan, pampasan bagi kerosakan, perbelanjaan atau kos itu.

(6) Jika suatu tuntutan dibuat di bawah subseksyen (5), pihak berkuasa perancang tempatan hendaklah, selepas memberikan orang yang membuat tuntutan itu peluang untuk didengar, menawarkan kepadanya pampasan yang difikirkan memadai oleh pihak berkuasa perancang tempatan itu.

(7) Jika orang yang ditawarkan pampasan di bawah subseksyen (6) itu terkilan dengan amaun pampasan itu, dia boleh, dalam masa dan dengan cara yang ditetapkan, merayu kepada Lembaga Rayuan dan Lembaga Rayuan hendaklah menaksir amaun pampasan yang hendak dibayar.

(8) Seseorang yang gagal mematuhi suatu notis rekuisisi yang disampaikan kepadanya di bawah subseksyen (1) dalam tempoh yang dinyatakan dalamnya atau, jika suatu rayuan telah dibuat di bawah subseksyen (2), dalam suatu tempoh selepas rayuan itu diputuskan atau ditarik balik yang ditentukan oleh pihak berkuasa perancang tempatan melakukan suatu kesalahan dan boleh, apabila disabitkan, didenda tidak melebihi [*]satu ratus ribu ringgit atau dipenjarakan selama tempoh tidak melebihi enam bulan atau kedua-duanya dan, dalam hal suatu kesalahan yang berterusan, didenda selanjutnya

---

[*]*CATATAN*—Dahulunya "lima puluh ribu ringgit"–*lihat* Akta Perancangan Bandar dan Desa (Pindaan) 2001 [*Akta A1129*].

sehingga [*]lima ribu ringgit bagi setiap hari kesalahan itu berterusan selepas sabitan yang pertama bagi kesalahan itu.

Pelaksanaan oleh orang diberi kuasa

31. (1) Jika apa-apa kehendak apa-apa notis yang disampaikan di bawah mana-mana peruntukan seksyen 27, 28, 29 dan 30, selain suatu kehendak supaya dihentikan apa-apa pemajuan atau aktiviti, tidak dipatuhi dalam tempoh yang dinyatakan dalam notis itu atau dalam tempoh lanjutan yang mungkin telah dibenarkan oleh pihak berkuasa perancang tempatan masing-masing, seseorang yang diberi kuasa boleh, dengan atau tanpa pekerja, memasuki tanah yang berhubungan dengan notis itu dan mengambil sesuatu langkah yang perlu untuk melaksanakan notis itu, termasuk meroboh atau mengubah mana-mana bangunan atau kerja dan memindahkan apa-apa barang, kenderaan, atau benda dari mana-mana bangunan atau tanah itu.

(2) Pihak berkuasa perancang tempatan boleh meminta ketua polis daerah di kawasan pihak berkuasa perancang tempatan itu terletak menyediakan pegawai polis untuk memberi bantuan kepada orang diberi kuasa dalam mengambil apa-apa tindakan menurut kuasa subseksyen (1) dan menjadi kewajipan ketua polis daerah itu mematuhi permintaan itu dan kewajipan pegawai polis yang disediakan bagi mematuhi permintaan itu memberi bantuan.

(3) Pihak berkuasa perancang tempatan boleh menuntut perbelanjaan dan kos yang dilakukannya dalam melaksanakan suatu notis di bawah subseksyen (1) dari pemunya tanah yang berhubungan dengan notis itu dengan cara seperti mana kadar yang dituntut di bawah mana-mana undang-undang bertulis yang berhubungan dengan kerajaan tempatan.

---

[*]*CATATAN*—Dahulunya "satu ribu ringgit"–*lihat* Akta Perancangan Bandar dan Desa (Pindaan) 2001 [*Akta A1129*].

Ketidakselarasan antara undang-undang kecil bangunan dengan rancangan pemajuan

31A. Jika ketidakselarasan wujud antara mana-mana undang-undang kecil bangunan dengan rancangan pemajuan berhubung dengan mana-mana dasar dalam rancangan itu—

(a) rancangan pemajuan hendaklah mengatasi undang-undang kecil itu; dan

(b) pihak berkuasa yang memberi kelulusan hendaklah memakai peruntukan undang-undang kecil bangunan itu dengan apa-apa cara dan setakat yang perlu untuk mengelakkan ketidakselarasan itu, tetapi dengan memastikan bahawa piawai kekukuhan bangunan demi keselamatan dan keselesaan penghuni dicapai berkenaan dengan pemajuan itu adalah sebaik yang dapat semunasabahnya dicapai dalam hal keadaan itu.

BAHAGIAN V

CAJ PEMAJUAN

Caj pemajuan dan tanggungan kepadanya

32. (1) Jika suatu rancangan tempatan atau sesuatu pengubahan rancangan tempatan mengakibatkan suatu perubahan penggunaan, ketumpatan, atau luas lantai berkenaan dengan mana-mana tanah sehingga menaikkan nilai tanah itu, suatu caj pemajuan hendaklah dilevi berkenaan dengan mana-mana pemajuan tanah yang dimulakan, diusahakan, atau dijalankan mengikut perubahan itu.

(2) Kadar caj pemajuan atau kaedah mengira amaun caj pemajuan yang kena dibayar hendaklah sebagaimana yang ditetapkan oleh kaedah-kaedah yang dibuat di bawah seksyen 35.

(3) Pihak Berkuasa Negeri boleh, melalui kaedah-kaedah yang dibuat di bawah seksyen 35, mengecualikan mana-mana orang atau golongan orang atau mana-mana pemajuan atau kelas, jenis, atau

kategori pemajuan daripada tanggungan kepada caj pemajuan, tertakluk kepada syarat-syarat yang ditentukan oleh Pihak Berkuasa Negeri dalam kaedah-kaedah itu.

Penentuan caj pemajuan

33. (1) Sebelum memberikan kebenaran merancang untuk mana-mana pemajuan, pihak berkuasa perancang tempatan hendaklah menentukan sama ada caj pemajuan kena dibayar berkenaan dengan pemajuan itu dan, jika kena dibayar, menentukan amaunnya, dan hendaklah menyampaikan kepada pemohon untuk kebenaran merancang suatu notis dalam bentuk yang ditetapkan menuntut amaun itu dibayar.

(2) Penentuan oleh pihak berkuasa perancang tempatan itu mengenai amaun caj pemajuan itu adalah muktamad dan tidak boleh tertakluk kepada rayuan atau kajian semula dalam mana-mana mahkamah.

Pembayaran caj pemajuan

34. (1) Caj pemajuan hendaklah kena dibayar sekali gus, tetapi pihak berkuasa perancang tempatan boleh, atas permohonan pemohon untuk kebenaran merancang, membenarkan supaya caj pemajuan itu dibayar dengan beberapa ansuran yang difikirkannya patut oleh pihak berkuasa perancang tempatan, dengan bunga mengikut kadar, bukannya kadar keutamaan, yang dikenakan oleh Persatuan Bank Malaysia-Singapura bagi pinjaman yang bercagarkan harta tak alih.

(2) Jika apa-apa ansuran caj pemajuan yang genap masanya dibayar tidak dibayar, pihak berkuasa perancang tempatan itu hendaklah memberikan orang yang telah diberikan kebenaran merancang itu suatu notis memberitahunya mengenai keingkaran itu dan menuntut supaya bayaran itu dibuat dalam masa yang munasabah yang hendaklah ditentukan dalam notis itu.

(3) Jika amaun yang genap masa dibayar itu masih tidak dibayar selepas masa yang dibenarkan di bawah subseksyen (2) telah luput, kesemua baki caj pemajuan itu hendaklah menjadi genap masa dan kena dibayar dan boleh dituntut dengan cara seperti mana kadar yang dituntut di bawah mana-mana undang-undang bertulis berhubungan dengan kerajaan tempatan.

(4) Semua jumlah wang yang diterima mengenai akaun caj pemajuan hendaklah dimasukkan ke dalam kumpulan wang pihak berkuasa tempatan yang berkenaan.

Kuasa untuk membuat kaedah-kaedah

35. Pihak Berkuasa Negeri boleh membuat kaedah-kaedah bagi maksud menguatkuasakan dan menjalankan peruntukan Bahagian ini atau bagi maksud menetapkan apa-apa yang mungkin dikehendaki, atau dikehendaki, ditetapkan di bawah Bahagian ini.

BAHAGIAN VA

PERINTAH PEMELIHARAAN POKOK

Perintah pemeliharaan pokok

35A. (1) Jika didapati oleh pihak berkuasa perancang tempatan bahawa adalah suai manfaat bagi kepentingan keselesaan untuk memelihara mana-mana pokok, pokok-pokok atau kelompok pokok dalam kawasannya, ia boleh membuat suatu perintah pemeliharaan pokok mengenai pokok, pokok-pokok atau kelompok pokok itu.

(2) Suatu perintah pemeliharaan pokok boleh, secara khusus, mengadakan peruntukan—

(a) bagi melarang penebangan pokok kecuali dengan kebenaran bertulis dan tertakluk kepada syarat-syarat, jika ada, yang dikenakan oleh pihak berkuasa perancang tempatan; dan

(b) bagi memastikan penanaman atau penggantian pokok melalui penanaman semula mengikut apa-apa cara sebagaimana yang ditentukan oleh pihak berkuasa perancang tempatan.

(3) Perenggan (2)*(a)* tidaklah terpakai bagi penebangan suatu pokok—

(a) yang hampir mati atau telah mati;

(b) bagi pencegahan bahaya yang hampir benar berlaku; atau

(c) jika ia dilakukan sebagai mematuhi mana-mana undang-undang bertulis.

(4) Mana-mana orang yang melanggar mana-mana peruntukan dalam perintah pemeliharaan pokok melakukan suatu kesalahan dan boleh dikenakan, apabila disabitkan, didenda tidak melebihi daripada [*]satu ratus ribu ringgit atau dipenjarakan selama tempoh tidak melebihi enam bulan atau kedua-duanya.

(5) Jika dalam mana-mana prosiding bagi sesuatu kesalahan di bawah seksyen ini telah dibuktikan bahawa suatu pokok telah ditebang hendaklah dianggapkan, sehingga dibuktikan sebaliknya, bahawa pokok itu telah ditebang oleh penduduk tanah yang di atasnya pokok itu tumbuh.

Perintah pemeliharaan pokok tidak boleh dibuat jika pokok tertakluk kepada syarat-syaratnya

35B. Walau apa pun seksyen 35A, suatu perintah pemeliharaan pokok tidak boleh dibuat berkenaan dengan pokok, pokok-pokok atau kelompok pokok yang tertakluk kepada syarat-syarat yang dikenakan di bawah perenggan 22(5)*(f)* dan *(g)*.

---

[*]*CATATAN*—Dahulunya "lima puluh ribu ringgit"–*lihat* Akta Perancangan Bandar dan Desa (Pindaan) 2001 [*Akta A1129*].

Rayuan terhadap perintah pemeliharaan pokok, dsb.

35C. Mana-mana orang yang terkilan dengan—

(a) suatu perintah pemeliharaan pokok;

(b) mana-mana peruntukan dalam suatu perintah pemeliharaan pokok;

(c) (i) penolakan suatu kebenaran bertulis; atau

(ii) mana-mana syarat yang dikenakan ke atas pemberian suatu kebenaran bertulis,

di bawah perenggan 35A(2)*(a)*; atau

(d) suatu perintah untuk menanam atau menggantikan pokok di bawah perenggan 35A(2)*(b)*,

boleh, dalam masa satu bulan dari tarikh dia diberitahu mengenai perintah, penolakan atau pengenaan syarat-syarat itu merayu kepada Lembaga Rayuan.

Pampasan di bawah perintah pemeliharaan pokok

35D. (1) Jika pemunya tanah yang tanahnya berhubungan dengan suatu perintah pemeliharaan pokok membuktikan bahawa dia, kerana mematuhi perenggan 35C*(a)* hingga *(d)*, mengalami kerugian berupa kesusutan dalam nilai tanahnya, dia boleh menuntut pampasan daripada pihak berkuasa perancang tempatan.

(2) Suatu tuntutan pampasan di bawah subseksyen (1) hendaklah disampaikan kepada pihak berkuasa perancang tempatan—

(a) dalam masa enam bulan dari tarikh—

(i) perintah pemeliharaan pokok;

(ii) penolakan suatu kebenaran bertulis atau pengenaan syarat-syarat di bawah perenggan 35A(2)*(a)*; atau

(iii) perintah untuk menggantikan pokok di bawah perenggan 35A(2)*(b)*,

diberitahu kepada pemunya tanah itu; atau

(b) jika rayuan dibuat di bawah subseksyen 35C(1), dalam masa enam bulan dari tarikh keputusan Lembaga Rayuan mengesahkan perintah, penolakan atau pengenaan syarat-syarat yang dirayu itu.

(3) Jika pemunya tanah itu tidak berpuas hati dengan amaun pampasan yang diawardkan, dia boleh, dalam masa satu bulan dari tarikh award itu, merayu kepada Lembaga Rayuan yang mempunyai kuasa untuk mengesahkan atau mengubah amaun pampasan yang diawardkan itu.

Penggantian pokok

35E. (1) Maka menjadi suatu kewajipan kepada orang yang didapati bersalah di bawah subseksyen 35A(4) kerana menebang mana-mana pokok yang berkenaan dengannya suatu perintah pemeliharaan pokok berkuat kuasa pada masa ini, yang berlanggaran dengan perintah pemeliharaan pokok itu, menggantikan pokok itu dengan menanam suatu pokok yang lain—

(a) daripada saiz dan spesies yang sesuai;

(b) di tempat yang sama atau berdekatan dengan tempat yang sama atau tempat lain;

(c) dalam masa; dan

(d) tertakluk kepada terma-terma dan syarat-syarat,

yang ditentukan oleh pihak berkuasa perancang tempatan melainkan jika atas permohonan orang itu atau atas permohonan mana-mana

orang lain atau mengikut budi bicara pihak berkuasa perancang tempatan itu sendiri pihak berkuasa perancang tempatan mengetepikan kehendak ini.

(2) Masa yang ditentukan oleh pihak berkuasa perancang tempatan di bawah perenggan 1*(c)* bagi penggantian pokok boleh dilanjutkan sekali atas permohonan orang yang berkewajipan menggantikan pokok itu.

(3) Mana-mana orang yang terkilan dengan—

(a) penolakan untuk mengetepikan kehendak menggantikan pokok di bawah perenggan (1);

(b) mana-mana perintah yang diberikan di bawah perenggan (1)*(a)* atau *(b)*;

(c) mana-mana terma atau syarat yang dikenakan di bawah perenggan (1)*(d)*; atau

(d) penolakan untuk melanjutkan masa di bawah subseksyen (2),

boleh, dalam masa satu bulan dari tarikh orang itu diberitahu mengenai perintah, penolakan atau pengenaan terma dan syarat itu merayu kepada Lembaga Rayuan.

(4) Berhubung dengan mana-mana pokok yang ditanam semula di bawah subseksyen (1), perintah pemeliharaan pokok yang berkaitan hendaklah terpakai baginya sebagaimana ia terpakai bagi pokok asal.

(5) Jika orang yang berkewajipan untuk menggantikan pokok di bawah subseksyen (1) gagal berbuat sedemikian, dia melakukan suatu kesalahan dan boleh dikenakan, apabila disabitkan, didenda tidak melebihi [*]satu ratus ribu ringgit atau dipenjarakan selama tempoh tidak melebihi enam bulan atau kedua-duanya.

---

[*]*CATATAN*—Dahulunya "lima puluh ribu ringgit"–*lihat* Akta Perancangan Bandar dan Desa (Pindaan) 2001 [*Akta A1129*].

Pihak berkuasa perancang tempatan boleh menggantikan pokok jika orang yang berkewajipan untuk menggantikannya gagal berbuat sedemikian

35F. Dalam hal suatu kegagalan untuk menggantikan pokok di bawah subseksyen 35E(1), pihak berkuasa perancang tempatan boleh meneruskan untuk menggantikan pokok itu dan, walaupun bayaran denda di bawah subseksyen 35E(5) telah dijelaskan, kesemua kos dan perbelanjaan yang semunasabahnya dilakukan oleh pihak berkuasa perancang tempatan untuk menggantikan pokok itu hendaklah dibayar ganti oleh orang yang ingkar untuk menggantikannya.

Pembatalan perintah pemeliharaan pokok

35G. Pihak berkuasa perancang tempatan boleh meminda atau membatalkan suatu perintah pemeliharaan pokok termasuk bagi maksud memberikan kebenaran merancang di bawah subseksyen 22(3) berkenaan dengan sesuatu kawasan yang mengenainya suatu perintah pemeliharaan pokok berkuat kuasa pada masa ini.

Larangan untuk memotong, dsb., pokok yang lilitannya melebihi 0.8 meter

35H. (1) Tiada seorang pun boleh, tanpa kebenaran bertulis pihak berkuasa perancang tempatan menebang suatu pokok yang lilitannya melebihi 0.8 meter yang tidak tertakluk kepada suatu perintah pemeliharaan pokok, melainkan jika penebangan itu—

(a) adalah berkenaan dengan pokok sedemikian yang hampir mati atau telah mati;

(b) adalah bagi pencegahan bahaya yang hampir benar berlaku; atau

(c) adalah sebagai mematuhi mana-mana undang-undang bertulis.

(2) Bagi maksud subseksyen (1), lilitan suatu pokok hendaklah diukur setengah meter dari bumi dengan syarat bahawa lilitan pokok yang berbanir hendaklah diukur ke atas dari banir itu.

(3) Mana-mana orang yang melanggar subseksyen (1) melakukan suatu kesalahan dan boleh dikenakan, apabila disabitkan, didenda tidak melebihi daripada [*]sepuluh ribu ringgit atau dipenjarakan selama tempoh tidak melebihi tiga bulan atau kedua-duanya.

BAHAGIAN VI

LEMBAGA RAYUAN

Lembaga Rayuan

36. (1) Bagi maksud Akta ini, hendaklah ditubuhkan suatu Lembaga Rayuan di dalam dan bagi Negeri.

(2) Pihak Berkuasa Negeri hendaklah, melalui pemberitahuan dalam *Warta* Negeri, melantik—

(a) dengan persetujuan Menteri, seorang Pengerusi dan seorang Timbalan Pengerusi bagi Lembaga Rayuan itu, iaitu orang yang menjadi atau telah menjadi hakim atau peguam bela dan peguam cara Mahkamah Tinggi atau anggota Perkhidmatan Kehakiman dan Perundangan Malaysia atau yang berpengalaman dari segi kehakiman atau kelayakan dan pengalaman sesuai yang lain; dan

(b) beberapa orang yang layak, tidak melebihi dua belas orang, yang difikirkan memadai oleh Pihak Berkuasa Negeri untuk menjadi ahli tambahan Lembaga Rayuan itu.

(3) Seseorang yang dilantik di bawah subseksyen (2) hendaklah, melainkan jika dia terlebih dahulu meletakkan jawatannya atau pelantikannya terlebih dahulu dibatalkan, memegang jawatan selama suatu tempoh tidak melebihi tiga tahun yang hendaklah ditentukan

---

[*]*CATATAN*—Dahulunya "lima puluh ribu ringgit"–*lihat* Akta Perancangan Bandar dan Desa (Pindaan) 2001 [*Akta A1129*].

oleh Pihak Berkuasa Negeri dalam pemberitahuan pelantikan itu, tetapi layak dilantik semula.

(4) Pihak Berkuasa Negeri boleh membatalkan pelantikan seseorang ahli Lembaga Rayuan tanpa memberi apa-apa sebab.

(5) Apabila Pengerusi tidak dapat menjalankan fungsinya oleh sebab sakit, tidak berada di Malaysia, atau oleh apa-apa sebab lain, Timbalan Pengerusi hendaklah menjalankan fungsi Pengerusi itu; dan pada menjalankan fungsi itu, Timbalan Pengerusi hendaklah, bagi maksud Akta ini, disifatkan sebagai Pengerusi Lembaga Rayuan itu.

(6) Bila mana timbul suatu keperluan untuk memanggil Lembaga Rayuan bermesyuarat, Pengerusi hendaklah meminta mana-mana dua orang daripada ahli yang dilantik di bawah perenggan (2)*(b)* supaya berkhidmat dengannya dalam Lembaga Rayuan itu; dan menjadi kewajipan tiap-tiap ahli yang diminta sedemikian, berkhidmat dalam Lembaga Rayuan, melainkan jika dia dikecualikan oleh Pengerusi, atas alasan yang difikirkan munasabah oleh Pengerusi, daripada berkhidmat sedemikian.

(7) Seseorang ahli Lembaga Rayuan yang mempunyai sesuatu kepentingan dalam apa-apa perkara yang ada di hadapan Lembaga Rayuan hendaklah, sebaik sahaja dia sedar akan kepentingannya, menzahirkan fakta dan jenis kepentingan itu kepada Pengerusi dan tidak boleh mengambil bahagian atau bahagian selanjutnya dalam prosiding Lembaga Rayuan itu yang berhubungan dengan perkara itu.

(8) Tiap-tiap penzahiran kepentingan yang dibuat di bawah subseksyen (7) hendaklah direkodkan.

(9) Tiap-tiap keputusan Lembaga Rayuan hendaklah dibuat oleh Pengerusi setelah menimbangkan pendapat dua orang ahli yang lain itu, tetapi dalam membuat keputusan itu Pengerusi tidak terikat untuk bersetuju dengan pendapat dua orang ahli yang lain itu atau salah seorang daripada mereka, tetapi jika Pengerusi tidak bersetuju dengannya, dia hendaklah merekodkan sebab dia tidak bersetuju.

(10) Berkenaan dengan sesuatu rayuan di hadapannya, Lembaga Rayuan—

(a) hendaklah mendengar perayu dan pihak berkuasa perancang tempatan;

(b) boleh memanggil dan memeriksa saksi;

(c) boleh menghendaki mana-mana orang mengikat dirinya atas sumpah untuk menyatakan yang benar;

(d) boleh memaksa pengemukaan dan penghantarserahan apa-apa dokumen yang difikirkan berkaitan atau material olehnya bagi rayuan itu;

(e) boleh mengesahkan, mengubah atau mengakas perintah atau keputusan yang dirayu;

(f) boleh mengawardkan kos; dan

(g) boleh membuat apa-apa perintah sama ada yang diperuntukkan atau tidak oleh, dan yang selaras dengan Akta ini.

(11) Tiap-tiap orang yang dipanggil oleh Lembaga Rayuan untuk menghadiri prosiding diwajibkan di sisi undang-undang untuk hadir di tempat dan pada masa yang ditentukan dalam saman itu dan tiap-tiap orang yang dikehendaki oleh Lembaga Rayuan untuk mengemukakan atau menghantar serah apa-apa dokumen kepadanya atau kepada mana-mana pekhidmat awam diwajibkan di sisi undang-undang untuk mengemukakan atau menghantar serah dokumen sedemikian.

(12) Semua saman, notis, award, dan perintah yang dikeluarkan, dibuat, atau diberi di bawah tandatangan Pengerusi hendaklah disifatkan sebagai dikeluarkan, dibuat, atau diberikan oleh Lembaga Rayuan.

(13) Sesuatu perintah yang dibuat oleh Lembaga Rayuan atas suatu rayuan di hadapannya adalah muktamad, tidak boleh dipersoalkan dalam mana-mana mahkamah, dan hendaklah mengikat semua pihak kepada rayuan itu atau yang terlibat dalam perkara itu.

(14) Bagi maksud Kanun Keseksaan [*Akta 574*], Lembaga Rayuan hendaklah disifatkan sebagai suatu mahkamah dan tiap-tiap ahlinya hendaklah disifatkan sebagai pekhidmat awam.

(15) Pihak Berkuasa Negeri boleh membuat kaedah-kaedah untuk menetapkan tatacara rayuan kepada Lembaga Rayuan dan fi yang kena dibayar berkenaan dengannya, dan mengawal selia prosiding Lembaga Rayuan tetapi, sehingga kaedah-kaedah itu dibuat dan berkuat kuasa, Lembaga Rayuan hendaklah, bagi maksud prosiding, setakat yang boleh dilaksanakan mengikut Kaedah-Kaedah Mahkamah Rendah 1980 [*P.U. (A) 328/1980*][*].

(16) Ahli Lembaga Rayuan hendaklah dibayar, daripada kumpulan wang Negeri, elaun yang ditetapkan oleh Pihak Berkuasa Negeri.

BAHAGIAN VII

NOTIS PEMBELIAN DAN PENGAMBILAN TANAH

Notis menghendaki pembelian tanah dalam hal tertentu

37. (1) Tanpa menyentuh penjalanan mana-mana undang-undang bertulis yang pada masa ini berkuat kuasa yang berhubungan dengan pengambilan tanah, seseorang tuan punya tanah berdaftar—

(a) yang tidak diberikan kebenaran merancang di bawah subseksyen 22(3) untuk memajukan tanahnya atas alasan bahawa tanah itu adalah ditunjukkan dalam rancangan pemajuan, sama ada secara nyata atau dengan implikasi, sebagai tanah yang dicadangkan untuk maksud awam dan yang menuntut bahawa, oleh sebab penolakan itu, tanah itu tidak berupaya untuk kegunaan berfaedah yang munasabah; atau

(b) yang menuntut bahawa, oleh sebab pematuhan kepada suatu notis rekuisisi berkenaan dengan tanahnya yang

[*] *CATATAN*—Teks terjemahan dalam bahasa kebangsaan diwartakan sebagai P.U. (A) 97/1990.

disampaikan kepadanya di bawah seksyen 30, tanah itu tidak berupaya untuk kegunaan berfaedah yang munasabah,

boleh, dengan cara yang ditetapkan, menyampaikan kepada pihak berkuasa perancang tempatan suatu notis pembelian dalam bentuk yang ditetapkan, menghendaki supaya kepentingannya mengenai tanah itu dibeli mengikut seksyen ini.

(2) Hendaklah disampaikan dengan notis pembelian itu suatu pernyataan tentang fakta dan sebab untuk menyokong tuntutan dalam notis itu, bersama-sama dengan salinan apa-apa dokumen yang boleh didapati, termasuk afidavit, yang boleh memberikan bukti tentang fakta dan sebab itu.

(3) Pihak berkuasa perancang tempatan hendaklah menyiasat tuntutan yang dibuat dalam tiap-tiap notis pembelian yang disampaikan di bawah subseksyen (1) dan, jika ia berpuas hati bahawa notis itu adalah dalam bentuk yang ditetapkan dan telah disediakan dan disampaikan dengan cara yang ditetapkan, hendaklah mengemukakan notis itu kepada Pihak Berkuasa Negeri bersama dengan pernyataan dan apa-apa dokumen lain yang disampaikan dengan notis itu dan—

(a) dalam hal suatu notis pembelian seseorang yang menuntut di bawah perenggan (1)*(a)*, suatu laporan lengkap berkenaan dengan penolakan kebenaran merancang itu yang menyebabkan tuntutan itu timbul, suatu pernyataan mengenai maksud tertentu yang dicadangkan untuk tanah itu, dan suatu pernyataan mengenai pendapat pihak berkuasa perancang tempatan sama ada tanah itu berupaya untuk kegunaan berfaedah yang munasabah; dan

(b) dalam hal suatu notis pembelian seseorang yang menuntut di bawah perenggan (1)*(b)*, butir-butir notis rekuisisi itu yang menyebabkan tuntutan itu timbul dan suatu pernyataan mengenai pendapat pihak berkuasa perancang tempatan itu sama ada tanah itu berupaya untuk kegunaan berfaedah yang munasabah.

(4) Jika pihak berkuasa perancang tempatan tidak berpuas hati bahawa notis pembelian itu adalah dalam bentuk yang ditetapkan atau telah disediakan atau disampaikan dengan cara yang ditetapkan, ia hendaklah menolak notis pembelian itu, tetapi tanpa menyentuh penyampaian suatu notis pembelian lain.

(5) Pihak Berkuasa Negeri selepas menimbangkan notis pembelian itu dan semua perkara lain yang dikemukakan oleh pihak berkuasa perancang tempatan di bawah subseksyen (3), hendaklah—

(a) jika Pihak Berkuasa Negeri berpuas hati bahawa tanah yang berhubungan dengan notis pembelian itu adalah berupaya untuk kegunaan berfaedah yang munasabah, menolak notis pembelian itu; atau

(b) jika Pihak Berkuasa Negeri tidak berpuas hati bahawa tanah yang berhubungan dengan notis pembelian itu berupaya untuk kegunaan berfaedah yang munasabah atau berpuas hati bahawa tanah itu tidak berupaya digunakan sedemikian, mengarahkan pihak berkuasa perancang tempatan memulakan langkah untuk mengambil tanah itu mengikut peruntukan Akta Pengambilan Tanah 1960 [*Akta 486*].

(6) Bagi maksud Akta Pengambilan Tanah 1960—

(a) mana-mana tanah yang dicadangkan hendak diambil menurut seksyen ini hendaklah disifatkan sebagai diperlukan oleh pihak berkuasa perancang tempatan itu;

(b) pihak berkuasa perancang tempatan itu hendaklah disifatkan sebagai suatu perbadanan yang mengusahakan suatu kerja bagi kemudahan awam; dan

(c) tanah itu hendaklah disifatkan sebagai diperlukan bagi maksud yang disebut dalam perenggan 3(1)*(b)* Akta itu.

(7) Walau apa pun mana-mana undang-undang yang berlawanan, dalam menaksir amaun pampasan yang hendak dibayar kerana pengambilan mana-mana tanah menurut subseksyen (5), tanah itu

hendaklah dikira seolah-olah ia tidak ditunjukkan dalam rancangan pemajuan itu sebagai tanah yang dicadangkan untuk maksud awam dan sebenarnya tidak dicadangkan sedemikian atau, mengikut mana-mana yang berkenaan, seolah-olah notis rekuisisi yang disampaikan di bawah seksyen 30 berkenaan dengan tanah itu tidak disampaikan dan notis itu tidak dipatuhi.

BAHAGIAN VIII

KAWASAN PEMAJUAN

Perisytiharan kawasan pemajuan

38. (1) Pada bila-bila masa selepas pihak berkuasa perancang tempatan menerima suatu rancangan tempatan untuk suatu kawasan khas, pihak berkuasa perancang tempatan boleh, melalui pemberitahuan dalam *Warta* Negeri, mengisytiharkan kawasan itu atau mana-mana daripada bahagiannya sebagai suatu kawasan pemajuan.

(2) Apabila sesuatu kawasan diisytiharkan sebagai suatu kawasan pemajuan, menjadi kewajipan pihak berkuasa perancang tempatan itu mengambil, melalui pembelian atau pengambilan paksa di bawah Akta Pengambilan Tanah 1960, semua tanah beri hak milik yang terletak di dalam kawasan itu, dan memajukan kawasan itu mengikut rancangan tempatan itu.

Kuat kuasa perisytiharan

39. (1) Tiap-tiap perisytiharan di bawah seksyen 38 hendaklah berkuat kuasa sebagai suatu perisytiharan pengambilan yang dicadangkan di bawah Akta Pengambilan Tanah 1960 bagi semua tanah beri hak milik yang terletak di dalam kawasan yang berhubungan dengan perisytiharan itu dan mana-mana daripada tanah itu boleh, jika pihak berkuasa perancang tempatan itu tidak berjaya merundingkan pembelian tanah itu dengan syarat-syarat yang dapat diterima oleh pihak berkuasa perancang tempatan, diambil dan dibayar mengikut Akta yang tersebut, tetapi tertakluk kepada seksyen 40.

(2) Bagi maksud Akta yang tersebut—

(a) mana-mana tanah yang dicadangkan hendak diambil menurut Bahagian ini hendaklah disifatkan sebagai diperlukan oleh pihak berkuasa perancang tempatan itu;

(b) pihak berkuasa perancang tempatan itu hendaklah disifatkan sebagai suatu perbadanan yang mengusahakan suatu kerja bagi kemudahan awam; dan

(c) tanah itu hendaklah disifatkan sebagai diperlukan bagi maksud yang tersebut dalam perenggan 3(1)*(b)* Akta itu.

Peruntukan khas bagi pampasan

40. (1) Pada menaksir pampasan yang kena dibayar berkenaan dengan mana-mana tanah atau bangunan atau apa-apa kepentingan mengenainya yang dicadangkan hendak diambil secara paksa menurut Bahagian ini—

(a) anggaran nilai tanah, bangunan, atau kepentingan itu hendaklah diasaskan kepada nilai pasarannya yang berpatutan pada tarikh perisytiharan itu disiarkan di bawah subseksyen 38(1), dengan memberi perhatian kepada jenis dan keadaan harta itu, lamanya bangunan itu mungkin tahan dalam keadaannya sekarang, dan keadaan kerosakannya, tanpa memberikan apa-apa potongan berkenaan dengan pembelian paksa itu atau perkara lain; dan

(b) dalam anggaran itu apa-apa tambahan atau pengelokan harta itu yang dibuat selepas tarikh perisytiharan itu disiarkan di bawah subseksyen 38(1) tidak boleh, melainkan jika tambahan atau pengelokan itu perlu untuk penyenggaran harta itu supaya baik keadaannya, dimasukkan dalam hal apa-apa kepentingan yang diperoleh selepas tarikh itu, dan juga tidak boleh dibuat apa-apa anggaran yang berasingan bagi nilainya dengan

tujuan hendak menambah amaun pampasan yang hendak dibayar bagi tanah atau bangunan itu.

(2) Apabila menaksirkan pampasan yang kena dibayar berkenaan dengan mana-mana rumah atau premis, keterangan hendaklah diterima oleh mahkamah untuk membuktikan—

(a) bahawa sewa rumah atau premis itu telah bertambah oleh kerana rumah atau premis itu digunakan untuk maksud-maksud yang menyalahi undang-undang atau terlalu penuh sesak sehingga menjadi berbahaya atau memudaratkan kesihatan penghuninya;

(b) bahawa rumah atau premis itu dalam keadaan yang menjadikan ia suatu kacau ganggu atau dalam keadaan yang kurang bersih atau secara munasabah kurang baik keadaannya; dan

(c) bahawa rumah atau premis itu tidak layak dan tidak munasabah boleh dijadikan layak untuk kediaman manusia,

dan, jika mahkamah berpuas hati dengan keterangan itu, maka pampasan itu—

(d) hendaklah, dalam hal yang pertama, setakat yang ia diasaskan kepada sewa, diasaskan kepada sewa yang tentu boleh didapati jika rumah atau premis itu telah diduduki untuk maksud yang sah di sisi undang-undang dan diduduki hanya oleh bilangan orang yang boleh ditampung oleh rumah atau premis itu, dalam semua hal keadaan hal itu, tanpa penuh sesak yang menjadi berbahaya atau memudaratkan kesihatan penghuninya;

(e) hendaklah, dalam hal yang kedua, amaun yang dianggarkan sebagai nilai rumah atau premis itu sekiranya kacau ganggu telah terhenti atau sekiranya rumah atau premis itu telah pulih dalam keadaan bersih atau telah diperbaiki secara munasabah, selepas ditolak belanja yang dianggarkan untuk menghentikan kacau ganggu itu atau

memulihkan keadaan bersih atau memperbaiki rumah atau premis itu, mengikut mana-mana yang berkenaan; dan

(f) hendaklah, dalam hal yang ketiga, nilai tanah itu dan nilai bahan bangunan di atas tanah itu.

Pihak berkuasa perancang tempatan boleh menggaji ejen, membuat perkiraan, dan menubuhkan perbadanan

41. (1) Bagi maksud memajukan suatu kawasan pemajuan pada menunaikan kewajipannya di bawah subseksyen 38(2), pihak berkuasa perancang tempatan boleh melantik atau menggaji ejen, atau, dengan kelulusan Menteri Besar atau Ketua Menteri, dan tertakluk kepada kaedah-kaedah yang dibuat di bawah seksyen 44 dan kepada syarat-syarat dan sekatan yang diluluskan, atau dikehendaki oleh Menteri Besar atau Ketua Menteri, membuat apa-apa perkiraan bagi pekongsian untung, penyatuan kepentingan, kerjasama, usaha sama, atau konsesi bersaling dengan mana-mana orang, syarikat, atau badan.

(2) Pihak berkuasa perancang tempatan boleh, dengan kelulusan Menteri Besar atau Ketua Menteri, dari semasa ke semasa dengan perintah yang disiarkan dalam *Warta* Negeri, menubuhkan suatu perbadanan dengan nama yang difikirkan patut oleh pihak berkuasa perancang tempatan, untuk menjalankan dan memegang tanggungjawab, penjalanan, dan pengurusan apa-apa projek, skim, atau perusahaan yang telah dirancangkan atau diusahakan oleh pihak berkuasa perancang tempatan pada menunaikan kewajipannya di bawah subseksyen 38(2) mengenai memajukan suatu kawasan pemajuan.

(3) Tiap-tiap perintah yang dibuat di bawah subseksyen (2) hendaklah membuat peruntukan berkenaan dengan—

(a) maksud dan tujuan perbadanan itu ditubuhkan;

(b) penubuhan perbadanan itu;

(c) kewajipan, kuasa, dan hak perbadanan itu;

(d) sistem pengurusan perbadanan itu;

(e) pembiayaan perbadanan itu;

(f) akaun yang hendak disimpan oleh perbadanan itu dan hal pengauditannya;

(g) hubungan antara perbadanan itu dengan pihak berkuasa perancang tempatan dan hak pengawalannya ke atas perbadanan itu; dan

(h) meterai perbadanan itu.

Kuasa untuk meminjam wang

42. Pihak berkuasa perancang tempatan boleh, dengan kelulusan Menteri Besar atau Ketua Menteri, tetapi tertakluk kepada Akta Pihak-Pihak Berkuasa Awam (Kawalan Kuasa-Kuasa Meminjam) 1961 [*Akta 383*], meminjam sejumlah wang yang perlu untuk membiayai pemajuan suatu kawasan pemajuan.

Kuasa untuk melupuskan tanah dan harta

43. Pihak berkuasa perancang tempatan boleh, tertakluk kepada kaedah-kaedah yang dibuat di bawah seksyen 44, menjual, menyewa, atau selainnya mengurus atau melupus mana-mana tanah atau harta dalam suatu kawasan pemajuan yang telah dimajukannya menurut subseksyen 38(2).

Kuasa untuk membuat kaedah-kaedah

44. Pihak Berkuasa Negeri boleh membuat kaedah-kaedah—

(a) untuk mengawal selia penjalanan perundingan bagi pembelian tanah dalam suatu kawasan pemajuan dan bagi terma-terma pembelian;

(b) untuk mengawal selia pembuatan dan syarat-syarat apa-apa perkiraan di bawah subseksyen 41(1);

(c) untuk memperoleh pelaksanaan yang adil dan saksama seksyen 43; dan

(d) amnya untuk menjalankan peruntukan Bahagian ini dengan lebih baik.

BAHAGIAN IX

PERUNTUKAN PELBAGAI

Kuasa memasuki

45. (1) Seseorang orang diberi kuasa boleh, dengan atau tanpa penolong atau pekerja, memasuki tanah atau bangunan bagi maksud—

(a) membuat apa-apa siasatan, pemeriksaan, ukuran, atau kaji ukur, atau mengukur aras tanah atau bangunan itu;

(b) menetapkan sempadan dan garisan kerja yang dicadangkan;

(c) menandakan aras, sempadan, dan garisan itu dengan meletakkan atau mengadakan tanda dan menggali peparit;

(d) menggali atau mengorek subtanih;

(e) menentukan sama ada apa-apa pemajuan telah dimulakan, diusahakan, atau dijalankan berlanggaran dengan Akta ini atau kaedah-kaedah yang dibuat di bawahnya; dan

(f) melakukan apa-apa perbuatan lain yang perlu untuk mentadbirkan Akta ini dengan cekap.

(2) Tiada kemasukan boleh dilakukan di bawah subseksyen (1)—

(a) ke dalam sesuatu bangunan yang digunakan semata-mata sebagai rumah kediaman atau kepada mana-mana bahagian atau taman terkepung yang berkembar dengan bangunan itu, melainkan jika keizinan telah didapati terlebih dahulu daripada penghuninya, atau suatu notis bertulis mengenai maksud hendak masuk telah diberikan kepada penghuninya sekurang-kurangnya dua puluh empat jam sebelum kemasukan yang dicadangkan itu;

(b) tanpa memberi perhatian yang sewajarnya kepada kelaziman sosial dan agama penghuni tanah atau bangunan itu, yang seimbang dengan pentingnya maksud memasuki; atau

(c) selain antara pukul 7 pagi dengan pukul 7 malam.

(3) Seseorang orang diberi kuasa yang membuat kemasukan di bawah subseksyen (1) hendaklah membawa bersamanya suatu kad kuasa dalam bentuk yang ditetapkan; dan tidaklah menyalahi undang-undang bagi mana-mana orang yang enggan membenarkan kemasukan orang diberi kuasa atau mana-mana penolong atau pekerjanya jika orang diberi kuasa itu, apabila diminta, tidak mengemukakan kad kuasanya.

Penyampaian dokumen

46. (1) Semua dokumen yang dikehendaki oleh Akta ini atau oleh kaedah-kaedah yang dibuat di bawahnya supaya disampaikan kepada mana-mana orang hendaklah, kecuali jika diperuntukkan selainnya dalam Akta ini atau kaedah-kaedah itu, disifatkan sebagai telah disampaikan dengan wajar—

(a) jika dokumen itu hendak disampaikan kepada sesuatu jabatan kerajaan, pihak berkuasa kereta api, atau pihak berkuasa tempatan, pihak berkuasa berkanun, syarikat, perbadanan, pertubuhan atau badan lain, jika dokumen dialamatkan kepada ketua jabatan kerajaan itu, pengurus besar pihak berkuasa kereta api, atau setiausaha atau seseorang pegawai utama pihak berkuasa tempatan, pihak

berkuasa berkanun, syarikat, perbadanan, pertubuhan, atau badan lain itu di pejabat utama, pejabat cawangan, pejabat tempatan, atau pejabat berdaftar, mengikut mana-mana yang berkenaan, bagi jabatan, pihak berkuasa berkanun, syarikat, perbadanan, atau badan lain itu, dan sama ada dihantar serah atau dihantar dengan pos berdaftar di pejabat atau ke pejabat itu;

(b) jika dokumen itu hendak disampaikan kepada suatu perkongsian, jika dokumen itu dialamatkan kepada perkongsian itu di tempat perniagaan biasanya, mengikut nama atau gelaran yang perniagaannya dijalankan, dan sama ada dihantar serah atau dihantar dengan pos berdaftar di atau ke tempat perniagaan itu;

(c) dalam mana-mana hal lain, jika dokumen itu dialamatkan kepada orang yang hendak disampaikan dan—

(i) diberikan atau dikemukakan kepadanya;

(ii) dihantar melalui pos berdaftar kepadanya; atau

(iii) jika tidak dapat disampaikan kepadanya sendiri atau melalui pos berdaftar, diberikan atau dikemukakan kepada seseorang ahli keluarganya yang dewasa atau dilekatkan pada bahagian yang mudah dilihat di tempat kediaman atau perniagaannya yang akhir diketahui atau di tanah atau bangunan yang berhubungan dengan dokumen itu.

(2) Suatu dokumen yang dikehendaki atau dibenarkan untuk disampaikan kepada pemunya atau penghuni mana-mana tanah atau bangunan boleh dialamatkan, tanpa apa-apa nama atau perihal selanjutnya, "pemunya" atau "penghuni", mengikut mana-mana yang berkenaan, yang dinamakan atau diperihalkan, tanah atau bangunan itu, dan hendaklah disifatkan sebagai disampaikan dengan sewajarnya jika dokumen itu dialamatkan sedemikian dan dihantar atau dihantar serah mengikut perenggan (1)*(c)*.

(3) Jika suatu dokumen disampaikan kepada suatu perkongsian mengikut perenggan (1)*(b)*, dokumen itu hendaklah disifatkan sebagai disampaikan kepada setiap seorang pekongsi.

(4) Suatu dokumen yang dihantar melalui pos berdaftar hendaklah disifatkan sebagai disampaikan tujuh hari selepas tarikh pendaftaran.

Pengesahan dokumen

47. (1) Tiap-tiap pelan, peta, kebenaran merancang, perintah, permit atau notis yang disediakan, dikeluarkan, dibuat, atau disampaikan oleh pihak berkuasa perancang tempatan di bawah, menurut, atau bagi maksud, Akta ini hendaklah dimeterai dengan meterai pihak berkuasa perancang tempatan yang hendaklah disahkan dengan tandatangan pengerusi atau yang dipertua pihak berkuasa perancang tempatan atau seseorang orang diberi kuasa.

(2) Suatu perakuan oleh pihak berkuasa perancang tempatan yang memperakui bahawa suatu dokumen yang disebut dalam subseksyen (1) yang berupa sebagai disediakan, dikeluarkan, dibuat, atau disampaikan oleh pihak berkuasa perancang tempatan itu telah disediakan, dikeluarkan, dibuat, atau disampaikan sedemikian hendaklah menjadi keterangan muktamad mengenai fakta yang diperakui sedemikian itu.

Bukti dokumentar

48. (1) Tiap-tiap dokumen yang disebut dalam seksyen 47 dan dimeterai secara yang ditetapkan di dalamnya dan tiap-tiap dokumen dalam bentuk resit, permohonan, rekod, atau daftar yang dikeluarkan, dibuat, atau disenggarakan di bawah, menurut, atau bagi maksud, Akta ini hendaklah diterima sebagai bukti mengenai kandungan dokumen itu.

(2) Suatu salinan bagi mana-mana dokumen yang disebut dalam subseksyen (1) atau sesuatu cabutan daripadanya, jika diperakui oleh pengerusi atau yang dipertua pihak berkuasa perancang tempatan,

hendaklah diterima sebagai keterangan mengenai perkara dan urusan yang dinyatakan di dalamnya dalam mana-mana hal yang, dan pada takat yang sama seperti, salinan asal dokumen itu tentu akan diterima sedemikian jika dikemukakan.

Keistimewaan daripada pengemukaan dokumen dan kehadiran sebagai saksi

49. Seseorang ahli, pegawai, pekhidmat, atau ejen pihak berkuasa perancang tempatan tidak boleh dikehendaki dalam mana-mana prosiding undang-undang yang pihak berkuasa perancang tempatan bukan suatu pihak, mengemukakan apa-apa rekod, daftar, atau dokumen yang kandungannya boleh dibuktikan di bawah subseksyen 48(2) dengan suatu salinan yang diperakui, atau hadir sebagai seorang saksi untuk membuktikan perkara dan urusan yang direkodkan di dalam rekod, daftar, atau dokumen itu, kecuali dengan perintah mahkamah yang dibuat untuk sebab khas.

Pendakwaan

50. (1) Seseorang yang diberi kuasa atau mana-mana pegawai polis yang berpangkat tidak rendah daripada Inspektor boleh menjalankan pendakwaan bagi kesalahan di bawah Akta ini atau kaedah-kaedah yang dibuat di bawahnya.

(2) Pihak berkuasa perancang tempatan boleh membenarkan secara bertulis dilakukan perbelanjaan yang perlu untuk pendakwaan bagi kesalahan di bawah Akta ini atau kaedah-kaedah yang dibuat di bawahnya.

Bidang kuasa mahkamah

51. Walau apa pun peruntukan Akta Mahkamah Rendah 1948 [*Akta 92*], seorang Majistret Kelas Satu hendaklah mempunyai bidang kuasa untuk membicarakan mana-mana kesalahan di bawah Akta ini atau kaedah-kaedah yang dibuat di bawahnya dan mengaward hukuman penuh yang dibenarkan oleh Akta ini.

Penalti oleh sebab mengganggu tanda

52. Mana-mana orang yang, tanpa kebenaran pihak berkuasa perancang tempatan, dengan sengaja memusnahkan, merosakkan, mencemarkan, mengalihkan, atau selainnya mengganggu apa-apa tanda yang ditempatkan atau didirikan bagi maksud menunjukkan apa-apa aras atau arah yang perlu untuk menjalankan maksud Akta ini melakukan suatu kesalahan dan apabila disabitkan—

(a) boleh didenda tidak melebihi satu ribu ringgit atau dipenjarakan selama suatu tempoh tidak melebihi enam bulan atau kedua-duanya; dan

(b) boleh, sebagai tambahan kepada atau sebagai ganti penalti itu, diperintahkan untuk membayar kepada pihak berkuasa perancang tempatan sejumlah wang, yang boleh didapatkan kembali sebagai denda, tidak melebihi tiga kali ganda kos bagi memperbaik atau menempatkan semula tanda itu dan bagi membuat apa-apa kaji ukur yang menjadi perlu oleh sebab perbuatan yang berkenaan dengannya dia disabitkan.

Kesalahan oleh pertubuhan perbadanan

52A. Jika suatu kesalahan di bawah Akta ini telah dilakukan oleh suatu pertubuhan perbadanan, seseorang yang pada masa kesalahan itu dilakukan ialah seorang pengarah, pengurus, setiausaha atau pegawai seumpamanya yang lain bagi pertubuhan perbadanan itu atau seseorang yang berupa sebagai bertindak atas sifat itu hendaklah, pertubuhan perbadanan itu juga, disifatkan telah melakukan kesalahan itu melainkan jika dia membuktikan bahawa kesalahan itu telah dilakukan tanpa pengetahuannya atau bahawa dia telah mengambil langkah yang munasabah untuk mencegah pelakuan itu.

Pekhidmat awam

53. Tiap-tiap ahli dan ejen pihak berkuasa perancang tempatan, tiap-tiap orang diberi kuasa, dan tiap-tiap penolong atau pekerja yang

menyertai atau menolong seseorang orang diberi kuasa menjalankan fungsinya di bawah Akta ini hendaklah disifatkan sebagai pekhidmat awam bagi maksud Kanun Keseksaan.

Akta Perlindungan Pihak Berkuasa Awam

54. Akta Perlindungan Pihak Berkuasa Awam 1948 [*Akta 198*] hendaklah terpakai bagi apa-apa tindakan, guaman, pendakwaan, atau prosiding terhadap pihak berkuasa perancang tempatan dan tiap-tiap ahli dan ejennya, tiap-tiap ahli Lembaga Rayuan, tiap-tiap orang diberi kuasa, dan tiap-tiap penolong atau pekerja yang menyertai atau menolong orang diberi kuasa menjalankan fungsinya di bawah Akta ini, berkenaan dengan apa-apa perbuatan, keabaian, atau keingkaran yang dilakukan oleh pihak berkuasa, ahli, orang, penolong, atau pekerja itu atas sifatnya sedemikian.

Tanggung rugi terhadap tuntutan berkenaan dengan kerosakan atau kerugian

55. Jika pihak berkuasa perancang tempatan, pada menjalankan kuasanya di bawah Akta ini, melakukan apa-apa yang dikehendaki dilakukan oleh seseorang di bawah Akta ini tetapi orang itu tidak atau enggan melakukannya, dan pada atau akibat melakukan sesuatu itu, seseorang lain menanggung kerosakan atau kerugian, dan kerosakan atau kerugian itu perlu dan tidak dapat dielakkan dan bukan oleh sebab kecuaian pihak berkuasa perancang tempatan, maka orang yang ingkar itu hendaklah menanggung rugi pihak berkuasa perancang tempatan terhadap apa-apa tuntutan yang mungkin dibuat terhadapnya berkenaan dengan kerosakan atau kerugian itu.

Pemakaian Akta 119 bagi siasatan atau pendengaran tempatan

56. Seksyen 8, 9, 11, 12, 13, 14, 19, 21 dan 22 Akta Suruhanjaya Siasatan 1950 [*Akta 119*] hendaklah, dengan ubah suaian yang perlu dan setakat yang boleh dipakai, terpakai bagi suatu siasatan atau pendengaran tempatan yang diadakan di bawah subseksyen 4(7) atau 14(1) dan bagi mana-mana orang yang mengadakan siasatan atau

pendengaran itu seolah-olah siasatan atau pendengaran dan orang itu, masing-masing suatu siasatan dan seorang Pesuruhjaya di bawah Akta itu.

Pengecualian daripada fi dan caj

57. (1) Semua pemajuan yang secara eksklusif dicadangkan untuk maksud agama, pendidikan, rekreasi, sosial, kebajikan, atau khairat dan bukannya untuk keuntungan wang dikecualikan daripada membayar segala caj dan fi di bawah Akta ini, selain fi tambahan yang kena dibayar di bawah subseksyen 27(7) dan 28(7).

(2) Pengecualian di bawah subseksyen (1) tidak meliputi caj pemajuan.

Kuasa untuk membuat kaedah-kaedah

58. (1) Pihak Berkuasa Negeri boleh membuat kaedah-kaedah untuk menjalankan maksud Akta ini.

[*](1A) Majlis boleh membuat kaedah-kaedah berkenaan dengan apa-apa perkara dalam Akta ini.

*(1B) Jika mana-mana kaedah yang dibuat oleh Pihak Berkuasa Negeri tidak selaras dengan kaedah yang dibuat oleh Majlis, kaedah yang dibuat oleh Majlis hendaklah mengatasi kaedah yang dibuat oleh Pihak Berkuasa Negeri dan kaedah yang dibuat oleh Pihak Berkuasa Negeri hendaklah, setakat ketidakselarasan itu, terbatal.

(2) Khususnya, dan tanpa menyentuh keluasan subseksyen (1), kaedah-kaedah yang dibuat di bawah subseksyen itu boleh mengadakan peruntukan—

(a) peraturan pemajuan tanah mengikut perancangan yang wajar;

---

[*]*CATATAN*—Subseksyen ini tidak terpakai bagi Negeri Kelantan dan Terengganu–*lihat* Kn. P.U. 34/2003 dan Tr. G.N. 54/2003.

(b) kelas penggunaan tanah dan bangunan atau bahagiannya;

(c) pengawalan ketumpatan, luas lantai, nisbah plot, kawasan plinth, dan penggunaan tanah dan bangunan;

(d) pengawalan ketinggian, reka bentuk, rupa, dan tapak bina bangunan, dan mengadakan tempat parkir, jarak undur, dan tanah lapang;

(e) pengawalan jalan masuk ke tanah dan bangunan;

(f) perlindungan bagi monumen lama dan tanah dan bangunan yang mempunyai kepentingan sejarah atau seni bina;

(g) butir-butir bentuk dan kandungan rancangan struktur dan rancangan tempatan, tatacara yang akan diikuti dalam penyediaan, pengemukaan, dan kelulusannya, bentuk dan cara rancangan itu disiarkan, dan bentuk notis yang berhubungan dengannya;

(h) kelayakan orang yang boleh menyediakan atau mengemukakan rancangan, dokumen, butir-butir dan pelan susun atur bagi maksud Akta ini;

(i) bentuk yang permohonan untuk kebenaran merancang boleh dibuat, butir-butir yang hendak diberikan dalam permohonan itu, dan rancangan, dokumen, butir-butir dan pelan susun atur yang hendak dikemukakan bersama-sama permohonan itu dan bentuk serta skalanya;

(j) fi yang hendak dibayar di bawah Akta ini;

(k) pendaftaran permohonan dan bentuk, dan butir-butir yang akan terkandung dalam daftar;

(l) menetapkan apa-apa yang boleh, atau dikehendaki, ditetapkan di bawah Akta ini.

(3) Jika apa-apa kaedah yang dibuat di bawah perenggan (2)*(h)* tidak termasuk seseorang yang berhak di bawah mana-mana undang-undang bertulis lain untuk menyediakan dan mengemukakan rancangan, dokumen, butir-butir dan pelan susun atur yang berhubungan dengan perancangan bandar dan desa kepada mana-mana orang atau pihak berkuasa, hak orang itu tidak terjejas.

Pemansuhan undang-undang perancangan yang sedia ada

59. (1) Dalam seksyen ini, "undang-undang perancangan yang sedia ada" ertinya Bahagian IX Enakmen Lembaga Bandaran bagi Negeri-Negeri Melayu Bersekutu, Bahagian IX Enakmen Lembaga Bandaran bagi Negeri Johor, Bahagian VIA Enakmen Perbandaran bagi Negeri Kelantan, dan Bahagian IX Enakmen Lembaga Bandaran bagi Negeri Terengganu.

(2) Jika, menurut seksyen 1, seksyen ini berkuat kuasa secara am dalam Negeri itu, undang-undang perancangan yang sedia ada yang berkuat kuasa di dalam Negeri itu hendaklah dimansuhkan.

(3) Jika, menurut seksyen 1, seksyen ini berkuat kuasa di dalam suatu kawasan pihak berkuasa tempatan atau sebahagian daripadanya, undang-undang perancangan yang sedia ada yang berkuat kuasa di dalam kawasan atau bahagian itu hendaklah dimansuhkan pemakaiannya bagi kawasan atau bahagian itu.

(4) Jika, sebelum dimansuhkan mana-mana undang-undang perancangan yang sedia ada, terdapat pertelingkahan atau ketidak selarasan antara mana-mana peruntukan undang-undang itu dengan Akta ini, peruntukan Akta ini hendaklah terpakai.

(5) Jika timbul apa-apa kesusahan atau anomali disebabkan oleh pemansuhan mana-mana undang-undang perancangan yang sedia ada, Pihak Berkuasa Negeri boleh melalui perintah membuat peruntukan yang selaras dengan Akta ini bagi maksud menghapuskan atau mengatasi kesusahan atau anomali itu.

(6) Walau apa pun pemansuhan mana-mana undang-undang perancangan yang sedia ada, apa-apa kebenaran merancang,

kelulusan pemajuan, atau kelulusan pelan bangunan yang diberikan di bawah undang-undang itu berkenaan dengan mana-mana tanah, dan mana-mana surat cara atau dokumen yang dikeluarkan mengikut undang-undang itu, hendaklah terus berkuat kuasa dan berkesan dan hendaklah disifatkan sebagai telah diberikan atau dikeluarkan di bawah Akta ini sehingga ia dipinda, diubah suai, dibatalkan atau dikansel di bawah Akta ini.

UNDANG-UNDANG MALAYSIA

Akta 172

AKTA PERANCANGAN BANDAR DAN DESA 1976

LAMPIRAN

Negeri	Negeri/Daerah	Peruntukan	Tarikh kuat kuasa	Kuasa
JOHOR	Johor	Bhg. I hingga III	01-07-1981	J. P.U. 28/1984
	Johor	Bhg. IV hingga IX	01-05-1985	J. P.U. 11/1986
	Johor Bahru	Bhg. I hingga III	01-07-1981	J. P.U. 29/1984
	Johor Bahru Tengah	Bhg. I hingga III	01-01-1983	J. P.U. 30/1984
	Pasir Gudang	Bhg. I hingga III	01-01-1983	J. P.U. 31/1984
	Segamat Utara	Bhg. I hingga III	07-10-1982	J. P.U. 32/1984
	Kluang Utara	Bhg. I hingga III	07-10-1982	J. P.U. 33/1984
	Johor Bahru	Bhg. IV hingga IX	01-04-1987	J. P.U. 6/1987
	Plentong	Bhg. IV hingga IX	01-04-1987	J. P.U. 7/1987
	Pasir Gudang	Bhg. IV hingga IX	01-04-1987	J. P.U. 8/1987
	Batu Pahat Timur	Bhg. I hingga III	01-07-1987	J. P.U. 14/1987

Negeri	Negeri/Daerah	Peruntukan	Tarikh kuat kuasa	Kuasa
	Muar Utara	Bhg. I hingga III	01-07-1987	J. P.U. 15/1987
	Segamat Selatan	Bhg. I hingga III	01-07-1987	J. P.U. 16/1987
	Pontian	Bhg. I hingga III	01-07-1987	J. P.U. 17/1987
	Batu Pahat	Bhg. I hingga III	01-07-1987	J. P.U. 18/1987
	Muar	Bhg. I hingga III	01-07-1987	J. P.U. 19/1987
	Segamat	Bhg. I hingga III	01-07-1987	J. P.U. 20/1987
	Kota Tinggi	Bhg. I hingga III	01-11-1995	J. P.U. 60/1996
	Kluang Selatan	Bhg. IV hingga IX	08-07-1998	J. P.U. 50/1999
	Muar Utara	Bhg. IV hingga IX	14-10-1998	J. P.U. 22/2000
	Kota Tinggi	Bhg. IV hingga IX	31-01-2001	J. P.U. 32/2001
	Mersing	Bhg. IV hingga IX	31-01-2001	J. P.U. 33/2001
KEDAH	Kota Setar	Bhg. I hingga III	01-06-1982	K. P.U. 1/1982
	Kedah	Bhg. IV hingga IX	01-01-1990	K. P.U. 414/1990
	Semua Pihak Berkuasa Tempatan	Bhg. I hingga IX	21-12-2000	K. P.U. 7/2000

Negeri	Negeri/Daerah	Peruntukan	Tarikh kuat kuasa	Kuasa
KELANTAN	Kelantan	Bhg. I hingga III (kecuali subseksyen 5(2))	01-03-1982 01-11-2003	Kn. P.U. 19/1987 Kn. P.U. 34/2003)
	Kelantan	Bhg. IV hingga IX (kecuali subseksyen 58(1A) dan (1B))	01-06-1988 01-11-2003	Kn. P.U. 2/1989 Kn. P.U. 34/2003)
	Kota Bharu dan semua Majlis Daerah dalam negeri Kelantan	Bhg. I hingga III	01-03-1982	Kn. P.U. 1/1986
	Machang, Pasir Puteh dan Tanah Merah	Bhg. I hingga III	15-09-1986	Kn. P.U. 24/1988
	Dalam Daerah Jeli dan kawasan yang tidak menjadi sebahagian daripada kawasan Pasir Puteh, Machang dan Tanah Merah	Bhg. I hingga III	15-09-1986	Kn. P.U. 25/1988
	Kota Bharu	Bhg. IV hingga IX	01-06-1988	Kn. P.U. 3/1989
	Di luar kuasa Machang, Pasir Puteh, Tanah Merah dan Jeli	Bhg. IV hingga IX	01-06-1988	Kn. P.U. 26/2002

Negeri	Negeri/Daerah	Peruntukan	Tarikh kuat kuasa	Kuasa
	Di dalam dan di luar Majlis Daerah Kota Bharu, Bachok, Pasir Mas, Tumpat, Gua Musang, Kuala Krai, (MDKK (U)) dan (MDKK(S))	Bhg. I hingga IX	01-06-1988	Kn. P.U. 27/2002
MELAKA	Melaka	Bhg. I hingga III	01-07-1985	M. G.N. 498/1985
	Melaka	Bhg. IV hingga IX	01-03-1994	M. P.U. 27/1994
	Melaka Tengah	Bhg. I hingga IX	01-07-1978	M. G.N. 161/1978
NEGERI SEMBILAN	Negeri Sembilan	Bhg. I hingga III	01-03-1979	N.S. P.U. 357/1986
	Seremban	Bhg. I hingga III	01-05-1979	N.S. P.U. 132/1979
	Port Dickson	Bhg. I hingga III	01-01-1980	N.S. P.U. 19/1979
	Kuala Pilah	Bhg. I hingga III	01-07-1980	N.S. P.U. 335/1980
	Rembau	Bhg. I hingga III	01-07-1980	N.S. P.U 336/1980
	Tampin	Bhg. I hingga III	01-07-1980	N.S. P.U. 317/1980
	Jempol	Bhg. I hingga III	01-08-1980	N.S. P.U. 14/1980
	Jelebu	Bhg. I hingga III	01-08-1980	N.S. P.U. 15/1980

Negeri	Negeri/Daerah	Peruntukan	Tarikh kuat kuasa	Kuasa
	Semua kawasan Pihak Berkuasa Tempatan	Bhg. IV hingga IX	01-10-1996	N.S. G.N. 792/1996
PAHANG	Pahang	Bhg. I and II	01-07-1983	Phg. G.N. 357/1984
	Pahang	Bhg. I hingga III	08-06-1995	Phg. G.N. 723/1995
	Pahang	Bhg. IV hingga IX	01-09-1995	Phg. G.N. 724/1995
	Kuantan	Bhg. III	01-07-1983	Phg. G.N. 358/1984
	Raub	Bhg. III	01-07-1983	Phg. G.N. 359/1984
	Temerloh	Bhg. III	01-07-1983	Phg. G.N. 360/1984
	Jerantut	Bhg. III	01-07-1983	Phg. G.N. 361/1984
	Lipis	Bhg. III	01-07-1983	Phg. G.N. 362/1984
	Bentong	Bhg. III	01-07-1983	Phg. G.N. 363/1984
	Cameron Highlands	Bhg. III	01-07-1983	Phg. G.N. 364/1984
PERAK	Perak	Bhg. I hingga III	01-09-1989	Pk. P.U. 35/1989
	Perak	Bhg. IV hingga IX	01-07-1991	Pk. P.U. 18/1991
	Kinta Barat	Bhg. I hingga III	01-09-1979	Pk. P.U. 42/1979

Negeri	Negeri/Daerah	Peruntukan	Tarikh kuat kuasa	Kuasa
	Taiping	Bhg. I hingga III	01-09-1979	Pk. P.U. 43/1979
	Krian	Bhg. I hingga III	01-09-1979	Pk. P.U. 48/1979
	Grik	Bhg. I hingga III	01-12-1979	Pk. P.U. 66/1979
	Kroh	Bhg. I hingga III	01-12-1979	Pk. P.U. 69/1979
	Lenggong	Bhg. I hingga III	01-12-1979	Pk. P.U. 72/1979
	Selama	Bhg. I hingga III	01-12-1979	Pk. P.U. 75/1979
	Perak Tengah	Bhg. I hingga III	01-12-1979	Pk. P.U. 78/1979
	Kinta Selatan	Bhg. I hingga III	01-12-1979	Pk. P.U. 81/1979
	Tanjong Malim	Bhg. I hingga III	01-12-1979	Pk. P.U. 84/1979
	Hilir Perak	Bhg. I hingga III	01-12-1979	Pk. P.U. 87/1979
	Tapah	Bhg. I hingga III	01-12-1979	Pk. P.U. 90/1979
	Ipoh, Pengkalan Hulu dan Gerik	Bhg. IV hingga IX	01-07-1991	Pk. P.U. 19/1991
PERLIS	Perlis	Bhg. I hingga III	01-01-1984	Ps. P.U. 6/1983
	Perlis	Bhg. IV hingga IX	29-01-1992	Ps. P.U. 7/1992

Negeri	Negeri/Daerah	Peruntukan	Tarikh kuat kuasa	Kuasa
PULAU PINANG	Pulau Pinang	Bhg. I hingga IX	01-01-1985	Pg. P.U. 30/1984
SELANGOR	Selangor	Bhg. I and II	01-12-1978	Sel. P.U. 21/1978
	Selangor	Bhg. III	01-01-1984	Sel. P.U. 25/1986
	Selangor	Bhg. IV hingga IX	01-05-1996	Sel. P.U. 21/1996
	Kawasan Perbadanan Putrajaya	Bhg. IV hingga IX (kecuali s. 36-37)	01-05-1996	Sel. P.U. 33/1996
TERENGGANU	Terengganu	Bhg. I hingga III (kecuali subseksyen 5(2))	01-01-1980 01-02-2003	Tr. P.U. 40/1986 Tr. G.N. 54/2003)
	Terengganu	Bhg. IV hingga IX (kecuali subseksyen 22(2A) dan (2B) dan subseksyen 58(1A) dan (1B)	01-01-1987 01-02-2003	Tr. P.U. 1/1987 Tr. G.N. 54/2003)
	Kuala Terengganu	Bhg. I hingga III	01-01-1980	Tr. P.U. 2/1980
	Kawasan yang ditanda kelabu dalam Pelan No. PW 182 yang disimpan pejabat Pengarah Ukur Terengganu	Bhg. I hingga III	01-01-1980	Tr. P.U. 9/1980

Negeri	Negeri/Daerah	Peruntukan	Tarikh kuat kuasa	Kuasa
	Besut, Kemaman, Dungun, Hulu Terengganu dan Marang	Bhg. I hingga III	01-01-1985	Tr. G.N. 1/1985

UNDANG-UNDANG MALAYSIA

Akta 172

AKTA PERANCANGAN BANDAR DAN DESA 1976

SENARAI PINDAAN

Undang-undang yang meminda	Tajuk ringkas	Berkuat kuasa dari
Akta A866	Akta Perancangan Bandar dan Desa (Pindaan) 1993	01-03-1994
Akta A933	Akta Perancangan Bandar dan Desa (Pindaan) 1995	01-05-1996 bagi Selangor (*lihat* Sel. P.U. 20/1996) 01-06-1996 bagi Johor (*lihat* J. P.U. 8/1997) 01-10-1996 bagi Negeri Sembilan (*lihat* N.S. G.N 791/1996) 11-10-1996 bagi Perlis (*lihat* Ps. P.U. 7/1996) 01-12-1996 bagi Terengganu (*lihat* Tr. G.N. 1485/1996) 01-01-1997 bagi Pahang (*lihat* Phg. G.N. No. 1198/1996) 01-04-1997 bagi Pulau Pinang (*lihat* Pg. P.U. 2/1997) 24-04-1997 bagi Perak (*lihat* Pk. G.N. 384/1997) 18-06-1998 bagi Kelantan (*lihat* Kn. P.U. 9/1998) 23-10-1998 bagi Kedah (*lihat* K.P.U. 16/1998) 15-04-2005 bagi Melaka (*lihat* M.P.U. 7/2005)

Undang-undang yang meminda	Tajuk ringkas	Berkuat kuasa dari
Akta A1129	Akta Perancangan Bandar dan Desa (Pindaan) 2001	28-09-2001 bagi Semenanjung Malaysia hanya bagi ss. 2, 3, 4 dan 5 25-02-2002 bagi Melaka (*lihat* M.P.U. 3/2002) 01-03-2002 bagi Wilayah Persekutuan Kuala Lumpur (*lihat* P.U. (B) 60/2002) 01-03-2002 bagi Selangor (*lihat* Sel. P.U. 23/2002) 01-03-2002 bagi Pahang (*lihat* Phg. G.N. No. 234/2002) 06-06-2002 bagi Negeri Sembilan (*lihat* N.S. G.N. 312/2002) 19-07-2002 bagi Kedah (*lihat* K. P.U. 11/2002) 01-10-2002 bagi Penang (*lihat* Pg. G.N. 259/2002) 11-10-2002 bagi Perak (*lihat* Pk. G.N. 853/2002) 01-11-2002 bagi Johor (*lihat* J.P.U. 45/2002) 31-01-2003 bagi Perlis (*lihat* Ps. G.N. 5/2003) 01-02-2003 bagi Terengganu—ss. 2 hingga 8, 9*(b)*, 10, 11 setakat yang seksyen itu berhubungan dengan kemasukan seksyen baru s. 6B ke dalam Akta Perancangan Bandar dan Desa 1976; ss.12 hingga 24; perenggan 25*(a)* dan 25*(c)*; ss. 26 hingga 36 dan 38 (*lihat* Tr. G.N. 54/2003)

Undang-undang yang meminda	Tajuk ringkas	Berkuat kuasa dari
		01-11-2003 bagi Kelantan kecuali perenggan 9*(a)* dan s. 37 (*lihat* Kn. P.U. 34/2003)
P.U.(B) 45/2009	Corrigendum	01-10-2007 [P.U.(B) 338/2007] Wilayah Persekutuan Putrajaya 05-02-2009
P.U.(A) 442/2010	Perintah Wilayah Persekutuan Labuan (Pemerluasan dan Ubah Suaian Akta Perancangan Bandar dan Desa 1976) 2010	01-01-2011
Akta A1313	Akta Perancangan Bandar dan Desa (Pindaan) 2007	1 September 2011 [P.U.(B) 493/2011] Wilayah Persekutuan Kuala Lumpur dan Wilayah Persekutuan Putrajaya

UNDANG-UNDANG MALAYSIA

Akta 172

AKTA PERANCANGAN BANDAR DAN DESA 1976

SENARAI SEKSYEN YANG DIPINDA

Seksyen	Kuasa meminda	Berkuat kuasa dari
Tajuk panjang	Akta A1129	28-09-2001
Mukadimah	Akta A1129	28-09-2001
Ayat menjadikan undang-undang	Akta A1129	28-09-2001
1	Akta A1129	28-09-2001
2	Akta A933	01-05-1996 bagi Selangor
		01-06-1996 bagi Johor
		01-10-1996 bagi Negeri Sembilan
		11-10-1996 bagi Perlis
		01-12-1996 bagi Terengganu
		01-01-1997 bagi Pahang
		01-04-1997 bagi Pulau Pinang
		24-04-1997 bagi Perak
		18-06-1998 bagi Kelantan
		23-10-1998 bagi Kedah
		15-04-2005 bagi Melaka

Seksyen	Kuasa Meminda	Berkuat kuasa dari
	Akta A1129	25-02-2002 bagi Melaka
		01-03-2002 bagi Wilayah Persekutuan Kuala Lumpur
		01-03-2002 bagi Selangor
		01-03-2002 bagi Pahang
		06-06-2002 bagi Negeri Sembilan
		19-07-2002 bagi Kedah
		01-10-2002 bagi Pulau Pinang
		11-10-2002 bagi Perak
		01-11-2002 bagi Johor
		31-01-2003 bagi Perlis
		01-02-2003 bagi Terengganu
		01-11-2003 bagi Kelantan
2A	Akta A1129	25-02-2002 bagi Melaka
		01-03-2002 bagi Wilayah Persekutuan Kuala Lumpur
		01-03-2002 bagi Selangor
		01-03-2002 bagi Pahang
		06-06-2002 bagi Negeri Sembilan
		19-07-2002 bagi Kedah
		01-10-2002 bagi Pulau Pinang
		11-10-2002 bagi Perak
		01-11-2002 bagi Johor
		31-01-2003 bagi Perlis

Seksyen	Kuasa Meminda	Berkuat kuasa dari
		01-02-2003 bagi Terengganu
		01-11-2003 bagi Kelantan
2B	Akta A1129	25-02-2002 bagi Melaka
		01-03-2002 bagi Wilayah Persekutuan Kuala Lumpur
		01-03-2002 bagi Selangor
		01-03-2002 bagi Pahang
		06-06-2002 bagi Negeri Sembilan
		19-07-2002 bagi Kedah
		01-10-2002 bagi Pulau Pinang
		11-10-2002 bagi Perak
		01-11-2002 bagi Johor
		31-01-2003 bagi Perlis
		01-02-2003 bagi Terengganu
		01-11-2003 bagi Kelantan
4	Akta A933	01-05-1996 bagi Selangor
		01-06-1996 bagi Johor
		01-10-1996 bagi Negeri Sembilan
		11-10-1996 bagi Perlis
		01-12-1996 bagi Terengganu
		01-01-1997 bagi Pahang
		01-04-1997 bagi Pulau Pinang
		24-04-1997 bagi Perak

Seksyen	Kuasa Meminda	Berkuat kuasa dari
		18-06-1998 bagi Kelantan
		23-10-1998 bagi Kedah 15-04-2005 bagi Melaka
	Akta A1129	25-02-2002 bagi Melaka
		01-03-2002 bagi Wilayah Persekutuan Kuala Lumpur
		01-03-2002 bagi Selangor
		01-03-2002 bagi Pahang
		06-06-2002 bagi Negeri Sembilan
		19-07-2002 bagi Kedah
		01-10-2002 bagi Pulau Pinang
		11-10-2002 bagi Perak
		01-11-2002 bagi Johor
		31-01-2003 bagi Perlis
		01-02-2003 bagi Terengganu
		01-11-2003 bagi Kelantan
5	Akta A1129	25-02-2002 bagi Melaka
		01-03-2002 bagi Wilayah Persekutuan Kuala Lumpur
		01-03-2002 bagi Selangor
		01-03-2002 bagi Pahang
		06-06-2002 bagi Negeri Sembilan
		19-07-2002 bagi Kedah
		01-10-2002 bagi Pulau Pinang

Seksyen	Kuasa Meminda	Berkuat kuasa dari
		11-10-2002 bagi Perak
		01-11-2002 bagi Johor
		31-01-2003 bagi Perlis
5(3)	Akta A1129	01-02-2003 bagi Terengganu
		01-11-2003 bagi Kelantan
6A	Akta A1129	25-02-2002 bagi Melaka
		01-03-2002 bagi Wilayah Persekutuan Kuala Lumpur
		01-03-2002 bagi Selangor
		01-03-2002 bagi Pahang
		06-06-2002 bagi Negeri Sembilan
		19-07-2002 bagi Kedah
		01-10-2002 bagi Pulau Pinang
		11-10-2002 bagi Perak
		01-11-2002 bagi Johor
		31-01-2003 bagi Perlis
		01-02-2003 bagi Terengganu
		01-11-2003 bagi Kelantan
6B	Akta A1129	25-02-2002 bagi Melaka
		01-03-2002 bagi Wilayah Persekutuan Kuala Lumpur
		01-03-2002 bagi Selangor
		01-03-2002 bagi Pahang
		06-06-2002 bagi Negeri Sembilan

Seksyen	Kuasa Meminda	Berkuat kuasa dari
		19-07-2002 bagi Kedah
		01-10-2002 bagi Pulau Pinang
		11-10-2002 bagi Perak
		01-11-2002 bagi Johor
		31-01-2003 bagi Perlis
		01-02-2003 bagi Terengganu
		01-11-2003 bagi Kelantan
7	Akta A1129	25-02-2002 bagi Melaka
		01-03-2002 bagi Wilayah Persekutuan Kuala Lumpur
		01-03-2002 bagi Selangor
		01-03-2002 bagi Pahang
		06-06-2002 bagi Negeri Sembilan
		19-07-2002 bagi Kedah
		01-10-2002 bagi Pulau Pinang
		11-10-2002 bagi Perak
		01-11-2002 bagi Johor
		31-01-2003 bagi Perlis
		01-02-2003 bagi Terengganu
		01-11-2003 bagi Kelantan
8	Akta A1129	25-02-2002 bagi Melaka
		01-03-2002 bagi Wilayah Persekutuan Kuala Lumpur
		01-03-2002 bagi Selangor

Seksyen	Kuasa Meminda	Berkuat kuasa dari
		01-03-2002 bagi Pahang
		06-06-2002 bagi Negeri Sembilan
		19-07-2002 bagi Kedah
		01-10-2002 bagi Pulau Pinang
		11-10-2002 bagi Perak
		01-11-2002 bagi Johor
		31-01-2003 bagi Perlis
		01-02-2003 bagi Terengganu
		01-11-2003 bagi Kelantan
9	Akta A1129	25-02-2002 bagi Melaka
		01-03-2002 bagi Wilayah Persekutuan Kuala Lumpur
		01-03-2002 bagi Selangor
		01-03-2002 bagi Pahang
		06-06-2002 bagi Negeri Sembilan
		19-07-2002 bagi Kedah
		01-10-2002 bagi Pulau Pinang
		11-10-2002 bagi Perak
		01-11-2002 bagi Johor
		31-01-2003 bagi Perlis
		01-02-2003 bagi Terengganu
		01-11-2003 bagi Kelantan

Seksyen	Kuasa Meminda	Berkuat kuasa dari
10	Akta A933	01-05-1996 bagi Selangor
		01-06-1996 bagi Johor
		01-10-1996 bagi Negeri Sembilan
		11-10-1996 bagi Perlis
		01-12-1996 bagi Terengganu
		01-01-1997 bagi Pahang
		01-04-1997 bagi Pulau Pinang
		24-04-1997 bagi Perak
		18-06-1998 bagi Kelantan
		23-10-1998 bagi Kedah
		15-04-2005 bagi Melaka
	Akta A1129	25-02-2002 bagi Melaka
		01-03-2002 bagi Wilayah Persekutuan Kuala Lumpur
		01-03-2002 bagi Selangor
		01-03-2002 bagi Pahang
		06-06-2002 bagi Negeri Sembilan
		19-07-2002 bagi Kedah
		01-10-2002 bagi Pulau Pinang
		11-10-2002 bagi Perak
		01-11-2002 bagi Johor
		31-01-2003 bagi Perlis
		01-02-2003 bagi Terengganu
		01-11-2003 bagi Kelantan

Seksyen	Kuasa Meminda	Berkuat kuasa dari
11	Akta A1129	25-02-2002 bagi Melaka
		01-03-2002 bagi Wilayah Persekutuan Kuala Lumpur
		01-03-2002 bagi Selangor
		01-03-2002 bagi Pahang
		06-06-2002 bagi Negeri Sembilan
		19-07-2002 bagi Kedah
		01-10-2002 bagi Pulau Pinang
		11-10-2002 bagi Perak
		01-11-2002 bagi Johor
		31-01-2003 bagi Perlis
		01-02-2003 bagi Terengganu
		01-11-2003 bagi Kelantan
11A	Akta A1129	25-02-2002 bagi Melaka
		01-03-2002 bagi Wilayah Persekutuan Kuala Lumpur
		01-03-2002 bagi Selangor
		01-03-2002 bagi Pahang
		06-06-2002 bagi Negeri Sembilan
		19-07-2002 bagi Kedah
		01-10-2002 bagi Pulau Pinang
		11-10-2002 bagi Perak
		01-11-2002 bagi Johor
		31-01-2003 bagi Perlis

Seksyen	Kuasa Meminda	Berkuat kuasa dari
		01-02-2003 bagi Terengganu
		01-11-2003 bagi Kelantan
11B	Akta A1129	25-02-2002 bagi Melaka
		01-03-2002 bagi Wilayah Persekutuan Kuala Lumpur
		01-03-2002 bagi Selangor
		01-03-2002 bagi Pahang
		06-06-2002 bagi Negeri Sembilan
		19-07-2002 bagi Kedah
		01-10-2002 bagi Pulau Pinang
		11-10-2002 bagi Perak
		01-11-2002 bagi Johor
		31-01-2003 bagi Perlis
		01-02-2003 bagi Terengganu
		01-11-2003 bagi Kelantan
12	Akta A933	01-05-1996 bagi Selangor
		01-06-1996 bagi Johor
		01-10-1996 bagi Negeri Sembilan
		11-10-1996 bagi Perlis
		01-12-1996 bagi Terengganu
		01-01-1997 bagi Pahang
		01-04-1997 bagi Pulau Pinang
		24-04-1997 bagi Perak

Seksyen	Kuasa Meminda	Berkuat kuasa dari
		18-06-1998 bagi Kelantan
		23-10-1998 bagi Kedah
		15-04-2005 bagi Melaka
	Akta A1129	25-02-2002 bagi Melaka
		01-03-2002 bagi Wilayah Persekutuan Kuala Lumpur
		01-03-2002 bagi Selangor
		01-03-2002 bagi Pahang
		06-06-2002 bagi Negeri Sembilan
		19-07-2002 bagi Kedah
		01-10-2002 bagi Pulau Pinang
		11-10-2002 bagi Perak 01-11-2002 bagi Johor
		31-01-2003 bagi Perlis
		01-02-2003 bagi Terengganu
		01-11-2003 bagi Kelantan
12A	Akta A1129	25-02-2002 bagi Melaka
		01-03-2002 bagi Wilayah Persekutuan Kuala Lumpur
		01-03-2002 bagi Selangor
		01-03-2002 bagi Pahang
		06-06-2002 bagi Negeri Sembilan
		19-07-2002 bagi Kedah
		01-10-2002 bagi Pulau Pinang

Seksyen	Kuasa Meminda	Berkuat kuasa dari
		11-10-2002 bagi Perak
		01-11-2002 bagi Johor
		31-01-2003 bagi Perlis
		01-02-2003 bagi Terengganu
		01-11-2003 bagi Kelantan
13	Akta A933	01-05-1996 bagi Selangor
		01-06-1996 bagi Johor
		01-10-1996 bagi Negeri Sembilan
		11-10-1996 bagi Perlis
		01-12-1996 bagi Terengganu
		01-01-1997 bagi Pahang
		01-04-1997 bagi Pulau Pinang
		24-04-1997 bagi Perak 18-06-1998 bagi Kelantan
		23-10-1998 bagi Kedah
		15-04-2005 bagi Melaka
15	Akta A1129	25-02-2002 bagi Melaka
		01-03-2002 bagi Wilayah Persekutuan Kuala Lumpur
		01-03-2002 bagi Selangor
		01-03-2002 bagi Pahang
		06-06-2002 bagi Negeri Sembilan
		19-07-2002 bagi Kedah
		01-10-2002 bagi Pulau Pinang

Seksyen	Kuasa Meminda	Berkuat kuasa dari
		11-10-2002 bagi Perak
		01-11-2002 bagi Johor
		31-01-2003 bagi Perlis
		01-02-2003 bagi Terengganu
		01-11-2003 bagi Kelantan
16A	Akta A1129	25-02-2002 bagi Melaka
		01-03-2002 bagi Wilayah Persekutuan Kuala Lumpur
		01-03-2002 bagi Selangor
		01-03-2002 bagi Pahang
		06-06-2002 bagi Negeri Sembilan
		19-07-2002 bagi Kedah
		01-10-2002 bagi Pulau Pinang
		11-10-2002 bagi Perak
		01-11-2002 bagi Johor
		31-01-2003 bagi Perlis
		01-02-2003 bagi Terengganu
		01-11-2003 bagi Kelantan
16B	Akta A1129	25-02-2002 bagi Melaka
		01-03-2002 bagi Wilayah Persekutuan Kuala Lumpur
		01-03-2002 bagi Selangor
		01-03-2002 bagi Pahang
		06-06-2002 bagi Negeri Sembilan

Seksyen	Kuasa Meminda	Berkuat kuasa dari
		19-07-2002 bagi Kedah
		01-10-2002 bagi Pulau Pinang
		11-10-2002 bagi Perak
		01-11-2002 bagi Johor
		31-01-2003 bagi Perlis
		01-02-2003 bagi Terengganu
		01-11-2003 bagi Kelantan
20A	Akta A1129	25-02-2002 bagi Melaka
		01-03-2002 bagi Wilayah Persekutuan Kuala Lumpur
		01-03-2002 bagi Selangor
		01-03-2002 bagi Pahang
		06-06-2002 bagi Negeri Sembilan
		19-07-2002 bagi Kedah
		01-10-2002 bagi Pulau Pinang
		11-10-2002 bagi Perak
		01-11-2002 bagi Johor
		31-01-2003 bagi Perlis
		01-02-2003 bagi Terengganu
		01-11-2003 bagi Kelantan
21	Akta A933	01-05-1996 bagi Selangor
		01-06-1996 bagi Johor
		01-10-1996 bagi Negeri Sembilan

Seksyen	Kuasa Meminda	Berkuat kuasa dari
		11-10-1996 bagi Perlis
		01-12-1996 bagi Terengganu
		01-01-1997 bagi Pahang
		01-04-1997 bagi Pulau Pinang
		24-04-1997 bagi Perak
		18-06-1998 bagi Kelantan
		23-10-1998 bagi Kedah
		15-04-2005 bagi Melaka
	Akta A1129	25-02-2002 bagi Melaka
		01-03-2002 bagi Wilayah Persekutuan Kuala Lumpur
		01-03-2002 bagi Selangor
		01-03-2002 bagi Pahang
		06-06-2002 bagi Negeri Sembilan
		19-07-2002 bagi Kedah
		01-10-2002 bagi Pulau Pinang
		11-10-2002 bagi Perak 01-11-2002 bagi Johor
		31-01-2003 bagi Perlis
		01-02-2003 bagi Terengganu
		01-11-2003 bagi Kelantan
21A	Akta A933	01-05-1996 bagi Selangor
		01-06-1996 bagi Johor
		01-10-1996 bagi Negeri Sembilan

Seksyen	Kuasa Meminda	Berkuat kuasa dari
		11-10-1996 bagi Perlis
		01-12-1996 bagi Terengganu
		01-01-1997 bagi Pahang
		01-04-1997 bagi Pulau Pinang
		24-04-1997 bagi Perak
		18-06-1998 bagi Kelantan
		23-10-1998 bagi Kedah
		15-04-2005 bagi Melaka
	Akta A1129	25-02-2002 bagi Melaka
		01-03-2002 bagi Wilayah Persekutuan Kuala Lumpur
		01-03-2002 bagi Selangor
		01-03-2002 bagi Pahang
		06-06-2002 bagi Negeri Sembilan
		19-07-2002 bagi Kedah
		01-10-2002 bagi Pulau Pinang
		11-10-2002 bagi Perak
		01-11-2002 bagi Johor 31-01-2003 bagi Perlis
		01-02-2003 bagi Terengganu
		01-11-2003 bagi Kelantan
21B	Akta A933	01-05-1996 bagi Selangor
		01-06-1996 bagi Johor
		01-10-1996 bagi Negeri Sembilan

Seksyen	Kuasa Meminda	Berkuat kuasa dari
		11-10-1996 bagi Perlis
		01-12-1996 bagi Terengganu
		01-01-1997 bagi Pahang
		01-04-1997 bagi Pulau Pinang
		24-04-1997 bagi Perak
		18-06-1998 bagi Kelantan
		23-10-1998 bagi Kedah
		15-04-2005 bagi Melaka
21C	Akta A933	01-05-1996 bagi Selangor
		01-06-1996 bagi Johor
		01-10-1996 bagi Negeri Sembilan
		11-10-1996 bagi Perlis
		01-12-1996 bagi Terengganu
		01-01-1997 bagi Pahang
		01-04-1997 bagi Pulau Pinang
		24-04-1997 bagi Perak
		18-06-1998 bagi Kelantan
		23-10-1998 bagi Kedah
		15-04-2005 bagi Melaka
22	Akta A866	01-03-1994
	Akta A933	01-05-1996 bagi Selangor
		01-06-1996 bagi Johor
		01-10-1996 bagi Negeri Sembilan

Seksyen	Kuasa Meminda	Berkuat kuasa dari
		11-10-1996 bagi Perlis
		01-12-1996 bagi Terengganu
		01-01-1997 bagi Pahang
		01-04-1997 bagi Pulau Pinang
		24-04-1997 bagi Perak
		18-06-1998 bagi Kelantan
		23-10-1998 bagi Kedah
		15-04-2005 bagi Melaka
	Akta A1129	25-02-2002 bagi Melaka
		01-03-2002 bagi Wilayah Persekutuan Kuala Lumpur
		01-03-2002 bagi Selangor
		01-03-2002 bagi Pahang
		06-06-2002 bagi Negeri Sembilan
		19-07-2002 bagi Kedah
		01-10-2002 bagi Pulau Pinang
		11-10-2002 bagi Perak
		01-11-2002 bagi Johor
		31-01-2003 bagi Perlis
		01-02-2003 bagi Terengganu 01-11-2003 bagi Kelantan
	Akta A1313	01-09-2011 [P.U.(B) 493/2011] Wilayah Persekutuan Kuala Lumpur dan Wilayah Persekutuan Putrajaya

Seksyen	Kuasa Meminda	Berkuat kuasa dari
22(2)*(aa)*	Akta A1129	01-02-2003 bagi Terengganu
22(4)	Akta A1129	01-02-2003 bagi Terengganu
26	Akta A933	01-05-1996 bagi Selangor
		01-06-1996 bagi Johor
		01-10-1996 bagi Negeri Sembilan
		11-10-1996 bagi Perlis
		01-12-1996 bagi Terengganu
		01-01-1997 bagi Pahang
		01-04-1997 bagi Pulau Pinang
		24-04-1997 bagi Perak
		18-06-1998 bagi Kelantan
		23-10-1998 bagi Kedah
		15-04-2005 bagi Melaka
	Akta A1129	25-02-2002 bagi Melaka
		01-03-2002 bagi Wilayah Persekutuan Kuala Lumpur
		01-03-2002 bagi Selangor
		01-03-2002 bagi Pahang
		06-06-2002 bagi Negeri Sembilan
		19-07-2002 bagi Kedah
		01-10-2002 bagi Pulau Pinang
		11-10-2002 bagi Perak
		01-11-2002 bagi Johor

Seksyen	Kuasa Meminda	Berkuat kuasa dari
		31-01-2003 bagi Perlis
		01-02-2003 bagi Terengganu
		01-11-2003 bagi Kelantan
27	Akta A933	01-05-1996 bagi Selangor
		01-06-1996 bagi Johor
		01-10-1996 bagi Negeri Sembilan
		11-10-1996 bagi Perlis
		01-12-1996 bagi Terengganu
		01-01-1997 bagi Pahang
		01-04-1997 bagi Pulau Pinang
		24-04-1997 bagi Perak
		18-06-1998 bagi Kelantan
		23-10-1998 bagi Kedah
		15-04-2005 bagi Melaka
	Akta A1129	25-02-2002 bagi Melaka
		01-03-2002 bagi Wilayah Persekutuan Kuala Lumpur
		01-03-2002 bagi Selangor
		01-03-2002 bagi Pahang
		06-06-2002 bagi Negeri Sembilan
		19-07-2002 bagi Kedah
		01-10-2002 bagi Pulau Pinang
		11-10-2002 bagi Perak

Seksyen	Kuasa Meminda	Berkuat kuasa dari
		01-11-2002 bagi Johor
		31-01-2003 bagi Perlis
		01-02-2003 bagi Terengganu
		01-11-2003 bagi Kelantan
28	Akta A933	01-05-1996 bagi Selangor
		01-06-1996 bagi Johor
		01-10-1996 bagi Negeri Sembilan
		11-10-1996 bagi Perlis
		01-12-1996 bagi Terengganu
		01-01-1997 bagi Pahang
		01-04-1997 bagi Pulau Pinang
		24-04-1997 bagi Perak
		18-06-1998 bagi Kelantan
		23-10-1998 bagi Kedah
		15-04-2005 bagi Melaka
	Akta A1129	25-02-2002 bagi Melaka
		01-03-2002 bagi Wilayah Persekutuan Kuala Lumpur
		01-03-2002 bagi Selangor
		01-03-2002 bagi Pahang
		06-06-2002 bagi Negeri Sembilan
		19-07-2002 bagi Kedah
		01-10-2002 bagi Pulau Pinang

Seksyen	Kuasa Meminda	Berkuat kuasa dari
		11-10-2002 bagi Perak
		01-11-2002 bagi Johor
		31-01-2003 bagi Perlis
		01-02-2003 bagi Terengganu
		01-11-2003 bagi Kelantan
29	Akta A933	01-05-1996 bagi Selangor
		01-06-1996 bagi Johor
		01-10-1996 bagi Negeri Sembilan
		11-10-1996 bagi Perlis
		01-12-1996 bagi Terengganu
		01-01-1997 bagi Pahang
		01-04-1997 bagi Pulau Pinang
		24-04-1997 bagi Perak
		18-06-1998 bagi Kelantan
		23-10-1998 bagi Kedah
		15-04-2005 bagi Melaka
	Akta A1129	25-02-2002 bagi Melaka
		01-03-2002 bagi Wilayah Persekutuan Kuala Lumpur
		01-03-2002 bagi Selangor
		01-03-2002 bagi Pahang
		06-06-2002 bagi Negeri Sembilan
		19-07-2002 bagi Kedah

Seksyen	Kuasa Meminda	Berkuat kuasa dari
		01-10-2002 bagi Pulau Pinang
		11-10-2002 bagi Perak
		01-11-2002 bagi Johor
		31-01-2003 bagi Perlis
		01-02-2003 bagi Terengganu
		01-11-2003 bagi Kelantan
30	Akta A933	01-05-1996 bagi Selangor
		01-06-1996 bagi Johor
		01-10-1996 bagi Negeri Sembilan
		11-10-1996 bagi Perlis
		01-12-1996 bagi Terengganu
		01-01-1997 bagi Pahang
		01-04-1997 bagi Pulau Pinang
		24-04-1997 bagi Perak
		18-06-1998 bagi Kelantan
		23-10-1998 bagi Kedah
		15-04-2005 bagi Melaka
	Akta A1129	25-02-2002 bagi Melaka
		01-03-2002 bagi Wilayah Persekutuan Kuala Lumpur
		01-03-2002 bagi Selangor
		01-03-2002 bagi Pahang
		06-06-2002 bagi Negeri Sembilan

Seksyen	Kuasa Meminda	Berkuat kuasa dari
		19-07-2002 bagi Kedah
		01-10-2002 bagi Pulau Pinang
		11-10-2002 bagi Perak
		01-11-2002 bagi Johor
		31-01-2003 bagi Perlis
		01-02-2003 bagi Terengganu
		01-11-2003 bagi Kelantan
31A	Akta A1129	25-02-2002 bagi Melaka
		01-03-2002 bagi Wilayah Persekutuan Kuala Lumpur
		01-03-2002 bagi Selangor
		01-03-2002 bagi Pahang
		06-06-2002 bagi Negeri Sembilan
		19-07-2002 bagi Kedah
		01-10-2002 bagi Pulau Pinang
		11-10-2002 bagi Perak
		01-11-2002 bagi Johor
		31-01-2003 bagi Perlis
		01-02-2003 bagi Terengganu
		01-11-2003 bagi Kelantan
35A	Akta A933	01-05-1996 bagi Selangor
		01-06-1996 bagi Johor
		01-10-1996 bagi Negeri Sembilan

Seksyen	Kuasa Meminda	Berkuat kuasa dari
		11-10-1996 bagi Perlis
		01-12-1996 bagi Terengganu
		01-01-1997 bagi Pahang
		01-04-1997 bagi Pulau Pinang
		24-04-1997 bagi Perak
		18-06-1998 bagi Kelantan
		23-10-1998 bagi Kedah
		15-04-2005 bagi Melaka
	Akta A1129	25-02-2002 bagi Melaka
		01-03-2002 bagi Wilayah Persekutuan Kuala Lumpur
		01-03-2002 bagi Selangor
		01-03-2002 bagi Pahang
		06-06-2002 bagi Negeri Sembilan
		19-07-2002 bagi Kedah
		01-10-2002 bagi Pulau Pinang
		11-10-2002 bagi Perak
		01-11-2002 bagi Johor
		31-01-2003 bagi Perlis
		01-02-2003 bagi Terengganu
		01-11-2003 bagi Kelantan
35B	Akta A933	01-05-1996 bagi Selangor
		01-06-1996 bagi Johor
		01-10-1996 bagi Negeri Sembilan

Seksyen	Kuasa Meminda	Berkuat kuasa dari
		11-10-1996 bagi Perlis
		01-12-1996 bagi Terengganu
		01-01-1997 bagi Pahang
		01-04-1997 bagi Pulau Pinang
		24-04-1997 bagi Perak
		18-06-1998 bagi Kelantan
		23-10-1998 bagi Kedah
		15-04-2005 bagi Melaka
35C	Akta A933	01-05-1996 bagi Selangor
		01-06-1996 bagi Johor
		01-10-1996 bagi Negeri Sembilan
		11-10-1996 bagi Perlis
		01-12-1996 bagi Terengganu
		01-01-1997 bagi Pahang
		01-04-1997 bagi Pulau Pinang
		24-04-1997 bagi Perak
		18-06-1998 bagi Kelantan
		23-10-1998 bagi Kedah
		15-04-2005 bagi Melaka
35D	Akta A933	01-05-1996 bagi Selangor
		01-06-1996 bagi Johor
		01-10-1996 bagi Negeri Sembilan
		11-10-1996 bagi Perlis

Seksyen	Kuasa Meminda	Berkuat kuasa dari
		01-12-1996 bagi Terengganu
		01-01-1997 bagi Pahang
		01-04-1997 bagi Pulau Pinang
		24-04-1997 bagi Perak
		18-06-1998 bagi Kelantan
		23-10-1998 bagi Kedah
		15-04-2005 bagi Melaka
35E	Akta A933	01-05-1996 bagi Selangor
		01-06-1996 bagi Johor
		01-10-1996 bagi Negeri Sembilan
		11-10-1996 bagi Perlis
		01-12-1996 bagi Terengganu
		01-01-1997 bagi Pahang
		01-04-1997 bagi Pulau Pinang
		24-04-1997 bagi Perak
		18-06-1998 bagi Kelantan
		23-10-1998 bagi Kedah
		15-04-2005 bagi Melaka
	Akta A1129	25-02-2002 bagi Melaka
		01-03-2002 bagi Wilayah Persekutuan Kuala Lumpur
		01-03-2002 bagi Selangor
		01-03-2002 bagi Pahang

Seksyen	Kuasa Meminda	Berkuat kuasa dari
		06-06-2002 bagi Negeri Sembilan
		19-07-2002 bagi Kedah
		01-10-2002 bagi Pulau Pinang
		11-10-2002 bagi Perak
		01-11-2002 bagi Johor
		31-01-2003 bagi Perlis
		01-02-2003 bagi Terengganu
		01-11-2003 bagi Kelantan
35F	Akta A933	01-05-1996 bagi Selangor
		01-06-1996 bagi Johor
		01-10-1996 bagi Negeri Sembilan
		11-10-1996 bagi Perlis
		01-12-1996 bagi Terengganu
		01-01-1997 bagi Pahang
		01-04-1997 bagi Pulau Pinang
		24-04-1997 bagi Perak
		18-06-1998 bagi Kelantan
		23-10-1998 bagi Kedah
		15-04-2005 bagi Melaka
35G	Akta A933	01-05-1996 bagi Selangor
		01-06-1996 bagi Johor
		01-10-1996 bagi Negeri Sembilan
		11-10-1996 bagi Perlis

Seksyen	Kuasa Meminda	Berkuat kuasa dari
		01-12-1996 bagi Terengganu
		01-01-1997 bagi Pahang
		01-04-1997 bagi Pulau Pinang
		24-04-1997 bagi Perak
		18-06-1998 bagi Kelantan
		23-10-1998 bagi Kedah
		15-04-2005 bagi Melaka
35H	Akta A933	01-05-1996 bagi Selangor
		01-06-1996 bagi Johor
		01-10-1996 bagi Negeri Sembilan
		11-10-1996 bagi Perlis
		01-12-1996 bagi Terengganu
		01-01-1997 bagi Pahang
		01-04-1997 bagi Pulau Pinang
		24-04-1997 bagi Perak
		18-06-1998 bagi Kelantan
		23-10-1998 bagi Kedah
		15-04-2005 bagi Melaka
	Akta A1129	25-02-2002 bagi Melaka
		01-03-2002 bagi Wilayah Persekutuan Kuala Lumpur
		01-03-2002 bagi Selangor
		01-03-2002 bagi Pahang

Seksyen	Kuasa Meminda	Berkuat kuasa dari
		06-06-2002 bagi Negeri Sembilan
		19-07-2002 bagi Kedah
		01-10-2002 bagi Pulau Pinang
		11-10-2002 bagi Perak
		01-11-2002 bagi Johor
		31-01-2003 bagi Perlis
		01-02-2003 bagi Terengganu
		01-11-2003 bagi Kelantan
36	Akta A933	01-05-1996 bagi Selangor
		01-06-1996 bagi Johor 01-10-1996 bagi Negeri Sembilan
		11-10-1996 bagi Perlis
		01-12-1996 bagi Terengganu
		01-01-1997 bagi Pahang
		01-04-1997 bagi Pulau Pinang
		24-04-1997 bagi Perak
		18-06-1998 bagi Kelantan
		23-10-1998 bagi Kedah
		15-04-2005 bagi Melaka
	Akta A1129	25-02-2002 bagi Melaka
		01-03-2002 bagi Wilayah Persekutuan Kuala Lumpur
		01-03-2002 bagi Selangor
		01-03-2002 bagi Pahang

Seksyen	Kuasa Meminda	Berkuat kuasa dari
		06-06-2002 bagi Negeri Sembilan
		19-07-2002 bagi Kedah
		01-10-2002 bagi Pulau Pinang
		11-10-2002 bagi Perak
		01-11-2002 bagi Johor
		31-01-2003 bagi Perlis
		01-02-2003 bagi Terengganu
		01-11-2003 bagi Kelantan
38	Akta A1129	25-02-2002 bagi Melaka
		01-03-2002 bagi Wilayah Persekutuan Kuala Lumpur
		01-03-2002 bagi Selangor
		01-03-2002 bagi Pahang
		06-06-2002 bagi Negeri Sembilan
		19-07-2002 bagi Kedah
		01-10-2002 bagi Pulau Pinang
		11-10-2002 bagi Perak
		01-11-2002 bagi Johor
		31-01-2003 bagi Perlis
		01-02-2003 bagi Terengganu
		01-11-2003 bagi Kelantan
52A	Akta A933	01-05-1996 bagi Selangor
		01-06-1996 bagi Johor

Seksyen	Kuasa Meminda	Berkuat kuasa dari
		01-10-1996 bagi Negeri Sembilan
		11-10-1996 bagi Perlis
		01-12-1996 bagi Terengganu
		01-01-1997 bagi Pahang
		01-04-1997 bagi Pulau Pinang
		24-04-1997 bagi Perak
		18-06-1998 bagi Kelantan
		23-10-1998 bagi Kedah
		15-04-2005 bagi Melaka
58	Akta A933	01-05-1996 bagi Selangor
		01-06-1996 bagi Johor
		01-10-1996 bagi Negeri Sembilan
		11-10-1996 bagi Perlis
		01-12-1996 bagi Terengganu
		01-01-1997 bagi Pahang
		01-04-1997 bagi Pulau Pinang
		24-04-1997 bagi Perak
		18-06-1998 bagi Kelantan
		23-10-1998 bagi Kedah
		15-04-2005 bagi Melaka
	Akta A1129	25-02-2002 bagi Melaka
		01-03-2002 bagi Wilayah Persekutuan Kuala Lumpur

Seksyen	Kuasa Meminda	Berkuat kuasa dari
		01-03-2002 bagi Selangor
		01-03-2002 bagi Pahang
		06-06-2002 bagi Negeri Sembilan
		19-07-2002 bagi Kedah
		01-10-2002 bagi Pulau Pinang
		11-10-2002 bagi Perak
		01-11-2002 bagi Johor
		31-01-2003 bagi Perlis
		01-02-2003 bagi Terengganu (kecuali ss. 58(1A) dan (1B))
		01-11-2003 bagi Kelantan (kecuali ss. 58(1A) dan (1B))

LAWS OF MALAYSIA

ONLINE VERSION OF UPDATED
TEXT OF REPRINT

Act 172

TOWN AND COUNTRY PLANNING ACT 1976

As at 1 June 2014

TOWN AND COUNTRY PLANNING ACT 1974

Date of Royal Assent … … …	18 March 1976
Date of publication in the *Gazzette* … …	25 March 1976
Latest amendment made by Act A1313 which came into operation on… … … …	1 September 2011

PREVIOUS REPRINTS

First Reprint	*1998*
Second Reprint	*2001*
Third Reprint	*2005*
Fourth Reprint	*2006*

LAWS OF MALAYSIA

Act 172

TOWN AND COUNTRY PLANNING ACT 1976

ARRANGEMENT OF SECTIONS

PART I

PRELIMINARY

Section

1. Short title, application and commencement
2. Interpretation

PART II

POLICY AND ADMINISTRATION

2A. National Physical Planning Council
2B. Director General of Town and Country Planning
3. General planning policy
4. The State Planning Committee and its functions
5. Local planning authorities
6. Functions of local planning authorities

PART IIA

REGIONAL PLANNING COMMITTEE

6A. Regional planning committee

PART IIB

NATIONAL PHYSICAL PLAN

Section

6B. National physical plan

PART III

DEVELOPMENT PLANS

7. Survey of planning areas
8. Preparation of draft structure plans
9. Publicity in connection with preparation of draft structure plans
10. Approval or rejection of draft structure plans by Committee
11. Review or alteration of structure plans
11A. Procedure for review of structure plan
11B. Procedure for alteration of structure plan
12. Preparation of draft local plans
12A. Publicity in connection with preparation of draft local plan
13. Publicity in connection with draft local plans
14. Inquiries and hearings in respect of draft local plans
15. Approval or rejection of draft local plans
16. Alteration, revocation and replacement of local plans
16A. Preparation, *etc.*, of local plan by State Director
16B. Special area plan
17. Power to make rules

PART IV

PLANNING CONTROL

18. Use of land and buildings
19. Prohibition of development without planning permission
20. Prohibition of development contrary to planning permission
20A. Duty to consult
21. Application for planning permission

Section

21A. Development proposal report

21B. Layout plans

21C. Preparation of plan, *etc.*, by a qualified person

22. Treatment of applications

23. Appeal against decision of local planning authority

24. Lapse of planning permission

25. Revocation and modification of planning permission and approval of building plans

26. Offences relating to unauthorized development

27. Enforcement in the case of contravention of section 19

28. Enforcement in the case of contravention of section 20

29. Enforcement in the case of development that is inconsistent with modified planning permission or approval of building plan

30. Requisition notice

31. Execution by authorized person

31A. Inconsistency between building by-laws and development plan

PART V

DEVELOPMENT CHARGE

32. Development charge and liability thereto

33. Determination of development charge

34. Payment of development charge

35. Power to make rules

PART VA

TREE PRESERVATION ORDER

35A. Tree preservation order

35B. Tree preservation order not to be made if tree is already subjected to conditions

35C. Appeal against tree preservation order, *etc.*

35D. Compensation under a tree preservation order

Section

35E. Replacement of trees

35F. Local planning authority to replace tree if the person whose duty it is to replace fails to do so

35G. Revocation of a tree preservation order

35H. Prohibition to fell, *etc.*, tree with girth exceeding 0.8 metre

PART VI

THE APPEAL BOARD

36. The Appeal Board

PART VII

PURCHASE NOTICE AND ACQUISITION OF LAND

37. Notice requiring purchase of land in certain cases

PART VIII

DEVELOPMENT AREAS

38. Declaration of development areas

39. Effect of declaration

40. Special provisions for compensation

41. Local planning authority may employ agents, enter into arrangements and establish corporations

42. Power to borrow moneys

43. Power to dispose of land and property

44. Power to make rules

PART IX

MISCELLANEOUS PROVISIONS

45. Power of entry

46. Service of documents

Section

47. Authentication of documents
48. Documentary proof
49. Privilege from production of documents and appearing as witness
50. Prosecution
51. Jurisdiction of courts
52. Penalty for interference with marks
52A. Offences by body corporate
53. Public servants
54. Public Authorities Protection Act
55. Indemnity against claims in respect of damage or loss
56. Application of Act 119 to local inquiry or hearing
57. Exemption from fees and charges
58. Power to make rules
59. Repeal of existing planning laws

LAWS OF MALAYSIA

Act 172

TOWN AND COUNTRY PLANNING ACT 1974

An Act for the proper control and regulation of town and country planning in Peninsular Malaysia and for purposes connected therewith or ancillary thereto.

[*See* Appendix]

WHEREAS it is expedient for the purpose of ensuring uniformity of law and policy to make a law for the proper control and regulation of town and country planning in Peninsular Malaysia:

AND WHEREAS it is also expedient that provisions be made to confer executive authority on the Federation over certain matters in relation to the control and regulation of town and country planning:

NOW, THEREFORE, pursuant to Clause (1) of Article 74, Clause (4) of Article 76 and Clause (2) of Article 80 of the Constitution, **BE IT ENACTED** by the Seri Paduka Baginda Yang di-Pertuan Agong with the advice and consent of the Dewan Negara and Dewan Rakyat in Parliament assembled, and by the authority of the same, as follows:

PART I

PRELIMINARY

Short title, application and commencement

1. (1) This Act may be cited as the Town and Country Planning Act 1976 and shall apply in [*]Peninsular Malaysia.

---

[*] *NOTE*—For application in Federal Territory of Labuan—*see* P.U.(A) 442/2010 w.e.f 1 January 2011.

(2) Subject to subsection (3), this Act shall come into operation in a State on a date to be appointed by the State Authority, with the concurrence of the Minister, by notification in the State *Gazette*[*].

(3) The State Authority may bring this Act into operation in any manner the State Authority thinks most advantageous, convenient, expedient, or practicable, whether by appointing different dates for different provisions of this Act, by appointing different dates for different local authority areas or parts thereof, by bringing a provision into operation generally in the State and at the same time declaring that, for or until such time as may be specified, the provision shall or shall not apply to or in relation to a local planning authority or the area or any part of the area of a local planning authority to such extent only as may be specified, or in any other manner.

Interpretation

2. (1) In this Act, unless the context otherwise requires—

"agriculture" includes horticulture, farming, the growing of crops, fruits, vegetables, or trees, the growing of plants for use as fodder, dairy farming, the breeding and keeping of livestock, fish, or bees, and the use of land for purposes ancillary to any of those activities or to any other agricultural activities; but does not include the use of land as a garden to be enjoyed together with a building attached to the land; and "agricultural" shall be construed accordingly;

"amenities" means such quality or condition of a place or area as contributes to its pleasantness, harmony and better enjoyment, and includes open spaces, parks, recreation grounds, and playgrounds;

"Appeal Board" means the Appeal Board constituted under section 36;

"authorized person", in relation to any provision, means a person designated in writing by the local planning authority to be an authorized person for the purposes of that provision;

---

[*] *NOTE—See* Appendix.

"building" includes any house, hut, shed, or roofed enclosure, whether or not used as a human habitation, and any wall, fence, platform, staging, gate, post, pillar, paling, frame, hoarding, slip, dock, wharf, pier, jetty, landing-stage, or bridge, and any structure, support, or foundation connected to or with any of those structures;

"building operation" means the demolition, erection, re-erection, or extension of a building or part thereof and includes—

(a) any increasing of the height or floor area of a building;

(b) the roofing or re-roofing of a building or part thereof;

(c) any addition to or alteration of a building that affects or is likely to affect its drainage or sanitary arrangements or its soundness;

(d) any addition to or alteration of a building, whether done before or after completion of the building, that departs in any manner from any plan or specification in respect of the building approved at any time by any authority empowered under any written law to approve the plan or specification;

(e) any addition to or alteration of a building that materially affects or is likely to materially affect the building in any manner; and

(f) any other operation normally undertaken by a person carrying on the business of building construction;

"Committee" means the State Planning Committee established under section 4;

"Council" means the National Physical Planning Council established under section 2A;

"density" means the intensity of use of land reckoned or expressed in terms of the number of persons, dwelling units, or habitable rooms, or any combination of those factors, per unit area of land; and for the

purpose of this definition, "habitable room" does not include a kitchen, storeroom, utility room, lavatory, bathroom, or garage;

"development" means the carrying out of any building, engineering, mining, industrial, or other similar operation in, on, over, or under land, the making of any material change in the use of any land or building or any part thereof, or the subdivision or amalgamation of lands; and "develop" shall be construed accordingly;

"development area" means a development area declared under subsection 38(1);

"development charge" means the development charge referred to in section 32;

"development plan", in relation to an area, means—

(a) the local plan for the area; or

(b) if there is no local plan for the area, the structure plan for the area,

and, in relation to any land or building, means the development plan, as so defined, for the area in which the land or building is situated;

"development proposal report" means the report required to be submitted by an applicant for planning permission under subsection 21A(1);

"Director General of Town and Country Planning" means the Director General of Town and Country Planning whose functions are set out primarily in section 2B;

"earthworks" includes any act of excavation, levelling, filling with any material, or felling of trees on any land, or any act of dealing with or disturbing any land;

"engineering operation" includes the formation or levelling of land, the formation or laying out of means of access to a road, and the laying out of cables, mains, or means of water supply or drainage;

"felling a tree" includes cutting down, topping, lopping, uprooting, damaging or destroying a tree;

"floor area" means the total area of floor space within a building, as measured between the external sides of walls or, in the case of party walls, between the centres of such walls;

"land" includes—

(a) the surface, and all substances forming the surface, of the earth;

(b) all substances below the surface of the earth;

(c) all vegetation and other natural products, whether or not requiring periodical application of labour to their production, and whether on or below the surface of the earth;

(d) all things, whether on or below the surface of the earth, that are attached to the earth or permanently fastened to any thing attached to the earth;

(e) land covered by water; and

(f) any estate or interest in, or right over, land;

"local authority" means any city council, municipal council, municipality, district council, town council, town board, local council, rural board, or other similar authority established by or under any written law;

"local plan", in relation to an area, means the local plan for the area, and any alteration of the plan, for the time being having effect in the area by virtue of subsection 15(1); and, in relation to any land or building, means the local plan, as so defined, for the area in which the land or building is situated; and "draft local plan" shall be construed as the context requires;

"local planning authority", in relation to an area, shall be construed as provided in section 5 and, in relation to any land or building, means the local planning authority, as so construed, for the area in which the land or building is situated;

"Minister" means the Minister responsible for town and country planning;

"national physical plan" means the physical plan covering Peninsular Malaysia prepared and approved under section 6B;

"occupier", in relation to any land or building, includes—

(a) a tenant of the land or building;

(b) an owner of the land or building occupying or otherwise using the land or building;

(c) a person in actual occupation of the land or building or having the charge, management, or control thereof, whether on his own account or as an agent of another person,

but does not include a lodger;

"open space" means any land whether enclosed or not which is laid out or reserved for laying out wholly or partly as a public garden, park, sports and recreation ground, pleasure ground, walk or as a public place;

"owner", in relation to any land or building, means—

(a) the registered proprietor of the land;

(b) if, in the opinion of the local planning authority, the registered proprietor of the land cannot be traced, his agent or trustee;

(c) if the registered proprietor of the land is dead, his legal personal representative;

(d) if none of the persons mentioned in paragraphs *(a)*, *(b)*, and *(c)* exists, the person who for the time being is receiving the rent of the land or building, whether on his own account or as an agent or trustee of another person or as a receiver, or who would be receiving the rent if the land or building were let;

"plan" includes reports, drawings, maps and models;

"planning permission" means permission granted, with or without condition, to carry out development;

"plinth area" means the proportion to be covered by building of the area of any lot;

"plot ratio" means the ratio of the total floor area of a building to the area of the building plot as measured between the survey boundary lines or, if there are no survey boundary lines, between the provisional boundary lines;

"prescribe" means prescribe by rules;

"purchase notice" means a purchase notice referred to in section 37;

"regional planning committee", in relation to an area, means the regional planning committee established for that area under section 6A;

"requisition notice" means a requisition notice referred to in section 30;

"road" means any public or private road, and includes any street, square, court, alley, lane, bridge, footway, track, bridle-path, passage, or highway, whether a thoroughfare or not, over which the public have a right of way;

"rules" means rules made under this Act;

"special area" means the area designated under section 16B;

"State Director", in relation to a State, means the Director of Town and Country Planning Department of that State;

"structure plan", in relation to an area, means the structure plan for the area, and any alteration of the plan, having effect in the area by virtue of subsection 10(6); and, in relation to any land or building, means the structure plan, as so defined, for the area in which the land or building is situated; and "draft structure plan" shall be construed as the context requires;

"tree preservation order" means a tree preservation order made under section 35A;

"use", in relation to any land, means any use of the land other than merely for the keeping or storage of materials and equipment intended to be employed in the construction or erection of a building on the land, or as a site for temporary buildings for the accommodation of workers involved in the construction or erection of the building;

"utilities" includes roads, water and electricity supplies, street lighting, sewerage, drainage, public works, and other similar public services and conveniences.

(2) For the avoidance of doubt in determining, for the purposes of this Act, what constitutes a material change in the use of land, it is declared that—

(a) the use of land as a place for depositing refuse or waste materials involves a material change in the use of the land, notwithstanding that the land is comprised in a site already used for that purpose, if the superficial area or the height of the deposit is thereby materially extended;

(b) any use of land or part thereof that contravenes or is inconsistent with or contrary to any provision of the development plan involves a material change in the use of the land.

(3) For the avoidance of doubt in determining, for the purposes of this Act, what constitutes a material change in the use of a building, it is declared that—

(a) any increase in the number of units in a building to more than the number originally approved by any authority empowered under any written law to give the approval involves a material change in the use of the building;

(b) the use as a dwelling-house of a building not originally constructed for human habitation involves a material change in the use of the building;

(c) any alteration or addition to that part of the building, whether in the interior or attached to the exterior of the building, that abuts upon any regular line of street as prescribed by or defined in any written law relating to buildings involves a material change in the use of the building;

(d) any use of a building or part thereof that contravenes or is inconsistent with or contrary to any provision of the development plan involves a material change in the use of the building;

(e) the use for other purposes of a building or part thereof originally constructed as a dwelling-house involves a material change in the use of the building.

PART II

POLICY AND ADMINISTRATION

National Physical Planning Council

2A. (1) There shall be established a National Physical Planning Council consisting of—

(a) a Chairman, being the Prime Minister;

(b) a Deputy Chairman, being the Deputy Prime Minister;

(c) the Minister;

(d) the Minister responsible for housing and local government, if he is not also the Minister responsible for town and country planning;

(e) the Minister of Finance;

(f) the Minister responsible for land;

(g) the Menteri Besar or Chief Minister of every State;

(h) the Minister responsible for the Federal Territory; and

(i) not more than seven other members to be appointed by the Chairman.

(2) The functions of the National Physical Planning Council shall be—

(a) to promote in the country, within the framework of the national policy, town and country planning as an effective and efficient instrument for the improvement of the physical environment and towards the achievement of sustainable development in the country;

(b) to advise the Federal Government or the Government of any State, on matters relating to the town and country planning required under this Act; and

(c) to perform any other functions conferred upon the Council under this Act.

(3) The Council may from time to time give the Director General of Town and Country Planning directions which are consistent with the provisions of this Act, and the Director General of Town and Country Planning shall give effect to such directions.

(4) The Council may perform any other functions that are incidental or consequential to any of the functions specified in subsection (2) and do all such things as may be necessary or expedient for carrying out its functions under this Act.

(5) The Council shall meet once during every four months in a year and shall, in addition, meet as and when a meeting is convened by the Chairman.

(6) The Council shall determine its own procedure.

Director General of Town and Country Planning

2B. (1) There shall be a Director General of Town and Country Planning whose functions shall be—

(a) to conduct, promote and co-ordinate research in relation to any aspect of town and country planning;

(b) to publish reports, bulletins, statistics, monographs and other publications relating to town and country planning and its methodology;

(c) to provide information and education to the public regarding town and country planning;

(d) to report to and advise the Council upon matters concerning the use of town and country planning in the conservation, use and development of lands in the country and upon any amendments he thinks desirable to any law affecting town and country planning and upon any matters referred to him by the Council;

(e) to establish and maintain liaison and co-operation with each of the State Authorities with respect to town and country planning.

(2) The Director General of Town and Country Planning shall be the Secretary of the Council.

General planning policy

3. Subject to Clauses (5) and (6) of Article 91 of the Constitution, the State Authority shall be responsible for the general policy in respect of the planning of the development and use of all lands and buildings within the area of every local authority in the State; and the State Authority may, in or for the purpose of discharging the responsibility of the State Authority under this section, from time to time give to the Committee or any local planning authority directions of a general character not inconsistent with the provision of this Act, and the Committee or local planning authority shall give effect to such directions.

The State Planning Committee and its functions

4. (1) There shall be established for the State a State Planning Committee consisting of—

(a) a Chairman, being the Menteri Besar or Chief Minister of the State;

(b) a Deputy Chairman, being a member of the State Executive Council, to be appointed by the State Authority;

(ba) not more than three members to be appointed by the State Authority from amongst the members of the State Executive Council, at least one of whom shall be the member responsible for and whose portfolio is related to town and country planning in the State;

(c) the State Secretary;

(d) the State Director, who shall be the Secretary of the Committee;

(e) the State Director of Lands and Mines;

(f) the Director of the State Economic Planning Unit or an officer responsible for such affairs in the State;

(g) the State Director of Public Works;

(h) the State Legal Adviser;

(ha) the State Financial Officer;

(hb) the State Development Officer or an officer responsible for such affairs in the State;

(hc) the State Director of Environment or an officer responsible for such affairs in the State; and

(i) not more than four other members to be appointed by the State Authority.

(2) A member of the Committee appointed under paragraph (1)*(b)* or *(i)* shall, unless he sooner resigns his office or his appointment is sooner revoked, hold office for such period as may be specified in his instrument of appointment but shall be eligible for reappointment.

(3) A member of the Committee who is not a member of the public service may be paid such allowances as the State Authority may approve.

(4) The functions of the Committee shall be—

(a) to promote in the State, within the framework of the national policy, the conservation, use and development of all lands in the State;

(aa) to regulate, control, plan and co-ordinate all development activities in the State;

(b) to advise the State Government, either on its own initiative or in response to a request by the State Government, on matters relating to the conservation, use and development of land in the State; and

(c) to undertake, assist in and encourage the collection, maintenance and publication of statistics, bulletins and

monographs and other publications relating to town and country planning and its methodology.

(5) The Committee may from time to time give to any local planning authority directions not inconsistent with the provisions of this Act and the local planning authority shall give effect to such directions.

(6) The Committee may perform any other functions that are supplemental, incidental, or consequential to any of the functions specified in subsection (4) and do all such things as may be necessary or expedient for carrying out its functions under this Act.

(7) The Committee may cause a local inquiry or hearing to be held in or for the purpose of exercising any of its functions under this Act.

(8) The State Director of Town and Country Planning shall be the principal adviser to the Committee on matters relating to town and country planning and, as Secretary of the Committee, shall be responsible for carrying out the decisions and implementing the policies of the Committee; and in or for the purpose of discharging his functions under this subsection, he may draw upon the financial, manpower and other resources of his department.

Local planning authorities

[*]**5.** (1) Every local authority shall be the local planning authority for the area of the local authority.

[**](2) For any area in the State that does not form part of the area of any local authority, the State Director shall be the local planning authority, and references to the "local planning authority" in this Act

---

[*]*NOTE*—The amendment of this section *vide* Act A1129 shall not affect any pending application for planning permission in respect of a development or any appeal against the refusal of the local planning authority to grant planning permission or against any condition imposed under subsection 22(3) of this Act—*see* section 38 of Act A1129.

[**]*NOTE*—This subsection does not apply to the Sates of Kelantan and Terengganu—*see* Kn. P.U. 34/2003 and Tr. G.N. 54/2003.

shall be deemed to include the State Director whenever he performs the functions of the local planning authority in relation to that area.

(3) (*Deleted by Act A1129*).

(4) A local planning authority shall furnish the Committee with such returns and information relating to its activities as the Committee may from time to time require.

Functions of local planning authorities

6. (1) The functions of a local planning authority shall be—

(a) to regulate, control and plan the development and use of all lands and buildings within its area;

(b) to undertake, assist in, and encourage the collection, maintenance, and publication of statistics, bulletins, and monographs, and other publications relating to town and country planning and its methodology; and

(c) to perform such other functions as the State Authority or the Committee may from time to time assign to it.

(2) A local planning authority may perform any other functions that are supplemental, incidental, or consequential to any of the functions specified in subsection (1) and do all such things as may be necessary or expedient for carrying out its functions under this Act.

PART IIA

REGIONAL PLANNING COMMITTEE

Regional planning committee

[*]**6A.** (1) The Council may from time to time, after consultation with the State Authorities concerned, establish a regional planning committee for a region which consists of an area situated in two or more States.

(2) For the purpose of subsection (1), the Minister shall cause the fact of the establishment of a regional planning committee to be published in the *Gazette* together with the marking by which the boundary of the region for which the committee is established may be identified.

(3) The regional planning committee shall consist of—

(a) a Chairman, who is appointed by the Prime Minister;

(b) six persons representing the Federal Government, at least four of whom shall be public officers, appointed by the Minister;

(c) not more than four persons representing the Government of each of the States within the region, appointed by the State Authority, one of whom shall be the State Director; and

(d) the President of every local planning authority within the region if such authority is a local authority.

(4) There shall be a Secretary for the regional planning committee to be appointed by the Director General of Town and Country Planning.

(5) The functions of the regional planning committee shall be—

[*]*NOTE*—This section does not apply to the State of Terengganu–*see* Tr. G.N. 54/2003.

(a) to advise and assist the State Planning Committees and the local planning authorities within the region pertaining to the development plans appropriate for the region, in accordance with the national policy;

(b) to establish policies and to devise a comprehensive regional plan to guide and co-ordinate development of the region;

(c) to plan and co-ordinate the provision of infrastructure and facilities for the region;

(d) to establish uniform process and procedures to be used by the Federal Government and the State Governments and local authorities concerned for the region;

(e) to monitor the implementation of standards, guidelines and procedures in facilitating the development of the region; and

(f) to conduct research required for the planning of the region.

(6) The regional planning committee shall furnish the Council or Committee with such returns, reports and information relating to its activities as the Council or Committee may from time to time require.

(7) The regional planning committee shall determine its own procedure.

PART IIB

NATIONAL PHYSICAL PLAN

National physical plan

6B. (1) The Director General of Town and Country Planning shall, upon the direction of the Council, prepare and submit to the Council

for its approval a draft national physical plan which covers Peninsular Malaysia.

(2) The draft national physical plan shall—

(a) be a written statement formulating strategic policies for the purpose of determining the general directions and trends of the physical development of the nation;

(b) be accompanied by such indicative plans as may be required to clarify the strategic policies; and

(c) contain such other matters as may be prescribed or as the Council may in any particular case specify.

(3) When preparing the draft national physical plan and determining its contents for submission to the Council, the Director General of Town and Country Planning shall take into consideration the current national urbanization policy or other similar policies and shall consult with every State Authority and such other authorities or bodies as the Council may direct.

(4) The national physical plan shall be reviewed every five years in tandem with the review of the National Five Year Development Plans, or as and when directed by the Council.

(5) It shall be the general duty of the Federal Government and the Government of every State to assist in ensuring that the objectives of the national physical plan are achieved.

(6) The Director General of Town and Country Planning shall periodically report to the Council on the implementation of the national physical plan, or as and when directed by the Council.

PART III

DEVELOPMENT PLANS

Survey of planning areas

7. (1) The State Director shall, in so far as he has not already done so, institute a survey of the State, examining the matters that may be expected to affect the development, or the planning of the development, of the State, and shall in any event keep all those matters under review.

(2) Notwithstanding that the State Director has carried out his duty under subsection (1), he may, if he thinks fit, and shall, if directed to do so by the Council or Committee, institute a fresh survey of the whole State, examining the matters mentioned in that subsection.

(3) Without prejudice to the generality of subsections (1) and (2), the matters to be examined and kept under review under those subsections shall include—

(a) the principal physical, economic, environmental, and social characteristics, including the principal land uses, of the State and, so far as they may be expected to affect the State, those of the neighbouring areas;

(aa) the national physical plan and other principal economic, social, physical and environmental management and conservation policies of the nation;

(b) the size, composition, and distribution of the population of the State, whether resident or not;

(c) without prejudice to paragraph (*a*), the communications, transport system, and traffic of the State and, so far as they may be expected to affect the State, those of the neighbouring areas;

(d) any matters not mentioned in any of the preceding paragraphs that may be expected to affect any matters so mentioned;

(e) such other matters as may be prescribed or as the Council or Committee may in any particular case specify; and

(f) any changes already projected in any of the matters mentioned in any of the preceding paragraphs and the effect that those changes are likely to have on the development, or the planning of the development, of the State.

(4) The State Director shall, for the purpose of discharging his functions under this section, consult with the State Director of any other State about matters relating to the area of that other State that may be expected to affect the development or the planning of the development of the State in respect of which the survey is instituted under this section.

(5) Subsection (1) shall, as respects any period during which this section is in operation in part only of the State, be construed as requiring the State Director to institute a survey of, and to keep under review, matters affecting that part of the State only; and subsection (2) shall, whether or not this section is in operation in the whole of the State, have effect as if the power thereby conferred included power for the State Director to institute, and for the Council or Committee to direct him to institute, a fresh survey of part of the State only; and references in subsection (3) to the State or the neighbouring areas shall be construed accordingly.

Preparation of draft structure plans

8. (1) The State Director shall, within such period as the Council or Committee may specify, prepare and submit to the Committee a report of his survey under section 7 and at the same time prepare and submit to the Committee for its approval a draft structure plan complying with subsection (3) for the State.

(2) The report shall include an estimate of any changes likely to occur, during such period as the Council or Committee may specify, in the matters mentioned in subsection 7(3); and different periods may be specified in relation to different matters.

(3) The draft structure plan for the State shall be a written statement—

(a) formulating the policy and general proposals of the State Authority in respect of the development and use of land in that State, including measures for the improvement of the physical living environment, the improvement of communications, the management of traffic, the improvement of socio-economic well-being and the promotion of economic growth, and for facilitating sustainable development;

(b) stating the relationship of those proposals to general proposals for the development and use of land in the neighbouring areas that may be expected to affect that area; and

(c) containing such other matters as may be prescribed or as the Council or Committee may in any particular case specify.

(4) In formulating the policy and general proposals under paragraph (3)*(a)*, the State Director shall secure that the policy and proposals are justified by the results of his survey under section 7 and by any other information that he may obtain, and shall have regard—

(a) to current policies in respect of the social and economic planning and development and the environmental protection of the State and the nation;

(b) to the resources likely to be available for the carrying out of the proposals of the structure plan; and

(c) to such other matters as the Council or Committee may direct him to take into account.

(5) (*Deleted by Act A1129*).

(6) A draft structure plan for an area shall contain or be accompanied by such diagrams, illustrations, and descriptive matter as the State Director thinks appropriate for the purpose of explaining or illustrating the proposals in the plan, or as may be prescribed, or as may in any particular case be specified in directions given by the Council or Committee; and the diagrams, illustrations, and descriptive matter shall be treated as forming part of the plan.

(7) At any time before the Committee has under section 10 approved a structure plan in respect of the whole of the area of the State, the State Director may, with the consent of the Committee, and shall, if so directed by it, prepare and submit to the Committee for its approval a draft structure plan relating to part of that area; and where the Committee has given consent or direction for the preparation of a draft structure plan for part of that area, references in this Part to that area shall, in relation to a draft structure plan, be construed as including references to part of that area.

Publicity in connection with preparation of draft structure plans

9. (1) When preparing a draft structure plan for the State and finally determining its content for submission to the Committee, the State Director shall take such steps as will in his opinion secure—

(a) that publicity is given in the State to the report of the survey under section 7 and to the matters that he proposes to include in the plan; and

(b) that persons who may be expected to desire an opportunity of making representations to the State Director in respect of those matters are made aware that they are entitled to, and are given, an opportunity of doing so,

and the State Director shall consider every representation made within the prescribed period to him.

(2) As soon as practicable after a draft structure plan has been submitted to the Committee, the State Director shall—

(a) publish, in three issues of at least two local newspapers, one of which being in the national language, a notice stating that copies of the plan are available for inspection at the office of the State Director and at such other places as he may determine and the time within which objections to the plan may be made to the Committee; and

(b) make copies of the plan available for inspection at the places stated in the notice; and each copy shall be accompanied by a statement of the time, as stated in the notice, within which objections to the plan may be made to the Committee.

(3) The time within which objections to the draft structure plan may be made shall be not less than one month from the date of the first appearance of the notice under paragraph (2)*(a)* in a local newspaper in the national language, and any time stated in the notice may be extended once by the State Director by not more than one month in favour of any particular objector.

(4) A draft structure plan submitted by the State Director to the Committee for its approval shall be accompanied by a statement containing such particulars, if any, as may be prescribed—

(a) of the steps that the State Director's has taken to comply with subsection (1); and

(b) of the State Director's consultations with, and consideration of the views of, other persons in respect of the matters included, or originally proposed to be included, in the plan.

(5) If, after considering the statement submitted with, and the matters included in, the draft structure plan and any other information provided by the State Director, the Committee is satisfied that the purposes of paragraphs (1)*(a)* and *(b)* have been adequately achieved by the steps taken by the State Director in compliance with that

paragraph, it shall proceed to consider whether to approve the structure plan; and if it is not so satisfied, it shall return the plan to the State Director and direct him—

(a) to take such further action as the Committee may specify in order better to achieve those purposes; and

(b) after doing so, to resubmit the plan with such modifications, if any, as the State Director then considers appropriate and, if so required by the direction, to do so within a specified period,

but the Committee shall not return the plan or give such direction if three months have elapsed since the State Director submitted the plan to the Committee.

(6) If the Committee returns the draft structure plan to the State Director under subsection (5), it shall inform the State Director of its reasons for doing so and, if any person has made to the Committee any objection to the plan, it shall also inform that person that it has returned the plan.

(7) If the State Director is given directions by the Committee under subsection (5), he shall forthwith withdraw the copies of the plan made available for inspection as required by subsection (2) and shall publish the fact of withdrawal in three issues of at least two local newspapers, one of which being in the national language.

(8) Subsections (2) to (7) shall apply, with the necessary modifications, in relation to a draft structure plan resubmitted to the Committee in accordance with directions given by it under subsection (5) as they apply in relation to the plan as originally submitted.

Approval or rejection of draft structure plans by Committee

10. (1) The Committee may, after considering a draft structure plan submitted or resubmitted to it, either approve it, in whole or in part and with or without modifications or reservations, or reject it.

(2) In considering the draft structure plan, the Committee may take into account any matters that it thinks are relevant, whether or not they were taken into account in the plan as submitted or resubmitted to it.

(3) If, on taking the draft structure plan into consideration, the Committee does not determine then to reject it, it shall, before determining whether or not to approve it—

(a) consider any objections to the plan, so far as they are made in accordance with rules made under section 17;

(b) afford to the persons whose objections so made are not withdrawn, an opportunity of appearing before, and being heard by, a subcommittee appointed by the Committee, and consisting of four members of the Committee, one of whom shall be appointed chairman of the subcommittee; and

(c) if a local inquiry or other hearing is held, also afford the like opportunity to the State Director and such other persons as the Committee thinks fit.

(4) Without prejudice to subsection (3), in considering a draft structure plan, the Committee—

(a) shall consult with the Council for its direction and advice; and

(b) may consult with, or consider the views of, any other authority or any other persons but shall not be under any obligation to consult with, or consider the views of, any other authority or any other persons or, except as provided by that subsection, to afford an opportunity for the making of any objections or other representations, or to cause a local inquiry or other hearing to be held.

(5) If the Committee has failed or neglected to approve or reject a draft structure plan within six months of its submission to the

Committee, the State Director may refer the draft structure plan to the Council for decision thereon.

(6) Upon approving a draft structure plan, the Committee shall submit it to the State Authority for the assent of the State Authority to the plan, and upon the assent being given, the plan shall come into effect.

(7) The Committee shall cause the fact of assent of the State Authority to a draft structure plan to be published in the State *Gazette* and in at least two local newspapers, one of which being in the national language, together with the marking by which the plan may be identified and a statement of the place where the plan may be inspected.

Review or alteration of structure plans

11. (1) A structure plan that has come into effect shall be subjected to review every five years in tandem with the preparation of the State's five-year development plans, and the review shall relate to the whole of the State.

(2) Notwithstanding subsection (1), after a structure plan for a State has come into effect, the State Director may submit to the Committee and shall, if so directed by the Committee, submit to it, within a period specified in the direction, proposals for such review or alterations to the plan as appear to the State Director to be expedient or as the Committee may direct, as the case may be, and the proposals may relate to the whole or to part of the State.

Procedure for review of structure plan

11A. If it is decided under section 11 that a review of the structure plan for a State is to be held, the State Director shall submit to the Committee a report of the results of his review of the relevant matters under section 7 together with any other information on which the proposals are based, and sections 9 and 10 shall apply, with the

necessary modifications, in relation to the proposals as they apply in relation to the structure plan.

Procedure for alteration of structure plan

11B. (1) If it is decided under section 11 that an alteration is to be made on the structure plan for the State, the State Director shall prepare and submit to the Committee proposals for such alterations.

(2) In formulating the proposals for such alterations, the State Director shall have regard to such matters as the Council or Committee may direct.

(3) The State Director shall submit the structure plan in which the proposed alterations have been incorporated to the Committee and at the same time publish a notice in at least two local newspapers, one of which being in the national language, stating that copies of the plan are available for inspection and that objections may be made within a period of one month from the date of such publication.

(4) The Committee shall appoint a subcommittee consisting of four members of the Committee, one of whom shall be appointed chairman of the subcommittee, and the sub-committee shall hear every objection made in accordance with the rules made under section 17.

(5) The Committee shall then consider the proposed alteration to the structure plan, and either approve it, in whole or in part and with or without modifications, or reject it.

(6) The Committee shall submit the approved altered structure plan to the State Authority for the assent of the State Authority to the plan, and upon the assent being given, the altered structure plan shall come into effect.

(7) The Committee shall cause the fact of the assent of the State Authority to the altered structure plan to be published in the State *Gazette.*

Preparation of draft local plans

12. (1) The local planning authority, while a draft structure plan is being prepared, or before the State Authority gives assent to a draft structure plan that has been prepared, may, if it thinks desirable, prepare a draft local plan for any part of its area.

(2) Where a structure plan for the State has come into effect, the local planning authority shall as soon as practicable prepare a draft local plan for the whole of its area.

(3) A draft local plan shall consist of a map and a written statement and shall—

(a) formulate, in such details as the local planning authority thinks appropriate, its proposals for—

(i) the development of;

(ii) the use of land in;

(iii) the protection and improvement of the physical environment of;

(iv) the preservation of the natural topography of;

(v) the improvement of the landscape of;

(vi) the preservation and planting of trees in;

(vii) the making up of open spaces in;

(viii) the preservation and enhancement of character and appearance of buildings in;

(ix) the improvement of communications in; and

(x) the management of traffic in,

the area of the local plan; and

(b) contain such matters as may be prescribed or as the Committee may in any particular case specify.

(4) A draft local plan for an area shall contain, or be accompanied by, such diagrams, illustrations, and descriptive matter as the local planning authority thinks appropriate for the purpose of explaining or illustrating the proposals in the plan, or as may be prescribed by the Committee, or as may in any particular case be specified in directions given by the Committee; and the diagrams, illustrations, and descriptive matter shall be treated as forming part of the plan.

(5) (*Deleted by Act A1129*).

(6) Without prejudice to the preceding provisions of this section, the local planning authority shall, if the Committee gives it a direction in that behalf in respect of a part of the area of the local planning authority for which a draft structure plan has been, or is in the course of being, prepared, as soon as practicable prepare for that part a draft local plan of such nature as may be specified in the direction.

(7) Directions under subsection (6) may be given by the Committee either before or after the draft structure plan comes into effect.

(8) In formulating its proposals in a draft local plan, the local planning authority shall secure that the proposals conform generally to the structure plan for the State as it stands for the time being, whether or not it has come into effect, and shall have regard to any information and other considerations that appear to it to be relevant, or that may be prescribed, or that the Committee may in any particular case direct it to take into account.

(9) Before giving any direction under subsection (8) to a local planning authority, the Committee shall consult the local planning authority about the proposed direction.

Publicity in connection with preparation of draft local plan

12A. Before commencing the preparation of a local plan, the local planning authority shall take such steps as will in its opinion secure—

(a) that publicity is given in its area to the draft local plan that will be prepared, its objectives and the purpose for its preparation, and matters that the local planning authority proposes to include in the plan;

(b) that persons who may be expected to desire an opportunity of making representations to the local planning authority in respect of those matters are made aware that they are entitled to, and are given, an opportunity of doing so.

Publicity in connection with draft local plans

13. (1) When the local planning authority has prepared a draft local plan, it shall, before adopting it under subsection 15(1), but not before the structure plan, so far as it applies to the area of the draft local plan, comes into effect, and subject to subsection (2), make copies of the draft local plan available for inspection at its office and at such other places as it may determine; and each copy made available for inspection shall be accompanied by a statement of the time, as stated in the notice published under subsection (2), within which objections to or representations in respect of the draft local plan may be made to the local planning authority.

(2) Before making copies of a draft local plan available for inspection under subsection (1), the local planning authority shall publish, in three issues of at least two local newspapers, one of which being in the national language, a notice stating the date on which copies of the draft local plan will begin to be available for inspection, the places where they will be available for inspection, and the time, which shall not be less than four weeks from the date on which copies of the draft local plan begin to be available for inspection, within which objections to or representations in respect of the draft local plan may be made to the local planning authority.

(3) The time stated in the notice under subsection (2) for the making of objections to or representations in respect of the draft local plan may be extended once by the local planning authority by not more than four weeks on the application of any person.

Inquiries and hearings in respect of draft local plans

14. (1) For the purpose of considering objections to and representations in respect of a draft local plan, the local planning authority may cause a local inquiry or other hearing to be held by a committee of three persons appointed by the State Planning Committee.

(2) The State Authority may by rules—

(a) make provision in respect of the appointment and qualifications for appointment of persons to hold a local inquiry or other hearing under subsection (1);

(b) make provision in respect of the remuneration and allowances of persons appointed to hold a local inquiry or other hearing under that subsection.

Approval or rejection of draft local plans

15. (1) After the expiry of the period afforded for making objections to or representations in respect of a draft local plan or, if such objections or representations have been duly made during that period, after considering the objections or representations, the local planning authority shall submit the draft local plan or the draft local plan as modified so as to take account of the objections or representations or of any matters arising therefrom, to the Committee for its approval.

(1A) The Committee may, after considering a draft local plan submitted to it, either approve it, in whole or in part and with or without modifications, or reject it.

(1B) In considering the draft local plan, the Committee may take into account any matters that it thinks are relevant, whether or not they were taken into account in the plan as submitted or resubmitted to it.

(1C) The Committee shall submit the approved draft local plan to the State Authority for the assent of the State Authority, and upon the assent being given the plan shall come into effect.

(2) (*Deleted by Act A1129*).

(3) (*Deleted by Act A1129*).

(4) The local planning authority shall cause the assent of the State Authority to a draft local plan to be published in the State *Gazette* and in at least two local newspapers, one of which being in the national language, together with the marking by which the plan may be identified and a statement of the place where the plan may be inspected.

(5) A local plan shall conform to the structure plan but if at any time after a local plan has come into effect there exists a difference in the provision between the local plan and the structure plan for the State, and the Committee is satisfied that this is due to the structure plan for the State being out of date, the Committee shall refer the difference to the State Authority for its decision.

(6) If the State Authority is satisfied that the difference is in fact due to the structure plan of the State being out of date, the State Authority shall, by notification in the State *Gazette*, declare that the local plan shall prevail over the structure plan as regards to that particular provision.

Alteration, revocation and replacement of local plans

16. (1) The local planning authority may at any time make proposals for the alteration, revocation, or replacement of a local plan.

(2) Without prejudice to subsection (1), the local planning authority shall, if the Committee gives it a direction in that behalf in respect of a local plan, as soon as practicable prepare proposals of a kind specified in the direction, being proposals for the alteration, revocation, or replacement of the plan.

(3) Subsections 12(8) and (9), and sections 13, 14 and 15, shall apply in relation to the making of proposals for the alteration, revocation, or replacement of a local plan under this section and to any consequent alteration, revocation, or replacement of the plan, as they apply in relation to the preparation of a draft local plan under section 12 and to a draft local plan prepared thereunder.

Preparation, *etc.*, of local plan by State Director

16A. (1) If the Committee is satisfied that a local planning authority has failed to take steps to prepare a local plan or proposals for the alteration, revocation or replacement of a local plan, the Committee may direct the State Director to prepare the plan or proposals and the expenses incurred in connection with such preparations shall be payable by the local planning authority to the State Director.

(2) Sections 12, 13, 14, 15 and 16 shall apply in relation to the preparation of a local plan or the making of proposals for the alteration, revocation or replacement of a local plan under this section.

Special area plan

16B. (1) At any time during the preparation or upon the coming into effect of a structure plan or a local plan, a State Director or a local planning authority, on his or its own initiative or as directed by the Committee, may submit to the Committee a proposal for the designation of a special area for special and detailed treatment by development, redevelopment, improvement, conservation or management practice, or partly by one and partly by another method, of the whole or part of such special area, and the nature of the treatment proposed.

(2) For the purposes of subsection (1), the Committee shall determine whether it is the State Director or the local planning authority who shall have the responsibility of preparing a plan for the special area.

(3) For the purposes of subsection (2), the plan for a special area shall be prepared in the same manner as the preparation of a local plan, but there shall be incorporated in such plan detailed guidance for its implementation and management, and the plan shall have the effect of a local plan.

Power to make rules

17. The State Authority may make rules for the better carrying out of the purposes of this Part or for prescribing anything that may be, or is required to be, prescribed under this Part.

PART IV

PLANNING CONTROL

Use of land and buildings

18. (1) No person shall use or permit to be used any land or building otherwise than in conformity with the local plan.

(2) Subsection (1) shall not apply to the use of any land or building for the purposes described in paragraph 19(2)*(d)*.

(3) Subsection (1) shall not affect the continuance of the use of any land or building for the purposes for which and to the extent to which it was lawfully being used prior to the date when a local plan first came into effect in the area concerned or, where there has been a change of local plans or in a local plan, the date when the change became effective.

Prohibition of development without planning permission

19. (1) No person, other than a local authority, shall commence, undertake, or carry out any development unless planning permission in respect of the development has been granted to him under section 22 or extended under subsection 24(3).

(2) Notwithstanding subsection (1), no planning permission shall be necessary—

(a) for the carrying out of such works as are necessary for the maintenance, improvement, or other alteration of a building, being works that affect only the interior of the building and do not—

(i) involve any change in the use of the building or the land to which it is attached;

(ii) materially affect the external appearance of the building;

(iii) involve any increase in the height or floor area of the building;

(iv) involve any addition to or alteration of a building that affects or is likely to affect its drainage, sanitary arrangements, or its soundness; or

(v) contravene or involve or result in any inconsistency with any provision in the local plan;

(b) for the carrying out by any authority established by law to provide utilities of any works for the purpose of laying, inspecting, repairing, or renewing any drains, sewers, mains, pipes, cables, or other apparatus, or for the purpose of maintaining or repairing roads, including the breaking open of any road or ground for those purposes;

(c) for any excavation, including excavation of or for wells, made in the ordinary course of agricultural operations in areas zoned for agriculture;

(d) for the use of any land or building for a period not exceeding one month or such further period as the local planning authority may allow for purposes of—

(i) a temporary or mobile cinema, theatre, or show;

(ii) a temporary amusement park, fair, or exhibition; or

(iii) a temporary ceremony or festivity of a religious, social, or other character,

and for any development necessary to give effect to such use;

(e) for the construction or erection on any land of temporary buildings for the accommodation of workers involved in the construction or erection of a building on the land, for which planning permission has been granted;

(f) for the use of any land or building within the cartilage of a dwelling-house for any purpose incidental to the enjoyment of the dwelling-house as such; or

(g) for the making of such material change in the use of land or building as the State Authority may prescribe to be a material change for which no planning permission is necessary.

Prohibition of development contrary to planning permission

20. No person shall commence, undertake, or carry out any development otherwise than in conformity with the planning permission granted to him under section 22 in respect of the development or with the conditions of the planning permission.

Duty to consult

20A. It shall be the duty of every Federal and State Government department or agency to consult the Committee on any development activity that it proposes to carry out within the State.

Application for planning permission

21. (1) An application for planning permission in respect of a development shall be made to the local planning authority and shall be in such form and shall contain such particulars and be accompanied by such documents, plans, and fees as may be prescribed.

(2) If the applicant is not the owner of the land on which the development is to be carried out, the written consent of the owner thereof to the proposed development shall be obtained and endorsed on the application.

(3) Where the development involves the erection of a building, the local planning authority may give written directions to the applicant in respect of any of the following matters, that is to say:

(a) the level of the site of the building;

(b) the line of frontage with neighbouring buildings;

(c) the elevations of the building;

(d) the class, design, and appearance of the building;

(e) the setting back of the building to a building line;

(f) access to the land on which the building is to be erected; and

(g) any other matter that the local planning authority considers necessary for purposes of planning.

(4) The applicant to whom any written directions are given under subsection (3) shall amend the plan submitted with his application accordingly and resubmit the plan within such period or extended period as the local planning authority may specify.

(5) If the plan is not resubmitted within the specified period or extended period, the application for planning permission shall be deemed to have been withdrawn but the applicant may submit a fresh application.

(6) If the proposed development is located in an area in respect of which no local plan exists for the time being, then, upon receipt of an application for planning permission, or, where directions have been given under subsection (3), upon compliance with the directions, the local planning authority shall, by notice in writing served on the owners of the neighbouring lands inform them of their right to object to the application and to state their grounds of objection within twenty-one days of the date of service of the notice.

(7) If objections are received pursuant to subsection (6), the local planning authority shall, within thirty days after the expiry of the period within which objections may be made, hear—

(a) the applicant for planning permission; and

(b) any person who has lodged an objection pursuant to subsection (6) and who, in lodging the objection, has requested a hearing.

(8) In this section, "neighbouring lands" means—

(a) lands adjoining the land to which an application under this section relates;

(b) lands separated from the land to which an application made under this section relate by any road, lane, drain or reserved land the width of which does not exceed 20 metres and which would be adjoining the land to which the application relates had they not been separated by such road, lane, drain or reserved land;

(c) lands located within a distance of 200 metres from the boundary of the land to which an application under this section relates if the access road to the land to which the application relates is a *cul-de-sac* used by the owners of the lands and owners of the land to which the application relates.

Development proposal report

21A. (1) In addition to the documents and plans required to be submitted under subsection 21(1) for planning permission, the applicant shall submit a development proposal report which shall contain the following:

(a) the development concept and justification;

(b) a location map and a site plan;

(c) particulars of land ownership and restrictions, if any;

(*d*) (i) a description of the land including its physical environment, topography, landscape, geology, contours, drainage, water bodies and catchments and natural features thereon;

(ii) a survey of the trees and all forms of vegetation; and

(iii) particulars of a building,

which may be affected by the development;

(e) a land use analysis and its effect on the adjoining land;

(f) layout plans, the details of which are specified in section 21B; and

(g) such other matters as may be prescribed by the local planning authority.

(1A) The State Authority may specify that the development proposal report submitted under subsection (1) in respect of certain categories of development shall include an analysis of the social implications of the development for the area which is the subject of the application for planning permission.

(2) The State Authority may, by rules, exempt any development or class, type or category of development from submitting—

(a) a development proposal report under subsection (1); or

(b) a development proposal report containing any of the matters specified in paragraphs (1)*(a)* to *(g)*.

Layout plans

21B. (1) The layout plans under paragraph 21A(1)*(f)* shall show the proposed development and in particular—

(a) where the development is in respect of any land—

(i) measures for the protection and improvement of its physical environment;

(ii) measures for the preservation of its natural topography;

(iii) measures for the improvement of its landscape;

(iv) measures for the preservation and planting of trees thereon;

(v) the location and species of trees with a girth exceeding 0.8 metre and other vegetation thereon;

(vi) the making up of open spaces;

(vii) the proposed earthworks, if any; and

(viii) a description of the works to be carried out; and

(b) where the development is in respect of a building with special architecture or historical interest, particulars to identify the building including its use and condition, and its special character, appearance, make and feature and measures for its protection, preservation and enhancement; and

(c) where the development involves a building operation, particulars of the character and appearance of buildings located in the surrounding area.

(2) The local planning authority may give directions to an applicant for planning permission in respect of matters concerning his layout plans as the local planning authority considers necessary.

(3) The applicant to whom directions are given under subsection (2) shall amend the layout plans accordingly, and resubmit the layout plans within such period or extended period as the local planning authority may specify.

(4) If the layout plans are not resubmitted within the specified period or extended period, the application for planning permission shall be deemed to have been withdrawn but the applicant may submit a fresh application.

Preparation of plan, *etc*., by a qualified person

21C. All plans, particulars, layout plans and other documents required to be submitted under this Act shall be prepared by—

(a) a person whose qualifications are prescribed under paragraph 58(2)*(h)*; or

(b) a person who is entitled to do so under any other written law.

Treatment of applications

22. (1) As soon as possible after the receipt of an application for planning permission, or, if the application is one to which subsection 21(6) applies, as soon as possible after the expiry of the period within which objections may be made or, if objections have been made, as soon as possible after the objections have been dealt with under subsection 21(7), the local planning authority shall decide on the application for planning permission.

(2) In dealing with an application for planning permission, the local planning authority shall take into consideration such matters as are in its opinion expedient or necessary for proper planning and in particular—

(a) the provisions of the development plan, if any;

(*aa)* the direction given by the Committee, if any;

(b) the provisions that it thinks are likely to be made in any development plan under preparation or to be prepared, or the proposals relating to those provisions;

(*ba)* the provisions of the Sewerage Services Act 1993 [*Act 508*];

(*bb)* the development proposal report;

(bc) the provisions of the Solid Waste and Public Cleansing Management Act 2007 [*Act 672*]; and

(c) the objections, if any, made under section 21.

[*](2A) Where an application submitted under this section involves—

[*]*NOTE*—This subsection does not apply to the Sate of Terengganu–*see* Tr. G.N. 54/2003.

(a) the development of a new township for a population exceeding ten thousand, or covering an area of more than one hundred hectares, or both;

(b) a development for the construction of any major infrastructure or utility; or

(c) a development affecting hill tops or hill slopes, in an area designated as environmentally sensitive in a development plan,

the Committee shall request from the Council its advice on the application submitted.

[*](2B) For the purposes of subsection (2A), development for the construction of major infrastructure or utility shall include—

(a) national infrastructure works such as airports, seaports, railway lines and highways; and

(b) national utility works such as the erection of dams, main power stations and toxic waste disposal sites.

(3) After taking into consideration the matters specified in subsection (2), the local planning authority may, subject to subsection (4), grant planning permission either absolutely or subject to such conditions as it thinks fit to impose, or refuse to grant planning permission.

(4) The local planning authority shall not grant planning permission if—

(a) the development in respect of which the permission is applied for would contravene any provision of the development plan;

[*]*NOTE*—This subsection does not apply to the Sate of Terengganu–*see* Tr. G.N. 54/2003.

(*aa)* the development in respect of which the permission is applied for would contravene the provision of paragraph (2)*(aa)*; or

(b) the applicant for planning permission has neither paid the development charge payable in respect of the development nor obtained the permission of the local planning authority under subsection 34(1) to pay the development charge by instalments.

(5) Conditions imposed under subsection (3) may include any or all of the following conditions, that is to say, conditions—

(a) to the effect that planning permission granted in respect of any change of use of land or building is only for a limited period and that, after the expiry of that period, the use of the land or building as authorized by the planning permission shall cease and the land or building shall be reverted to its original use;

(b) to regulate—

(i) the development and use of any other land under the control of the applicant that adjoins the land in respect of which the planning permission is granted; and

(ii) as may appear to the local planning authority to be expedient for the development for which planning permission is granted, the works that may be carried out on such other land and the manner in which and the extent to which such works may be carried out;

(c) for securing the development of the land in accordance with the approved layout plans;

(d) prohibiting damage to the land, its physical environment, natural topography and landscape;

(e) prohibiting the removal or alteration of any of the natural features of the land;

(f) prohibiting the felling of trees of a certain size, age, type or species at any particular location, unless it is to comply with any written law;

(g) for securing the planting or replanting of trees of a certain size, age, type or species at any particular location in such manner as may be determined by the local planning authority;

(h) for securing the making up of open spaces in accordance with the approved layout plans;

(i) where the development involves the erection of a new building, or the re-erection or extension of a building or part thereof, conditions to ensure its compatibility with the architecture, character or appearance depicted in the buildings located in the surrounding area, which the local planning authority intends to protect, preserve or enhance;

(j) where the development involves any addition or alteration to an existing building with special architecture or historical interest, conditions to ensure that the facade and other external character of the building is retained; and

(k) where the development involves the re-erection of a building with special architecture or historical interest or the demolition thereof and the erection of a new building in its place, conditions to ensure that the facade and other external character of the demolished building is retained.

(5A) It shall be the duty of the local planning authority to ensure where planning permission is granted that a tree preservation order, if any, is complied with.

(6) If planning permission is granted, whether with or without conditions, it shall conveyed to the applicant in the prescribed form

and at the same time a notice of the grant thereof shall be given to any person who has made any objection pursuant to subsection 21(6).

Appeal against decision of local planning authority

23. (1) An appeal against the decision of the local planning authority made under subsection 22(3) may be made to the Appeal Board within one month from the date of the communication of such decision to him, by—

(a) an applicant for planning permission aggrieved by the decision of the local planning authority to refuse planning permission or by any condition imposed by the local planning authority in granting planning permission; and

(b) a person who has lodged an objection pursuant to subsection 21(6) and is aggrieved by the decision of the local planning authority in relation to his objection.

(2) In considering an appeal, the Appeal Board shall hear the appellant and the local planning authority.

(3) After hearing the appeal, the Appeal Board may make an order—

(a) confirming the decision of the local planning authority and dismissing the appeal;

(b) allowing the appeal by directing the local planning authority to grant planning permission absolutely or subject to such conditions as the Appeal Board thinks fit;

(c) allowing the appeal by setting aside any planning permission granted; or

(d) allowing the appeal by directing the local planning authority to remove or modify any condition subject to which planning permission has been granted or to replace

the condition with such other condition as the Appeal Board thinks fit.

Lapse of planning permission

24. (1) A planning permission granted under subsection 22(3) shall, unless extended, lapse twelve months after the date of the grant thereof if, within that time, the development had not commenced in the manner specified in the planning permission.

(2) Subsection (1) shall not apply to a planning permission that expressly states that the development for which the planning permission is granted does not involve any building operation.

(3) On an application being made in that behalf in the prescribed manner before the planning permission lapses, the local planning authority may, on payment of the prescribed fee, grant an extension or further extension of the planning permission.

(4) A planning permission extended under subsection (3) shall, unless further extended, lapse twelve months after the date of the extension thereof if, within that time, the development had not commenced in the manner specified in the planning permission.

(5) In granting an extension or further extension of a planning permission under subsection (3), the local planning authority may impose such conditions on the planning permission as it thinks fit or vary the conditions originally imposed; and section 23 shall apply with the necessary modifications to the imposition or variation of conditions under this section as it applies to the imposition of conditions under subsection 22(3).

Revocation and modification of planning permission and approval of building plans

25. (1) If it appears to the local planning authority to be in the public interest that a planning permission granted under subsection 22(3) or an approval of a building plan given under any of the previous local

government laws should be revoked or modified, the local planning authority may order the permission or approval to be revoked or modified to such extent as appears to it to be necessary.

(2) No revocation or modification under subsection (1) shall have effect until confirmed by the Committee.

(3) An order revoking a planning permission or an approval of a building plan shall state the period within which the person to whom the permission or approval was granted is required to demolish any building erected pursuant to the permission or approval and the maximum amount that the local planning authority is prepared to reimburse the person in respect of costs incurred by him in carrying out the demolition.

(4) If, within the period stated in the revocation order or such longer period as the local planning authority may allow, demolition has not been carried out or completed, the local planning authority may itself and at its own expense carry out or complete the demolition.

(5) If demolition has been completed by the person to whom the planning permission or approval of the building plan was granted, the local planning authority shall reimburse the person the costs actually and reasonably incurred by him in carrying out the demolition, but not exceeding the amount stated in the revocation order.

(6) If demolition has been partially carried out by the person to whom the planning permission or approval of the building plan was granted, but completed by the local planning authority, the local planning authority shall assess the amount that the demolition would have cost had it been carried out entirely by the local planning authority, and determine the amount of the costs actually and reasonably incurred by it in completing the demolition, and shall pay the person by way of reimbursement of his costs the difference between the two amounts or the costs actually and reasonably incurred by the person in carrying out his part of the demolition, whichever is the lesser amount, but in no case shall the local planning authority be bound to pay any amount beyond the amount stated in the revocation order.

(7) If a planning permission or an approval of a building plan is revoked under subsection (1) and the person to whom the permission or approval was granted claims from the local planning authority, within the time and in the manner prescribed, compensation for any expenditure incurred by him in carrying out works to implement the permission or approval prior to its revocation or modification, the local planning authority shall, after giving the person a reasonable opportunity to be heard, offer such compensation to him as the local planning authority thinks adequate.

(8) Where a planning permission or an approval of a building plan is modified under subsection (1), the local planning authority shall reimburse the person to whom the permission or approval was granted the costs actually and reasonably incurred by him in implementing the modification, being costs that he would not have incurred had the modification not been ordered, and shall compensate him for any loss suffered as a result of the modification.

(9) If any person is aggrieved by the amount of any reimbursement or compensation offered or paid to him under this section, he may, within the time and in the manner prescribed, appeal to the Appeal Board and the Appeal Board shall assess the amount of reimbursement or compensation to be paid.

(10) In subsection (1), "previous local government laws" means the Town Boards Enactments of the Federated Malay States [*F.M.S. Cap. 137*] and of the States of Johore [*Johore En. No. 118*] and Terengganu [*Terengganu En. 12 of 1355 A.H.*], the Municipal Ordinance of the Straits Settlements [*S.S. Cap. 133*], the Municipal Enactment of the State of Kelantan [*Kelantan En. 20 of 1938*], the Local Councils Ordinance 1952 [*Ord. 36 of 1952*], and any other written law replacing any or any part of those laws.

Offences relating to unauthorized development

26. (1) A person who, whether at his own instance or at the instance of another person—

(a) uses or permits to be used any land or building in contravention of section 18;

(b) commences, undertakes, or carries out, or permits to be commenced, undertaken, or carried out, any development in contravention of section 19 or 20;

(c) commences, undertakes, or carries out, or permits to be commenced, undertaken, or carried out, any development where the planning permission or the approval of the building plan, as the case may be, in respect of the development has been revoked pursuant to section 25; or

(d) commences, undertakes, or carries out, or permits to be commenced, undertaken, or carried out, any development after the planning permission or the approval of the building plan, as the case may be, in respect of the development has been modified pursuant to section 25 and the development so commenced, undertaken, or carried out is inconsistent with the modified permission or approval,

commits an offence and is liable, on conviction, to a fine not exceeding [*]five hundred thousand ringgit or to imprisonment for a term not exceeding two years or to both and, in the case of a continuing offence, to a further fine which may extend to [**]five thousand ringgit for each day during which the offence continues after the first conviction for the offence.

(2) Unless the contrary is proved, the owner of the land in respect of which any act that constitutes an offence under subsection (1) is done shall be deemed to have permitted the doing of that act.

---

[*] *NOTE*—Previously "five hundred ringgit"–*see* the Town and Country Planning (Amendment) Act 1995 [*Act A933*].

[**] *NOTE*—Previously "one hundred ringgit"–s*ee Act A933*.

Enforcement in the case of contravention of section 19

27. (1) This section shall apply where it appears to the local planning authority that any development has been or is being undertaken or carried out in contravention of section 19.

(2) If the local planning authority is satisfied that, had an application for planning permission or extension of planning permission in respect of the development been made under section 22 or subsection 24(3) before the development was commenced, undertaken, or carried out, it would have, in the proper exercise of its powers under those sections, refused to grant planning permission for the development, then the local planning authority shall—

(a) if the development has been completed, serve on both the owner and occupier of the land a notice in the prescribed form requiring both of them to comply, within the period specified in the notice or within such further period as the local planning authority may allow, with such requirements, to be specified in the notice, as the local planning authority thinks fit in order that the land be restored as far as possible to the condition it was in before the development was commenced;

(b) if the development has not been completed, serve on the owner of the land and the person who, in the opinion of the local planning authority, is carrying out the development, a notice in the prescribed form requiring both of them to discontinue the development forthwith and to comply, within the period specified in the notice or within such further period as the local planning authority may allow, with such requirements, to be specified in the notice, as the local planning authority thinks fit in order that the land be restored as far as possible to the condition it was in before the development was commenced.

(3) If the local planning authority is not satisfied as provided in subsection (2), it shall serve on the owner, occupier, or the person who, in the opinion of the local planning authority, is carrying out the development, as the case may be, a notice informing him of the

contravention and calling on him to apply for planning permission within the period specified in the notice or within such further period as the local planning authority may allow.

(4) In any case falling under subsection (3), the local planning authority shall also, if the development has not been completed, serve on both the owner and the person who, in the opinion of the local planning authority, is carrying out the development, a notice in the prescribed form requiring them to discontinue the development forthwith.

(5) The giving of a notice under subsection (3) shall not be construed as an indication of willingness to grant planning permission and shall be without prejudice to the power of the local planning authority to refuse planning permission, and the notice shall contain a statement to that effect.

(6) Any person who continues to carry out any development after being required to discontinue it by a notice served on him under paragraph (2)*(b)* or subsection (4) commits an offence and is liable, on conviction, to a fine not exceeding [*]one hundred thousand ringgit or to imprisonment for a term not exceeding six months or to both and to a further fine which may extend to [**]five thousand ringgit for each day during which the development is carried out after the first conviction for the offence.

(7) Sections 21 and 22 shall apply to an application for planning permission under subsection (3), but in addition to any fees prescribed for the purposes of section 21, such further fees as may be prescribed shall be payable in respect of the application.

(8) If no application is made under subsection (3) within the time allowed or if the application is refused, the local planning authority shall serve on the owner, occupier, or the person who, in the opinion of the local planning authority, is carrying out the development, a notice in the prescribed form requiring any or all of them to comply,

---

[*] *NOTE*—Previously "five hundred ringgit"–*see* the Town and Country Planning (Amendment) Act 1995 [*Act A933*].

[**] *NOTE*—Previously "one thousand ringgit"– s*ee Act A933*.

within the period specified in the notice or within such further period as the local planning authority may allow, with such requirements, to be specified in the notice, as the local planning authority thinks fit in order that the land be restored as far as possible to the condition it was in before the development was commenced.

(9) Subject to subsection (10), any person who fails to comply with any requirement of a notice under subsection (2) or (8) within the period allowed commits an offence and is liable, on conviction, to a fine not exceeding [*]one hundred thousand ringgit or to imprisonment for a term not exceeding six months or to both and to a further fine which may extend to [**]five thousand ringgit for each day during which the failure is continued after the first conviction for the offence.

(10) No occupier of any land to which a notice under subsection (2) or (8) relates, who is not also the owner of the land, shall be liable to be convicted for an offence under subsection (9) if he proves that the development to which the notice relates was not commenced, undertaken, or carried out, or permitted to be commenced, undertaken, or carried out, by him.

(11) In this section, "development" includes any part or feature of a development.

Enforcement in the case of contravention of section 20

28. (1) This section shall apply where it appears to the local planning authority that any development has been or is being undertaken or carried out in contravention of section 20.

(2) If the local planning authority is satisfied that, had the application for planning permission indicated that the development was to take or result in its present form or state, it would have, in the proper exercise of its powers under section 22, refused to grant

---

[*]*NOTE*—Previously "five hundred ringgit"– *see* the Town and Country Planning (Amendment) Act 1995 [*Act A933*].

[**]*NOTE*—Previously "one thousand ringgit"–*see Act A933*.

planning permission for the development, then the local planning authority shall—

(a) if the development has been completed, serve on both the owner and occupier of the land a notice in the prescribed form requiring both of them to comply, within the period specified in the notice or within such further period as the local planning authority may allow, with such requirements, to be specified in the notice, as the local planning authority thinks fit in order that the development is brought into conformity with the planning permission and the conditions thereof or, where this is not possible, in order that the land be restored as far as possible to the condition it was in before the development was commenced;

(b) if the development has not been completed, serve on the owner of the land and the person who, in the opinion of the local planning authority, is carrying out the development, a notice in the prescribed form requiring both of them to discontinue the development forthwith and to comply, within the period specified in the notice or within such further period as the local planning authority may allow, with such requirements, to be specified in the notice, as the local planning authority thinks fit in order that the development is brought into conformity with the planning permission and the conditions thereof or, where this is not possible, in order that the land be restored as far as possible to the condition it was in before the development was commenced.

(3) If the local planning authority is not satisfied as provided in subsection (2), it shall serve on the owner, occupier, or the person who, in the opinion of the local planning authority, is carrying out the development, as the case may be, a notice informing him of the contravention and calling on him to apply for a fresh planning permission in respect of the development, as it is in its present form or state, within the period specified in the notice or within such further period as the local planning authority may allow.

(4) In any case falling under subsection (3), the local planning authority shall also, if the development has not been completed, serve on both the owner and the person who, in the opinion of the local planning authority, is carrying out the development, a notice in the prescribed form requiring them to discontinue the development forthwith.

(5) The giving of a notice under subsection (3) shall not be construed as an indication of willingness to grant planning permission and shall be without prejudice to the power of the local planning authority to refuse planning permission, and the notice shall contain a statement to that effect.

(6) Any person who continues to carry out any development after being required to discontinue it by a notice served on him under paragraph (2)*(b)* or subsection (4) commits an offence and is liable, on conviction, to a fine not exceeding [*]one hundred thousand ringgit or to imprisonment for a term not exceeding six months or to both and to a further fine which may extend to [**]five thousand ringgit for each day during which the development is carried out after the first conviction for the offence.

(7) Sections 21 and 22 shall apply to an application for planning permission under subsection (3), but in addition to any fees prescribed for the purposes of section 21, such further fees as may be prescribed shall be payable in respect of the application.

(8) If no application is made under subsection (3) within the time allowed or if the application is refused, the local planning authority shall serve on the owner, occupier, or the person who, in the opinion of the local planning authority, is carrying out the development, a notice in the prescribed form requiring any or all of them to comply, within the period specified in the notice or within such further period as the local planning authority may allow, with such requirements, to be specified in the notice, as the local planning authority thinks fit in order that the development is brought into conformity with the planning permission and the conditions thereof or, where this is not

---

[*]*NOTE*—Previously "five hundred ringgit"–*see* the Town and Country Planning (Amendment) Act 1995 [*Act A933*].

[**]*NOTE*—Previously "one thousand ringgit"– *see Act A933*.

possible, in order that the land be restored as far as possible to the condition it was in before the development was commenced.

(9) Subject to subsection (10), any person who fails to comply with any requirement of a notice under subsection (2) or (8) within the period allowed commits an offence and is liable, on conviction, to a fine not exceeding [*]one hundred thousand ringgit or to imprisonment for a term not exceeding six months or to both and to a further fine which may extend to [**]five thousand ringgit for each day during which the failure is continued after the first conviction for the offence.

(10) No occupier of any land to which a notice under subsection (2) or (8) relates, who is not also the owner of the land, shall be liable to be convicted for an offence under subsection (9) if he proves that the development to which the notice relates was not commenced, undertaken, or carried out, or permitted to be commenced, undertaken, or carried out, by him.

(11) In this section, "development" includes any part or feature of a development.

Enforcement in the case of development that is inconsistent with modified planning permission or approval of building plan

29. (1) This section shall apply where it appears to the local planning authority that any development has been or is being undertaken or carried out after the planning permission or the approval of the building plan, as the case may be, in respect of the development has been modified pursuant to section 25 and the development so undertaken or carried out is inconsistent with the modified permission or approval.

(2) If the local planning authority is satisfied that any part, aspect, or feature of the development that is inconsistent with the modified planning permission or approval of building plan is capable of being

[*]*NOTE*—Previously "five hundred ringgit"–*see* the Town and Country Planning (Amendment) Act 1995 [*Act A933*].
[**]*NOTE*—Previously "one thousand ringgit"– *see Act A933*.

modified, added to, or demolished so as to bring about consistency with the modified permission or approval, then the local planning authority shall—

(a) if the development has been completed, serve on both the owner and occupier of the land a notice in the prescribed form requiring both of them to comply, within the period specified in the notice or within such further period as the local planning authority may allow, with such requirements, to be specified in the notice, as the local planning authority thinks fit in order to bring about consistency with the modified permission or approval;

(b) if the development has not been completed, serve on the owner of the land and the person who, in the opinion of the local planning authority, is carrying out the development, a notice in the prescribed form requiring them—

(i) to discontinue all activities forthwith, except those activities that are necessary for complying with the requirements of the local planning authority under subparagraph (ii) and such other activities as may be specified by the local planning authority, until the local planning authority is satisfied that those requirements have been complied with; and

(ii) to comply, within the period specified in the notice or within such further period as the local planning authority may allow, with such requirements, to be specified in the notice, as the local planning authority thinks fit in order to bring about consistency with the modified permission or approval.

(3) If the local planning authority is not satisfied as provided in subsection (2), then the local planning authority shall serve on the owner of the land and, if the development has not been completed, on the person who, in the opinion of the local planning authority, is

carrying out the development, a notice in the prescribed form requiring them to comply, within the period specified in the notice or within such further period as the local planning authority may allow, with such requirements, to be specified in the notice, as the local planning authority thinks fit in order that the land be restored as far as possible to the condition it was in before the development was commenced.

(4) Subject to subsection (5), any person who fails to comply with any requirement of a notice under paragraph (2)*(a)*, subparagraph (2)*(b)*(ii), or subsection (3) within the period allowed commits an offence and is liable, on conviction, to a fine not exceeding [*]one hundred thousand ringgit or to imprisonment for a term not exceeding six months or to both and to a further fine which may extend to [**]five thousand ringgit for each day during which the failure is continued after the first conviction for the offence.

(5) No occupier of any land to which a notice under paragraph (2)*(a)* relates, who is not also the owner of the land, shall be liable to be convicted for an offence under subsection (4) if he proves that the development to which the notice relates was not commenced, undertaken, or carried out, or permitted to be commenced, undertaken, or carried out, by him.

(6) Any person who continues to carry out any activity after being required to discontinue it by a notice served on him under subparagraph (2)*(b)*(i) commits an offence and is liable, on conviction, to a fine not exceeding [*]one hundred thousand ringgit or to imprisonment for a term not exceeding six months or to both and to a further fine which may extend to [**]five thousand ringgit for each day during which the activity is so continued after the first conviction for the offence.

Requisition notice

30. (1) If the local planning authority is satisfied—

---

[*]*NOTE*—Previously "five hundred ringgit"–*see* the Town and Country Planning (Amendment) Act 1995 [*Act A933*].
[**]*NOTE*—Previously "one thousand ringgit"–*see Act A933*.

(a) that any use of land should be discontinued; or

(b) that conditions should be imposed on the continued use thereof; or

(c) that any building or works on any land should be altered or removed,

the local planning authority may, with the approval of the State Authority, by a requisition notice served on the owner of the land—

(i) require the discontinuance of that use;

(ii) impose such conditions for the continued use of the land as may be specified in the requisition notice; or

(iii) require such steps as may be specified in the requisition notice to be taken for the alteration or removal of the building or works;

and the owner shall, within such period as may be specified in the requisition notice, not being less than one month from the date of service of the notice, comply with such requirements or condition.

(2) A person aggrieved by a requisition notice may, within the period stated therein and in the manner prescribed, appeal to the Appeal Board.

(3) If an appeal is filed under subsection (2), the requisition notice shall be suspended until the determination or withdrawal of the appeal.

(4) In considering an appeal under subsection (2), the Appeal Board shall hear the appellant and the local planning authority.

(5) If the owner of the land to which the requisition notice relates has, in consequence of compliance with the notice, suffered damage in the form of a depreciation in the value of the land or incurred expenses or costs in carrying out works in compliance with the

notice, he may claim from the local planning authority, within the time and in the manner prescribed, compensation for the damage, expenses, or costs.

(6) If a claim is made under subsection (5), the local planning authority shall, after giving the person making the claim an opportunity to be heard, offer him such compensation as the local planning authority considers adequate.

(7) If the person to whom compensation is offered under subsection (6) is aggrieved by the amount thereof, he may, within the time and in the manner prescribed, appeal to the Appeal Board and the Appeal Board shall assess the amount of compensation to be paid.

(8) A person who fails to comply with a requisition notice served on him under subsection (1) within the period specified therein or, where an appeal has been made under subsection (2), within such period after the determination or withdrawal of the appeal as may be specified by the local planning authority commits an offence and is liable, on conviction, to a fine not exceeding [*]one hundred thousand ringgit or to imprisonment for a term not exceeding six months or to both and, in the case of a continuing offence, to a further fine which may extend to [**]five thousand ringgit for each day during which the offence is continued after the first conviction for the offence.

Execution by authorized person

31. (1) If any requirement of any notice served under any of the provisions of sections 27, 28, 29 and 30, other than a requirement to discontinue any development or activity, is not complied with within the period specified in the notice or within any further period that may have been allowed by the respective local planning authority, an authorized person may, with or without workmen, enter upon the land to which the notice relates and take such steps as may be necessary to execute the notice, including the demolishing or altering of any

[*]*NOTE*—Previously "fifty thousand ringgit"–*see* the Town and Country Planning (Amendment) Act 2001 [*Act A1129*].
[**]*NOTE*—Previously "one thousand ringgit"–*see Act A1129*.

building or works and the removal of any goods, vehicles, or things from any building or from the land.

(2) The local planning authority may request the officer in charge of the police district in which the area of the local planning authority is situated to provide police officers to render assistance to an authorized person in taking any action by virtue of subsection (1) and it shall be the duty of the officer in charge of the police district to comply with the request and of the police officers provided in compliance therewith to render such assistance.

(3) The local planning authority may recover the expenses and costs incurred in executing a notice under subsection (1) from the owner of the land to which the notice relates in the manner in which rates are recovered under any written law relating to local government.

Inconsistency between building by-laws and development plan

31A. Where an inconsistency exists between any building by-laws and a development plan in relation to any policies in that plan—

(a) the development plan shall prevail over the by-laws; and

(b) the approving authority shall apply the provisions of the building by-laws in such manner and to such extent as may be necessary to avoid the inconsistency, but so as to ensure that the standards of building soundness for the safety of the occupants and amenity achieved in respect of the development are as good as can reasonably be achieved in the circumstances.

PART V

DEVELOPMENT CHARGE

Development charge and liability thereto

32. (1) Where a local plan or an alteration of a local plan effects a change of use, density, or floor area in respect of any land so as to enhance the value of the land, a development charge shall be levied in respect of any development of the land commenced, undertaken, or carried out in accordance with the change.

(2) The rate of the development charge or the method of calculating the amount of development charge payable shall be as prescribed by rules made under section 35.

(3) The State Authority may, by rules made under section 35, exempt any person or class of persons or any development or class, type, or category of development from liability to the development charge, subject to such conditions as the State Authority may specify in the rules.

Determination of development charge

33. (1) Before granting planning permission for any development, the local planning authority shall determine whether a development charge is payable in respect of the development and, if payable, the amount thereof, and shall serve on the applicant for planning permission a notice in the prescribed form demanding payment of the amount.

(2) The determination by the local planning authority of the amount of the development charge shall be final and shall not be subject to appeal or review in any court.

Payment of development charge

34. (1) The development charge shall be payable in a lump sum, but the local planning authority may, on application by the applicant for planning permission, permit the development charge to be paid by such number of instalments as the local planning authority considers just, with interest at the rate, not being a preferential rate, imposed by the Federation of Banks Malaysia-Singapore on loans secured on immovable property.

(2) If any due instalment of the development charge is not paid, the local planning authority shall give to the person to whom planning permission has been granted a notice informing him of the default and demanding that payment be made within a reasonable time to be specified in the notice.

(3) If the amount due remains unpaid after the time allowed under subsection (2) has lapsed, the whole balance of the development charge shall become due and payable and may be recovered in the manner in which rates are recovered under any written law relating to local government.

(4) All sums received on account of the development charge shall be paid into the fund of the appropriate local authority.

Power to make rules

35. The State Authority may make rules for the purpose of giving effect to and carrying out the provisions of this Part or of prescribing anything that may be, or is required to be, prescribed under this Part.

PART VA

TREE PRESERVATION ORDER

Tree preservation order

35A. (1) If it appears to the local planning authority that it is expedient in the interest of amenity to preserve any tree, trees or group of trees in its area, it may make a tree preservation order with respect to such tree, trees, or group of trees.

(2) A tree preservation order may, in particular, make provisions—

(a) for prohibiting the felling of trees except with the written permission of and subject to conditions, if any, imposed by the local planning authority; and

(b) for securing the planting of trees or the replacement of trees by replanting in such manner as may be determined by the local planning authority.

(3) Paragraph (2)*(a)* shall not apply to the felling of a tree—

(a) which is dying or dead;

(b) for the prevention of an imminent danger; or

(c) if it is to comply with any written law.

(4) Any person who contravenes any provision in the tree preservation order commits an offence and is liable, on conviction, to a fine not exceeding [*]one hundred thousand ringgit or to imprisonment for a term not exceeding six months or to both.

(5) Where in any proceeding for an offence under this section it is proved that a tree was felled, it shall be presumed, until the contrary

[*]*NOTE*—Previously "fifty thousand ringgit"–*see* the Town and Country Planning (Amendment) Act 2001 [*Act A1129*].

is proved, that the tree had been felled by the occupier of the land on which the tree was growing.

Tree preservation order not to be made if tree is already subjected to conditions

35B. Notwithstanding section 35A, a tree preservation order shall not be made in respect of a tree which has or trees or group of trees which have already been subjected to conditions imposed under paragraphs 22(5)*(f)* and *(g)*.

Appeal against tree preservation order, *etc*.

35C. Any person aggrieved by—

(a) a tree preservation order;

(b) any of the provisions of a tree preservation order;

(c) (i) the refusal of a written permission; or

(ii) any of the conditions imposed on a grant of a written permission,

under paragraph 35A(2)*(a)*; or

(d) an order to plant or replace trees under paragraph 35A(2)*(b)*,

may, within one month from the date of the communication of such order, refusal or imposition of conditions, appeal to the Appeal Board.

Compensation under a tree preservation order

35D. (1) If the owner of the land to which a tree preservation order relates proves that he has, in complying with paragraphs 35C*(a)* to *(d)*,

suffered damages in the form of depreciation in the value of the land, he may claim compensation from the local planning authority.

(2) A claim for compensation under subsection (1) shall be served on the local planning authority—

(a) within six months from the date on which—

(i) the tree preservation order;

(ii) the refusal of a written permission or the imposition of conditions under paragraph 35A(2)*(a)*; or

(iii) the order to replace a tree under paragraph 35A(2)*(b)*,

was communicated to the owner of the land; or

(b) where an appeal is made under subsection 35C(1), within six months from the date of the decision of the Appeal Board confirming the order, refusal or imposition of conditions appealed against.

(3) If the owner of such land is dissatisfied with the amount of compensation awarded, he may, within one month from the date of such award, appeal to the Appeal Board which shall have the power to confirm or vary the amount of compensation awarded.

Replacement of trees

35E. (1) It shall be the duty of the person who is found guilty under subsection 35A(4) for felling any tree in respect of which a tree preservation order is for the time being in force, in contravention of the tree preservation order, to replace such tree by planting another tree—

(a) of an appropriate size and species;

(b) at or near the same place or such other place;

(c) within the time; and

(d) subject to such terms and conditions,

as may be specified by the local planning authority unless on his application or the application of any other person or at its own discretion the local planning authority dispenses with this requirement.

(2) The time specified by the local planning authority under paragraph (l)*(c)* for the replacement of a tree may be extended once on the application of the person whose duty it is to replace such tree.

(3) Any person who is aggrieved by—

(a) the refusal to dispense with the requirement for replacement of a tree under subsection (1);

(b) any order given under paragraph (1)*(a)* or *(b)*;

(c) any term or condition imposed under paragraph (1)*(d)*; or

(d) the refusal to extend time under subsection (2),

may, within one month of the date of the communication of such order, refusal or imposition of term and condition, appeal to the Appeal Board.

(4) In relation to any tree replanted under subsection (1), the relevant tree preservation order shall apply to it as it had applied to the original tree.

(5) Where the person whose duty is to replace a tree under subsection (1) fails to do so, he commits an offence and is liable, on conviction, to a fine not exceeding [*]one hundred thousand ringgit or to imprisonment for a term not exceeding six months or to both.

---

[*]*NOTE*—Previously "fifty thousand ringgit"–*see* the Town and Country Planning (Amendment) Act 2001 [*Act A1129*].

Local planning authority to replace tree if the person whose duty it is to replace fails to do so

35F. In the event of a failure to replace a tree under subsection 35E(1), the local planning authority may proceed to replace the tree and, notwithstanding payment of a fine under subsection 35E(5), all costs and expenses reasonably incurred thereby by it shall be reimbursed by the person in default of such replacement.

Revocation of a tree preservation order

35G. The local planning authority may amend or revoke a tree preservation order including for the purpose of granting planning permission under subsection 22(3) in respect of an area where a tree preservation order is for the time being in force.

Prohibition to fell, *etc*., tree with girth exceeding 0.8 metre

35H. (1) No person shall, without the written permission of the local planning authority, fell a tree with a girth exceeding 0.8 metre which is not subjected to a tree preservation order unless the felling—

(a) is in respect of such tree which is dying or dead;

(b) is for the prevention of an imminent danger; or

(c) is to comply with any written law.

(2) For the purpose of subsection (1), the girth of a tree shall be measured half a metre from the ground provided that the girth of a tree with buttress shall be measured above the buttress.

(3) Any person who contravenes subsection (1) commits an offence and is liable, on conviction, to a fine not exceeding [*]ten

---

[*]*NOTE*—Previously "fifty thousand ringgit"–*see* the Town and Country Planning (Amendment) Act 2001 [*Act A1129*].

thousand ringgit or to imprisonment for a term not exceeding three months or to both.

PART VI

THE APPEAL BOARD

The Appeal Board

36. (1) For the purposes of this Act, there shall be constituted an Appeal Board in and for the State.

(2) The State Authority shall, by notification in the State *Gazette*, appoint—

(a) with the concurrence of the Minister, a Chairman and a Deputy Chairman of the Appeal Board, being persons who are or have been judges or advocates and solicitors of the High Court or members of the Judicial and Legal Service of Malaysia or who have had judicial experience or other suitable qualifications and experience; and

(b) such number of fit persons, not exceeding twelve, as the State Authority considers adequate to be additional members of the Appeal Board.

(3) A person appointed under subsection (2) shall, unless he sooner resigns his office or his appointment is sooner revoked, hold office for such period not exceeding three years as the State Authority shall specify in the notification of appointment, but shall be eligible for reappointment.

(4) The State Authority may revoke the appointment of a member of the Appeal Board without assigning any reason therefor.

(5) When the Chairman is unable to exercise his functions owing to illness, absence from Malaysia, or any other cause, the Deputy Chairman shall exercise the functions of the Chairman; and in exercising those functions, the Deputy Chairman shall, for the

purposes of this Act, be deemed to be the Chairman of the Appeal Board.

(6) Whenever a need arises for the Appeal Board to be convened, the Chairman shall call upon any two of the members appointed under paragraph (2)*(b)* to serve with him on the Appeal Board; and it shall be the duty of every member so called upon, to serve on the Appeal Board, unless he is excused by the Chairman, on such grounds as the Chairman considers reasonable, from so serving.

(7) A member of the Appeal Board having an interest in any matter before it shall, as soon as he is aware of his interest, disclose the fact and nature thereof to the Chairman and shall take no part or further part in the proceedings of the Appeal Board relating to the matter.

(8) Every disclosure of interest made under subsection (7) shall be recorded.

(9) Every decision of the Appeal Board shall be made by the Chairman after considering the opinions of the other two members, but in making the decision the Chairman shall not be bound to conform to the opinions of the other two members or either of them, but if the Chairman dissents therefrom, he shall record his reasons for dissenting.

(10) In respect of an appeal before it, the Appeal Board—

(a) shall hear the appellant and the local planning authority;

(b) may summon and examine witnesses;

(c) may require any person to bind himself by an oath to state the truth;

(d) may compel the production and delivery of any document that it considers relevant or material to the appeal;

(e) may confirm, vary or reverse the order or decision appealed against;

(f) may award costs; and

(g) may make any order whether or not provided for by, and not inconsistent with, this Act.

(11) Every person summoned by the Appeal Board to attend its proceedings is legally bound to attend at the place and time specified in the summons, and every person required by the Appeal Board to produce or deliver any document to the Appeal Board or to any public servant is legally bound to so produce or deliver the document.

(12) All summonses, notices, awards, and orders issued, made, or given under the hand of the Chairman shall be deemed to be issued, made, or given by the Appeal Board.

(13) An order made by the Appeal Board on an appeal before it shall be final, shall not be called into question in any court, and shall be binding on all parties to the appeal or involved in the matter.

(14) For the purposes of the Penal Code [*Act 574*], the Appeal Board shall be deemed to be a court and every member thereof shall be deemed to be a public servant.

(15) The State Authority may make rules to prescribe the procedure of appeals to the Appeal Board and the fees payable in respect thereof, and to regulate the proceedings of the Appeal Board but, until such rules are made and in operation, the Appeal Board shall, for the purpose of its proceedings, as far as practicable follow the Subordinate Courts Rules 1980 [*P.U. (A) 328/1980*].

(16) Members of the Appeal Board shall be paid, from State funds, such allowances as the State Authority may determine.

PART VII

PURCHASE NOTICE AND ACQUISITION OF LAND

Notice requiring purchase of land in certain cases

37. (1) Without prejudice to the operation of any written law for the time being in force relating to the acquisition of land, a registered proprietor of land—

(a) for the development of whose land planning permission has been refused under subsection 22(3) on the grounds that the land is indicated in the development plan, whether expressly or by implication, as land intended for a public purpose and who claims that, by reason of the refusal, the land is incapable of reasonable beneficial use; or

(b) who claims that, by reason of compliance with a requisition notice in respect of his land served on him under section 30, the land is incapable of reasonable beneficial use,

may, in the prescribed manner, serve on the local planning authority a purchase notice in the prescribed form, requiring his interest in the land to be purchased in accordance with this section.

(2) There shall be served with the purchase notice a statement of the facts and reasons to justify the claims in the notice, together with copies of any available documents, including affidavits, that may furnish proof of the facts and reasons.

(3) The local planning authority shall investigate the claim made in every purchase notice served under subsection (1) and, if it is satisfied that the notice is in the prescribed form and has been prepared and served in the prescribed manner, shall submit the notice to the State Authority together with the statement and any other documents served with the notice and—

(a) in the case of a purchase notice of a person claiming under paragraph (1)*(a)*, a detailed report concerning the refusal

of planning permission giving rise to the claim, a statement of the specific purpose for which the land is intended, and a statement of the opinion of the local planning authority as to whether the land is capable of reasonable beneficial use; and

(b) in the case of a purchase notice of a person claiming under paragraph (1)*(b)*, details of the requisition notice giving rise to the claim and a statement of the opinion of the local planning authority as to whether the land is capable of reasonable beneficial use.

(4) If the local planning authority is not satisfied that the purchase notice is in the prescribed form or has been prepared or served in the prescribed manner, it shall reject the purchase notice, but without prejudice to the service of another purchase notice.

(5) The State Authority, after considering the purchase notice and all other matters submitted by the local planning authority under subsection (3), shall—

(a) if the State Authority is satisfied that the land to which the purchase notice relates is capable of reasonable beneficial use, reject the purchase notice; or

(b) if the State Authority is not satisfied that the land to which the purchase notice relates is capable of reasonable beneficial use or is satisfied that the land is not capable of such use, direct the local planning authority to initiate steps towards the acquisition of the land in accordance with the provisions of the Land Acquisition Act 1960 [*Act 486*].

(6) For the purposes of the Land Acquisition Act 1960—

(a) any land intended to be acquired pursuant to this section shall be deemed to be needed by the local planning authority;

(b) the local planning authority shall be deemed to be a corporation undertaking a work that is of public utility; and

(c) the land shall be deemed to be needed for the purpose referred to in paragraph 3(1)*(b)* of the Act.

(7) Notwithstanding any law to the contrary, in assessing the amount of compensation to be paid for the acquisition of any land pursuant to subsection (5), the land shall be treated as if it had not been indicated in the development plan as land intended for a public purpose and was not in fact so intended or, as the case may be, as if the requisition notice served under section 30 in respect of the land had not been served and there had been no compliance with the notice.

PART VIII

DEVELOPMENT AREAS

Declaration of development areas

38. (1) At any time after the local planning authority has adopted a local plan for a special area, the local planning authority may, by notification in the State *Gazette*, declare the area or any part thereof to be a development area.

(2) Upon an area being declared to be a development area, it shall be the duty of the local planning authority to acquire, by purchase or by compulsory acquisition under the Land Acquisition Act 1960, all alienated lands situated within the area, and to develop the area in accordance with the local plan.

Effect of declaration

39. (1) Every declaration under section 38 shall have effect as a declaration of intended acquisition under the Land Acquisition Act 1960 of all alienated lands situated within the area to which the declaration

relates and any such lands may, if the local planning authority is unsuccessful in negotiating its purchase of the lands on terms acceptable to the local planning authority, be acquired and paid for in accordance with the said Act, but subject to section 40.

(2) For the purposes of the said Act—

(a) any land intended to be acquired pursuant to this Part shall be deemed to be needed by the local planning authority;

(b) the local planning authority shall be deemed to be a corporation undertaking a work that is of public utility; and

(c) the land shall be deemed to be needed for the purpose referred to in paragraph 3(1)*(b)* of the Act.

Special provisions for compensation

40. (1) In assessing the compensation payable in respect of any land or building or any interest therein proposed to be acquired compulsorily pursuant to this Part—

(a) the estimate of the value of the land, building, or interest shall be based upon the fair market value thereof at the date of publication of the declaration under subsection 38(1), due regard being had to the nature and condition of the property, the probable duration of the building in its existing state, and the state of repair thereof, without giving any allowance in respect of the compulsory purchase or other matters; and

(b) in such estimate any addition to or improvement of the property made after the date of publication of the declaration under subsection 38(1) shall not, unless the addition or improvement was necessary for the maintenance of the property in a proper state of repair, be included nor, in the case of any interest acquired after that date, shall any separate estimate of the value thereof be

made so as to increase the amount of compensation to be paid for the land or building.

(2) When assessing the compensation payable in respect of any house or premises, evidence shall be receivable by the court to prove—

(a) that the rental of the house or premises was enhanced by reason of the house or premises being used for illegal purposes or being so overcrowded as to be dangerous or injurious to the health of the occupants;

(b) that the house or premises are in such a condition as to constitute a nuisance or are in a state of defective sanitation or are not in reasonably good repair; and

(c) that the house or premises are unfit and not reasonably capable of being made fit for human habitation,

and, if the court is satisfied by such evidence, then the compensation—

(d) shall, in the first case, in so far as it is based on rental, be based on the rental that would have been obtainable if the house or premises were occupied for lawful purposes and only by the number of persons whom the house or premises are, in all circumstances of the case, capable of accommodating without such overcrowding as is dangerous or injurious to the health of the occupants;

(e) shall, in the second case, be the amount estimated to be the value of the house or premises if the nuisance had been abated or if they had been put into a sanitary condition or into reasonably good repair, after deducting the estimated expenses of abating the nuisance or putting the house or premises into such condition or repair, as the case may be; and

(f) shall, in the third case, be the value of the land and of the materials of the buildings thereon.

Local planning authority may employ agents, enter into arrangements, and establish corporations

41. (1) For the purpose of developing a development area in the discharge of its duty under subsection 38(2), the local planning authority may appoint or employ agents, or, with the approval of the Menteri Besar or Chief Minister, and subject to the rules made under section 44, and to such conditions and restrictions as may be approved, or required by the Menteri Besar or Chief Minister, enter into any arrangement for sharing profits, union of interests, cooperation, joint adventure, or reciprocal concession with any person, company, or body.

(2) The local planning authority may, with the approval of the Menteri Besar or Chief Minister, from time to time by order published in the State *Gazette*, establish a corporation by such name as the local planning authority thinks fit, to carry out, and have the charge, conduct, and management of any project, scheme, or enterprise that has been planned or undertaken by the local planning authority in the discharge of its duty under subsection 38(2) of developing a development area.

(3) Every order made under subsection (2) shall make provision in respect of—

(a) the purposes and objects for which the corporation is established;

(b) the constitution of the corporation;

(c) the duties, powers, and rights of the corporation;

(d) the system of management of the corporation;

(e) the financing of the corporation;

(f) the accounts to be kept by the corporation and the auditing thereof;

(g) the relations between the corporation and the local planning authority and its right of control over the corporation; and

(h) the common seal of the corporation.

Power to borrow moneys

42. The local planning authority may, with the approval of the Menteri Besar or Chief Minister, but subject to the Public Authorities (Control of Borrowing Powers) Act 1961 [*Act 383*], borrow such sums of money as are necessary for financing the development of a development area.

Power to dispose of land and property

43. The local planning authority may, subject to rules made under section 44, sell, let, or otherwise deal with or dispose of any land or property in a development area that it has developed pursuant to subsection 38(2).

Power to make rules

44. The State Authority may make rules—

(a) to regulate the conduct of negotiations for the purchase of lands in a development area and the terms of purchase;

(b) to regulate the making and the terms of any arrangement under subsection 41(1);

(c) to secure a just and equitable implementation of section 43; and

(d) generally for the better carrying out of the provisions of this Part.

PART IX

MISCELLANEOUS PROVISIONS

Power of entry

45. (1) An authorized person may, with or without assistants or workmen, enter upon or into any land or building for the purpose of—

(a) making any inquiry, inspection, measurement, or survey, or taking the levels of the land or building;

(b) setting out boundaries and intended lines of works;

(c) indicating such levels, boundaries, and lines by placing or setting up marks and digging trenches;

(d) digging or boring into the subsoil;

(e) ascertaining whether any development has been commenced, undertaken, or carried out in contravention of this Act or the rules made thereunder; and

(f) doing any other acts necessary for the efficient administration of this Act.

(2) No entry shall be made under subsection (1)—

(a) into a building used solely as a dwelling-house or upon any enclosed part or garden attached to the building, unless the prior consent of the occupier has been obtained, or a notice in writing of the intention to enter has been given to the occupier at least twenty-four hours before the intended entry;

(b) without due regard, such as is compatible with the exigency of the purpose for which the entry is made, to the social and religious usages of the occupants of the land or building; or

(c) other than between 7 o'clock in the morning and 7 o'clock in the evening.

(3) An authorized person making an entry under subsection (1) shall carry on his person an authority card in the prescribed form; and it shall not be unlawful for any person to refuse entry to an authorized person or to any of his assistants or workmen if the authorized person fails, when demanded, to produce his authority card.

Service of documents

46. (1) All documents required by this Act or the rules made thereunder to be served on any person shall, except where otherwise provided in this Act or the rules, be deemed to be duly served—

(a) where the document is to be served on a government department, a railway, local, or statutory authority, or a company, corporation, society, or other body, if the document is addressed to the head of the government department, the general manager of the railway authority, or the secretary or any other principal officer of the local authority, statutory authority, company, corporation, society, or other body at the principal, branch, local, or registered office, as the case may be, of the department, authority, company, corporation, or other body, and is either delivered or sent by registered post at or to such office;

(b) where the document is to be served on a partnership, if the document is addressed to the partnership at its usual place of business, identifying it by the name or style under which its business is carried on, and is either delivered or sent by registered post at or to the said place of business;

(c) in any other case, if the document is addressed to the person to be served and—

(i) is given or tendered to him;

(ii) is sent by registered post to him; or

(iii) if he cannot be served personally or by registered post, is given or tendered to an adult member of his family or is affixed on a conspicuous part of his last known place of residence or business or of the land or building to which the document relates.

(2) A document that is required or authorized to be served on the owner or occupier of any land or building may be addressed, without any further name or description, to "the owner" or "the occupier", as the case may be, of the land or building, it being named or described, and shall be deemed to be duly served if the document so addressed is sent or delivered in accordance with paragraph (1)*(c)*.

(3) If a document is served on a partnership in accordance with paragraph (1)*(b)*, the document shall be deemed to be served on each partner.

(4) A document sent by registered post shall be deemed to be served seven days after the date of registration.

Authentication of documents

47. (1) Every plan, map, planning permission, order, permit, or notice prepared, issued, made, or served by the local planning authority under, by virtue, or for the purposes, of this Act shall be sealed with the seal of the local planning authority which shall be authenticated by the signature of the chairman or president of the local planning authority or of an authorized person.

(2) A certificate by the local planning authority certifying that a document referred to in subsection (1) purporting to be prepared, issued, made, or served by the local planning authority was so prepared, issued, made, or served shall be conclusive evidence of the fact so certified.

Documentary proof

48. (1) Every document referred to in section 47 and sealed in the manner therein prescribed and every document in the form of a receipt, application, record, or register issued, made, or maintained under, by virtue, or for the purposes, of this Act shall be admissible as proof of the contents thereof.

(2) A copy of any document referred to in subsection (1) or an extract therefrom, if certified by the chairman or president of the local planning authority, shall be admissible as evidence of the matters and transactions therein expressed in any case where, and to the same extent as, the original of the document would if produced have been so admissible.

Privilege from production of documents and appearing as witness

49. A member, officer, servant, or agent of the local planning authority shall not be required in any legal proceedings to which the local planning authority is not a party, to produce any record, register, or document the contents of which can be proved under subsection 48(2) by a certified copy, or to appear as a witness to prove the matters and transactions recorded in the record, register, or document, except by order of the court made for special cause.

Prosecution

50. (1) An authorized person or any police officer not below the rank of Inspector may conduct prosecutions for offences under this Act or the rules made thereunder.

(2) The local planning authority may authorize in writing the incurring of such expenses as may be necessary for prosecutions for offences under this Act or the rules made thereunder.

Jurisdiction of courts

51. Notwithstanding the Subordinate Courts Act 1948 [*Act 92*], a Magistrate of the First Class shall have jurisdiction to try any offence under this Act or the rules made thereunder and to award the full punishment authorized thereby.

Penalty for interference with marks

52. Any person who, without the authority of the local planning authority, wilfully destroys, damages, defaces, moves or otherwise interferes with any mark placed or set up for the purpose of indicating any level or direction necessary for the carrying out of the purposes of this Act commits an offence and on conviction—

(a) is liable to a fine not exceeding one thousand ringgit or to imprisonment for a term not exceeding six months or to both; and

(b) may, in addition to or in place of that penalty, be ordered to pay to the local planning authority a sum, recoverable as a fine, not exceeding three times the cost of repairing or re-emplacing the mark and of making any survey rendered necessary by the act in respect of which he is convicted.

Offences by body corporate

52A. Where an offence under this Act has been committed by a body corporate, a person who at the time of the commission of the offence is a director, manager, secretary or other similar officer of the body corporate or a person who was purporting to act in such capacity shall, as well as the body corporate, be deemed to be guilty of that offence unless he proves that the offence was committed without his knowledge or that he took reasonable precautions to prevent its commission.

Public servants

53. Every member and agent of the local planning authority, every authorized person, and every assistant or workman accompanying or assisting an authorized person in the performance of his functions under this Act shall be deemed to be public servants for the purposes of the Penal Code.

Public Authorities Protection Act

54. The Public Authorities Protection Act 1948 [*Act 198*] shall apply to any action, suit, prosecution, or proceeding against the local planning authority and every member and agent thereof, every member of the Appeal Board, every authorized person, and every assistant or workman accompanying or assisting an authorized person in the performance of his functions under this Act, in respect of any act, neglect, or default done or committed by the authority, member, person, assistant, or workman in his capacity as such.

Indemnity against claims in respect of damage or loss

55. If the local planning authority, in exercise of its powers under this Act, does anything that a person is required to do under this Act but fails or refuses to do, and in the course or as a result of doing that thing, damage or loss is suffered by another person, and the damage or loss is necessary and unavoidable and is not due to the negligence of the local planning authority, then the person in default shall indemnify the local planning authority against any claim that may be brought against it in respect of the damage or loss.

Application of Act 119 to local inquiry or hearing

56. Sections 8, 9, 11, 12, 13, 14, 19, 21 and 22 of the Commissions of Enquiry Act 1950 [*Act 119*] shall, with the necessary modifications and to such extent as may be applicable, apply to a local inquiry or hearing held under subsection 4(7) or 14(1) and to any person holding the inquiry or hearing as if the inquiry or hearing

and the person were respectively an inquiry and a Commissioner under the Act.

Exemption from fees and charges

57. (1) All developments intended exclusively for religious, educational, recreational, social, welfare, or charitable purposes and not for pecuniary profit are exempted from the payment of all charges and fees under this Act, other than the further fees payable under subsections 27(7) and 28(7).

(2) The exemption under subsection (1) does not extend to development charges.

Power to make rules

58. (1) The State Authority may make rules to carry out the purposes of this Act.

[*](1A) The Council may make rules with respect to any of the matters in this Act.

[*](1B) If any rule made by the State Authority is inconsistent with a rule made by the Council, the rule made by the Council shall prevail over the rule made by the State Authority and the rule made by the State Authority shall, to the extent of the inconsistency, be void.

(2) In particular, and without prejudice to the generality of subsection (1), rules made under that subsection may provide for—

(a) the regulation of the development of land in accordance with proper planning;

(b) the classes of use of land and buildings or parts thereof;

[*]*NOTE*—These subsections do not apply to the Sates of Kelantan and Terengganu–*see* Kn. P.U. 34/2003 and Tr. G.N. 54/2003.

(c) the control of the density, floor area, plot ratio, plinth area, and use of land and buildings;

(d) the regulation of the height, design, appearance, and siting of buildings, and of the provision of car parks, set backs, and open spaces;

(e) the control of means of access to lands and buildings;

(f) the protection of ancient monuments and lands and buildings of historic or architectural interest;

(g) the details of the forms and contents of the structure plan and local plan, the procedure to be followed in the preparation, submission and approval thereof, the form and manner in which they shall be published, and the form of the notices relating thereto;

(h) the qualifications of persons who may prepare or submit plans, documents, particulars and layout plans for the purposes of this Act;

(i) the form in which an application for planning permission shall be made, the particulars to be furnished in, and the plans, documents, particulars and layout plans to be submitted with the application and its form and scale;

(j) the fees to be paid under this Act;

(k) the registration of applications and the form of, and particulars to be contained in, the register;

(l) prescribing anything that may be, or is required to be, prescribed under this Act.

(3) Where any rule made under paragraph (2)*(h)* does not include a person who is entitled under any other written law to prepare and submit plans, documents, particulars and layout plans relating to town and country planning to any person or authority, the entitlement of such person shall not be affected.

Repeal of existing planning laws

59. (1) In this section, "existing planning laws" means Part IX of the Town Boards Enactment of the Federated Malay States, Part IX of the Town Boards Enactment of the State of Johore, Part VIA of the Municipal Enactment of the State of Kelantan, and Part IX of the Town Boards Enactment of the State of Terengganu.

(2) Where, pursuant to section 1, this section is brought into operation generally in the State, the existing planning laws in force in the State shall be repealed.

(3) Where, pursuant to section 1, this section is brought into operation in a local authority area or part thereof, the existing planning laws in force in that area or part shall be repealed in their application to that area or part.

(4) If, before the repeal of any existing planning law, there is a conflict or inconsistency between any provisions of that law and this Act, the provisions of this Act shall prevail.

(5) If any difficulty or anomaly arises in consequence of the repeal of any existing planning law, the State Authority may by order make provisions not inconsistent with this Act for the purpose of removing or resolving the difficulty or anomaly.

(6) Notwithstanding the repeal of any existing planning law, any planning permission, approval for development, or approval of a building plan granted under that law in respect of any land, and any instrument or document issued in accordance with that law, shall continue to have force and effect and shall be deemed to have been granted or issued under this Act until amended, modified, revoked, or cancelled under this Act.

LAWS OF MALAYSIA

Act 172

TOWN AND COUNTRY PLANNING ACT 1976

APPENDIX

State	State/District	Provisions	In force from	Authority
JOHORE	Johore	Pts. I to III	01-07-1981	J. P.U. 28/1984
	Johore	Pts. IV to IX	01-05-1985	J. P.U. 11/1986
	Johore Bahru	Pts. I to III	01-07-1981	J. P.U. 29/1984
	Johore Bahru Tengah	Pts. I to III	01-01-1983	J. P.U. 30/1984
	Pasir Gudang	Pts. I to III	01-01-1983	J. P.U. 31/1984
	Segamat Utara	Pts. I to III	07-10-1982	J. P.U. 32/1984
	Kluang Utara	Pts. I to III	07-10-1982	J. P.U. 33/1984
	Johore Bahru	Pts. IV to IX	01-04-1987	J. P.U. 6/1987
	Plentong	Pts. IV to IX	01-04-1987	J. P.U. 7/1987
	Pasir Gudang	Pts. IV to IX	01-04-1987	J. P.U. 8/1987
	Batu Pahat Timur	Pts. I to III	01-07-1987	J. P.U. 14/1987

State	State/District	Provisions	In force from	Authority
	Muar Utara	Pts. I to III	01-07-1987	J. P.U. 15/1987
	Segamat Selatan	Pts. I to III	01-07-1987	J. P.U. 16/1987
	Pontian	Pts. I to III	01-07-1987	J. P.U. 17/1987
	Batu Pahat	Pts. I to III	01-07-1987	J. P.U. 18/1987
	Muar	Pts. I to III	01-07-1987	J. P.U. 19/1987
	Segamat	Pts. I to III	01-07-1987	J. P.U. 20/1987
	Kota Tinggi	Pts. I to III	01-11-1995	J. P.U. 60/1996
	Kluang Selatan	Pts. IV to IX	08-07-1998	J. P.U. 50/1999
	Muar Utara	Pts. IV to IX	14-10-1998	J. P.U. 22/2000
	Kota Tinggi	Pts. IV to IX	31-01-2001	J. P.U. 32/2001
	Mersing	Pts. IV to IX	31-01-2001	J. P.U. 33/2001
KEDAH	Kota Setar	Pts. I to III	01-06-1982	K. P.U. 1/1982
	Kedah	Pts. IV to IX	01-01-1990	K. P.U. 414/1990
	All Local Authorities	Pts. I to IX	21-12-2000	K. P.U. 7/2000

State	State/District	Provisions	In force from	Authority
KELANTAN	Kelantan	Pts. I to III (except subsection 5(2))	01-03-1982 01-11-2003	Kn. P.U. 19/1987 Kn. P.U. 34/2003)
	Kelantan	Pts. IV to IX (except subsections 58(1A) and (1B))	01-06-1988 01-11-2003	Kn. P.U. 2/1989 Kn. P.U. 34/2003)
	Kota Bharu and all District Councils in the State of Kelantan	Pts. I to III	01-03-1982	Kn. P.U. 1/1986
	Machang, Pasir Puteh and Tanah Merah	Pts. I to III	15-09-1986	Kn. P.U. 24/1988
	In the Jeli District and areas that do not form part of the areas of Pasir Puteh, Machang and Tanah Merah	Pts. I to III	15-09-1986	Kn. P.U. 25/1988
	Kota Bharu	Pts. IV to IX	01-06-1988	Kn. P.U. 3/1989
	Outside the authority of Machang, Pasir Puteh, Tanah Merah and Jeli	Pts. IV to IX	01-06-1988	Kn. P.U. 26/2002

State	State/District	Provisions	In force from	Authority
	In and outside the District Councils of Kota Bharu, Bachok,Pasir Mas, Tumpat, Gua Musang, Kuala Krai, (MDKK(U)) and (MDKK(S))	Pts. I to IX	01-06-1988	Kn. P.U. 27/2002
MALACCA	Malacca	Pts. I to III	01-07-1985	M. G.N. 498/1985
	Malacca	Pts. IV to IX	01-03-1994	M. P.U. 27/1994
	Central Malacca	Pts. I to IX	01-07-1978	M. G.N. 161/1978
NEGERI SEMBILAN	Negeri Sembilan	Pts. I to III	01-03-1979	N.S. P.U. 357/1986
	Seremban	Pts. I to III	01-05-1979	N.S. P.U. 132/1979
	Port Dickson	Pts. I to III	01-01-1980	N.S. P.U. 19/1979
	Kuala Pilah	Pts. I to III	01-07-1980	N.S. P.U. 335/1980
	Rembau	Pts. I to III	01-07-1980	N.S. P.U 336/1980
	Tampin	Pts. I to III	01-07-1980	N.S. P.U. 317/1980
	Jempol	Pts. I to III	01-08-1980	N.S. P.U. 14/1980
	Jelebu	Pts. I to III	01-08-1980	N.S. P.U. 15/1980

State	State/District	Provisions	In force from	Authority
	All Local Authority Areas	Pts. IV to IX	01-10-1996	N.S. G.N. 792/1996
PAHANG	Pahang	Pts. I and II	01-07-1983	Phg. G.N. 357/1984
	Pahang	Pts. I to III	08-06-1995	Phg. G.N. 723/1995
	Pahang	Pts. IV to IX	01-09-1995	Phg. G.N. 724/1995
	Kuantan	Pt. III	01-07-1983	Phg. G.N. 358/1984
	Raub	Pt. III	01-07-1983	Phg. G.N. 359/1984
	Temerloh	Pt. III	01-07-1983	Phg. G.N. 360/1984
	Jerantut	Pt. III	01-07-1983	Phg. G.N. 361/1984
	Lipis	Pt. III	01-07-1983	Phg. G.N. 362/1984
	Bentong	Pt. III	01-07-1983	Phg. G.N. 363/1984
	Cameron Highlands	Pt. III	01-07-1983	Phg. G.N. 364/1984
PENANG	Penang	Pts. I to IX	01-01-1985	Pg. P.U. 30/1984
PERAK	Perak	Pts. I to III	01-09-1989	Pk. P.U. 35/1989
	Perak	Pts. IV to IX	01-07-1991	Pk. P.U. 18/1991
	Kinta Barat	Pts. I to III	01-09-1979	Pk. P.U. 42/1979

State	State/District	Provisions	In force from	Authority
	Taiping	Pts. I to III	01-09-1979	Pk. P.U. 43/1979
	Krian	Pts. I to III	01-09-1979	Pk. P.U. 48/1979
	Grik	Pts. I to III	01-12-1979	Pk. P.U. 66/1979
	Kroh	Pts. I to III	01-12-1979	Pk. P.U. 69/1979
	Lenggong	Pts. I to III	01-12-1979	Pk. P.U. 72/1979
	Selama	Pts. I to III	01-12-1979	Pk. P.U. 75/1979
	Perak Tengah	Pts. I to III	01-12-1979	Pk. P.U. 78/1979
	Kinta Selatan	Pts. I to III	01-12-1979	Pk. P.U. 81/1979
	Tanjong Malim	Pts. I to III	01-12-1979	Pk. P.U. 84/1979
	Hilir Perak	Pts. I to III	01-12-1979	Pk. P.U. 87/1979
	Tapah	Pts. I to III	01-12-1979	Pk. P.U. 90/1979
	Ipoh, Pengkalan Hulu and Gerik	Pts. IV to IX	01-07-1991	Pk. P.U. 19/1991
PERLIS	Perlis	Pts. I to III	01-01-1984	Ps. P.U. 6/1983
	Perlis	Pts. IV to IX	29-01-1992	Ps. P.U. 7/1992

State	State/District	Provisions	In force from	Authority
SELANGOR	Selangor	Pts. I and II	01-12-1978	Sel. P.U. 21/1978
	Selangor	Pt. III	01-01-1984	Sel. P.U. 25/1986
	Selangor	Pts. IV to IX	01-05-1996	Sel. P.U. 21/1996
	Kawasan Perbadanan Putrajaya	Pts. IV to IX (except s. 36-37)	01-05-1996	Sel. P.U. 33/1996
TERENGGANU	Terengganu	Pts. I to III (except subsection 5(2))	01-01-1980 01-02-2003	Tr. P.U. 40/1986 Tr. G.N. 54/2003)
	Terengganu	Pts. IV to IX (except subsections 22(2A) and (2B) and Subsections 58(1A) and (1B)	01-01-1987 01-02-2003	Tr. P.U. 1/1987 Tr. G.N. 54/2003)
	Kuala Terengganu	Pts. I to III	01-01-1980	Tr. P.U. 2/1980
	The area marked grey on Plan No. P*W* 182 deposited in the office of Director of Survey, Terengganu	Pts. I to III	01-01-1980	Tr. P.U. 9/1980
	Besut, Kemaman, Dungun, Hulu Terengganu and Marang	Pts. I to III	01-01-1985	Tr. G.N. 1/1985

LAWS OF MALAYSIA

Act 172

TOWN AND COUNTRY PLANNING ACT 1976

LIST OF AMENDMENTS

Amending law	Short title	In force from
Act A866	Town and Country Planning (Amendment) Act 1993	01-03-1994
Act A933	Town and Country Planning (Amendment) Act 1995	01-05-1996 for Selangor (*see* Sel. P.U. 20/1996)
		01-06-1996 for Johore (*see* J. P.U. 8/1997)
		01-10-1996 for Negeri Sembilan (*see* N.S. G.N 791/1996)
		11-10-1996 for Perlis (*see* Ps. P.U. 7/1996)
		01-12-1996 for Terengganu (*see* Tr. G.N. 1485/1996)
		01-01-1997 for Pahang (*see* Phg. G.N. No. 1198/1996)
		01-04-1997 for Penang (*see* Pg. P.U. 2/1997)
		24-04-1997 for Perak (*see* Pk. G.N. 384/1997)
		18-06-1998 for Kelantan (*see* Kn. P.U. 9/1998)
		23-10-1998 for Kedah (*see* K.P.U. 16/1998)
		15-04-2005 for Malacca (*see* M.P.U. 7/2005)

Amending law	Short title	In force from
Act A1129	Town and Country Planning (Amendment) Act 2001	28-09-2001 for Peninsular Malaysia only for ss. 2, 3, 4 and 5 25-02-2002 for Malacca (*see* M.P.U. 3/2002) 01-03-2002 for Federal Territory of Kuala Lumpur (*see* P.U. (B) 60/2002) 01-03-2002 for Selangor (*see* Sel. P.U. 23/2002) 01-03-2002 for Pahang (*see* Phg. G.N. No. 234/2002) 06-06-2002 for Negeri Sembilan (*see* N.S. G.N. 312/2002) 19-07-2002 for Kedah (*see* K. P.U. 11/2002) 01-10-2002 for Penang (*see* Pg. G.N. 259/2002) 11-10-2002 for Perak (*see* Pk. G.N. 853/2002) 01-11-2002 for Johore (*see* J.P.U. 45/2002) 31-01-2003 for Perlis (*see* Ps. G.N. 5/2003) 01-02-2003 for Terengganu—ss. 2 to 8, 9*(b)*, 10, 11 in so far as it relates to the introduction of new s. 6B in the Town and Country Planning Act 1976; ss.12 to 24; paragraph 25*(a)* and 25*(c)*; ss. 26 to 36 and 38 (*see* Tr. G.N. 54/2003)

Amending law	Short title	In force from
		01-11-2003 for Kelantan except paragraph 9*(a)* and s. 37 (*see* Kn. P.U. 34/2003)
P.U.(B) 45/2009	Corrigendum	01-10-2007 [P.U.(B) 338/2007] In the Federal Territory of Putrajaya 05-02-2009
P.U.(A) 442/2010	Federal Territory of Labuan (Extension and Modification of Town and Country Planning Act 1976) Order 2010	01-01-2011
Act A1313	Town and Country Planning (Amendment) Act 2007	1 September 2011 [P.U.(B) 493/2011] In the Federal Territory of Kuala Lumpur and in the Federal Territory of Putrajaya

LAWS OF MALAYSIA

Act 172

TOWN AND COUNTRY PLANNING ACT 1976

LIST OF SECTIONS AMENDED

Section	Amending authority	In force from
Long title	Act A1129	28-09-2001
Preamble	Act A1129	28-09-2001
Enacting clause	Act A1129	28-09-2001
1	Act A1129	28-09-2001
2	Act A933	01-05-1996 for Selangor
		01-06-1996 for Johore
		01-10-1996 for Negeri Sembilan
		11-10-1996 for Perlis
		01-12-1996 for Terengganu
		01-01-1997 for Pahang
		01-04-1997 for Penang
		24-04-1997 for Perak
		18-06-1998 for Kelantan
		23-10-1998 for Kedah
		15-04-2005 for Malacca
	Act A1129	25-02-2002 for Malacca
		01-03-2002 for Federal Territory of Kuala Lumpur

Section	Amending authority	In force from
		01-03-2002 for Selangor
		01-03-2002 for Pahang
		06-06-2002 for Negeri Sembilan
		19-07-2002 for Kedah
		01-10-2002 for Penang
		11-10-2002 for Perak
		01-11-2002 for Johore
		31-01-2003 for Perlis
		01-02-2003 for Terengganu
		01-11-2003 for Kelantan
2A	Act A1129	25-02-2002 for Malacca
		01-03-2002 for Federal Territory of Kuala Lumpur
		01-03-2002 for Selangor
		01-03-2002 for Pahang
		06-06-2002 for Negeri Sembilan
		19-07-2002 for Kedah
		01-10-2002 for Penang
		11-10-2002 for Perak
		01-11-2002 for Johore
		31-01-2003 for Perlis
		01-02-2003 for Terengganu
		01-11-2003 for Kelantan

Section	Amending authority	In force from
2B	Act A1129	25-02-2002 for Malacca
		01-03-2002 for Federal Territory of Kuala Lumpur
		01-03-2002 for Selangor
		01-03-2002 for Pahang
		06-06-2002 for Negeri Sembilan
		19-07-2002 for Kedah
		01-10-2002 for Penang
		11-10-2002 for Perak
		01-11-2002 for Johore
		31-01-2003 for Perlis
		01-02-2003 for Terengganu
		01-11-2003 for Kelantan
4	Act A933	01-05-1996 for Selangor
		01-06-1996 for Johore
		01-10-1996 for Negeri Sembilan
		11-10-1996 for Perlis
		01-12-1996 for Terengganu
		01-01-1997 for Pahang
		01-04-1997 for Penang
		24-04-1997 for Perak
		18-06-1998 for Kelantan
		23-10-1998 for Kedah
		15-04-2005 for Malacca

Section	Amending authority	In force from
	Act A1129	25-02-2002 for Malacca
		01-03-2002 for Federal Territory of Kuala Lumpur
		01-03-2002 for Selangor
		01-03-2002 for Pahang
		06-06-2002 for Negeri Sembilan
		19-07-2002 for Kedah
		01-10-2002 for Penang
		11-10-2002 for Perak
		01-11-2002 for Johore
		31-01-2003 for Perlis
		01-02-2003 for Terengganu
		01-11-2003 for Kelantan
5	Act A1129	25-02-2002 for Malacca
		01-03-2002 for Federal Territory of Kuala Lumpur
		01-03-2002 for Selangor
		01-03-2002 for Pahang
		06-06-2002 for Negeri Sembilan
		19-07-2002 for Kedah
		01-10-2002 for Penang
		11-10-2002 for Perak
		01-11-2002 for Johore
		31-01-2003 for Perlis

Section	Amending authority	In force from
5(3)	Act A1129	01-02-2003 for Terengganu
		01-11-2003 for Kelantan
6A	Act A1129	25-02-2002 for Malacca
		01-03-2002 for Federal Territory of Kuala Lumpur
		01-03-2002 for Selangor
		01-03-2002 for Pahang
		06-06-2002 for Negeri Sembilan
		19-07-2002 for Kedah
		01-10-2002 for Penang
		11-10-2002 for Perak
		01-11-2002 for Johore
		31-01-2003 for Perlis
		01-02-2003 for Terengganu
		01-11-2003 for Kelantan
6B	Act A1129	25-02-2002 for Malacca
		01-03-2002 for Federal Territory of Kuala Lumpur
		01-03-2002 for Selangor
		01-03-2002 for Pahang
		06-06-2002 for Negeri Sembilan
		19-07-2002 for Kedah
		01-10-2002 for Penang
		11-10-2002 for Perak

Section	Amending authority	In force from
		01-11-2002 for Johore
		31-01-2003 for Perlis
		01-02-2003 for Terengganu
		01-11-2003 for Kelantan
7	Act A1129	25-02-2002 for Malacca
		01-03-2002 for Federal Territory of Kuala Lumpur
		01-03-2002 for Selangor
		01-03-2002 for Pahang
		06-06-2002 for Negeri Sembilan
		19-07-2002 for Kedah
		01-10-2002 for Penang
		11-10-2002 for Perak
		01-11-2002 for Johore
		31-01-2003 for Perlis
		01-02-2003 for Terengganu
		01-11-2003 for Kelantan
8	Act A1129	25-02-2002 for Malacca
		01-03-2002 for Federal Territory of Kuala Lumpur
		01-03-2002 for Selangor
		01-03-2002 for Pahang
		06-06-2002 for Negeri Sembilan
		19-07-2002 for Kedah

Section	Amending authority	In force from
		01-10-2002 for Penang
		11-10-2002 for Perak
		01-11-2002 for Johore
		31-01-2003 for Perlis
		01-02-2003 for Terengganu
		01-11-2003 for Kelantan
9	Act A1129	25-02-2002 for Malacca
		01-03-2002 for Federal Territory of Kuala Lumpur
		01-03-2002 for Selangor
		01-03-2002 for Pahang
		06-06-2002 for Negeri Sembilan
		19-07-2002 for Kedah
		01-10-2002 for Penang
		11-10-2002 for Perak
		01-11-2002 for Johore
		31-01-2003 for Perlis
		01-02-2003 for Terengganu
		01-11-2003 for Kelantan
10	Act A933	01-05-1996 for Selangor
		01-06-1996 for Johore
		01-10-1996 for Negeri Sembilan
		11-10-1996 for Perlis
		01-12-1996 for Terengganu

Section	Amending authority	In force from
		01-01-1997 for Pahang
		01-04-1997 for Penang
		24-04-1997 for Perak
		18-06-1998 for Kelantan
		23-10-1998 for Kedah
		15-04-2005 for Malacca
	Act A1129	25-02-2002 for Malacca
		01-03-2002 for Federal Territory of Kuala Lumpur
		01-03-2002 for Selangor
		01-03-2002 for Pahang
		06-06-2002 for Negeri Sembilan
		19-07-2002 for Kedah
		01-10-2002 for Penang
		11-10-2002 for Perak
		01-11-2002 for Johore
		31-01-2003 for Perlis
		01-02-2003 for Terengganu
		01-11-2003 for Kelantan
11	Act A1129	25-02-2002 for Malacca
		01-03-2002 for Federal Territory of Kuala Lumpur
		01-03-2002 for Selangor
		01-03-2002 for Pahang

Section	Amending authority	In force from
		06-06-2002 for Negeri Sembilan
		19-07-2002 for Kedah
		01-10-2002 for Penang
		11-10-2002 for Perak
		01-11-2002 for Johore
		31-01-2003 for Perlis
		01-02-2003 for Terengganu
		01-11-2003 for Kelantan
11A	Act A1129	25-02-2002 for Malacca
		01-03-2002 for Federal Territory of Kuala Lumpur
		01-03-2002 for Selangor
		01-03-2002 for Pahang
		06-06-2002 for Negeri Sembilan
		19-07-2002 for Kedah
		01-10-2002 for Penang
		11-10-2002 for Perak
		01-11-2002 for Johore
		31-01-2003 for Perlis
		01-02-2003 for Terengganu
		01-11-2003 for Kelantan
11B	Act A1129	25-02-2002 for Malacca
		01-03-2002 for Federal Territory of Kuala Lumpur

Section	Amending authority	In force from
		01-03-2002 for Selangor
		01-03-2002 for Pahang
		06-06-2002 for Negeri Sembilan
		19-07-2002 for Kedah
		01-10-2002 for Penang
		11-10-2002 for Perak
		01-11-2002 for Johore
		31-01-2003 for Perlis
		01-02-2003 for Terengganu
		01-11-2003 for Kelantan
12	Act A933	01-05-1996 for Selangor
		01-06-1996 for Johore
		01-10-1996 for Negeri Sembilan
		11-10-1996 for Perlis
		01-12-1996 for Terengganu
		01-01-1997 for Pahang
		01-04-1997 for Penang
		24-04-1997 for Perak
		18-06-1998 for Kelantan
		23-10-1998 for Kedah
		15-04-2005 for Malacca
	Act A1129	25-02-2002 for Malacca
		01-03-2002 for Federal Territory of Kuala Lumpur

Section	Amending authority	In force from
		01-03-2002 for Selangor
		01-03-2002 for Pahang
		06-06-2002 for Negeri Sembilan
		19-07-2002 for Kedah
		01-10-2002 for Penang
		11-10-2002 for Perak
		01-11-2002 for Johore
		31-01-2003 for Perlis
		01-02-2003 for Terengganu
		01-11-2003 for Kelantan
12A	Act A1129	25-02-2002 for Malacca
		01-03-2002 for Federal Territory of Kuala Lumpur
		01-03-2002 for Selangor
		01-03-2002 for Pahang
		06-06-2002 for Negeri Sembilan
		19-07-2002 for Kedah
		01-10-2002 for Penang
		11-10-2002 for Perak
		01-11-2002 for Johore
		31-01-2003 for Perlis
		01-02-2003 for Terengganu
		01-11-2003 for Kelantan

Section	Amending authority	In force from
13	Act A933	01-05-1996 for Selangor
		01-06-1996 for Johore
		01-10-1996 for Negeri Sembilan
		11-10-1996 for Perlis
		01-12-1996 for Terengganu
		01-01-1997 for Pahang
		01-04-1997 for Penang
		24-04-1997 for Perak
		18-06-1998 for Kelantan
		23-10-1998 for Kedah
		15-04-2005 for Malacca
15	Act A1129	25-02-2002 for Malacca
		01-03-2002 for Federal Territory of Kuala Lumpur
		01-03-2002 for Selangor
		01-03-2002 for Pahang
		06-06-2002 for Negeri Sembilan
		19-07-2002 for Kedah
		01-10-2002 for Penang
		11-10-2002 for Perak
		01-11-2002 for Johore
		31-01-2003 for Perlis
		01-02-2003 for Terengganu
		01-11-2003 for Kelantan

Section	Amending authority	In force from
16A	Act A1129	25-02-2002 for Malacca
		01-03-2002 for Federal Territory of Kuala Lumpur
		01-03-2002 for Selangor
		01-03-2002 for Pahang
		06-06-2002 for Negeri Sembilan
		19-07-2002 for Kedah
		01-10-2002 for Penang
		11-10-2002 for Perak
		01-11-2002 for Johore
		31-01-2003 for Perlis
		01-02-2003 for Terengganu
		01-11-2003 for Kelantan
16B	Act A1129	25-02-2002 for Malacca
		01-03-2002 for Federal Territory of Kuala Lumpur
		01-03-2002 for Selangor
		01-03-2002 for Pahang
		06-06-2002 for Negeri Sembilan
		19-07-2002 for Kedah
		01-10-2002 for Penang
		11-10-2002 for Perak
		01-11-2002 for Johore
		31-01-2003 for Perlis

Section	Amending authority	In force from
		01-02-2003 for Terengganu
		01-11-2003 for Kelantan
20A	Act A1129	25-02-2002 for Malacca
		01-03-2002 for Federal Territory of Kuala Lumpur
		01-03-2002 for Selangor
		01-03-2002 for Pahang
		06-06-2002 for Negeri Sembilan
		19-07-2002 for Kedah
		01-10-2002 for Penang
		11-10-2002 for Perak
		01-11-2002 for Johore
		31-01-2003 for Perlis
		01-02-2003 for Terengganu
		01-11-2003 for Kelantan
21	Act A933	01-05-1996 for Selangor
		01-06-1996 for Johore
		01-10-1996 for Negeri Sembilan
		11-10-1996 for Perlis
		01-12-1996 for Terengganu
		01-01-1997 for Pahang
		01-04-1997 for Penang
		24-04-1997 for Perak
		18-06-1998 for Kelantan

Section	Amending authority	In force from
		23-10-1998 for Kedah
		15-04-2005 for Malacca
	Act A1129	25-02-2002 for Malacca
		01-03-2002 for Federal Territory of Kuala Lumpur
		01-03-2002 for Selangor
		01-03-2002 for Pahang
		06-06-2002 for Negeri Sembilan
		19-07-2002 for Kedah
		01-10-2002 for Penang
		11-10-2002 for Perak
		01-11-2002 for Johore
		31-01-2003 for Perlis
		01-02-2003 for Terengganu
		01-11-2003 for Kelantan
21A	Act A933	01-05-1996 for Selangor
		01-06-1996 for Johore
		01-10-1996 for Negeri Sembilan
		11-10-1996 for Perlis
		01-12-1996 for Terengganu
		01-01-1997 for Pahang
		01-04-1997 for Penang
		24-04-1997 for Perak
		18-06-1998 for Kelantan

Section	Amending authority	In force from
		23-10-1998 for Kedah
		15-04-2005 for Malacca
	Act A1129	25-02-2002 for Malacca
		01-03-2002 for Federal Territory of Kuala Lumpur
		01-03-2002 for Selangor
		01-03-2002 for Pahang
		06-06-2002 for Negeri Sembilan
		19-07-2002 for Kedah
		01-10-2002 for Penang
		11-10-2002 for Perak
		01-11-2002 for Johore
		31-01-2003 for Perlis
		01-02-2003 for Terengganu
		01-11-2003 for Kelantan
21B	Act A933	01-05-1996 for Selangor
		01-06-1996 for Johore
		01-10-1996 for Negeri Sembilan
		11-10-1996 for Perlis
		01-12-1996 for Terengganu
		01-01-1997 for Pahang
		01-04-1997 for Penang
		24-04-1997 for Perak
		18-06-1998 for Kelantan

Section	Amending authority	In force from
		23-10-1998 for Kedah
		15-04-2005 for Malacca
21C	Act A933	01-05-1996 for Selangor
		01-06-1996 for Johore
		01-10-1996 for Negeri Sembilan
		11-10-1996 for Perlis
		01-12-1996 for Terengganu
		01-01-1997 for Pahang
		01-04-1997 for Penang
		24-04-1997 for Perak
		18-06-1998 for Kelantan
		23-10-1998 for Kedah
		15-04-2005 for Malacca
22	Act A866	01-03-1994
	Act A933	01-05-1996 for Selangor
		01-06-1996 for Johore
		01-10-1996 for Negeri Sembilan
		11-10-1996 for Perlis
		01-12-1996 for Terengganu
		01-01-1997 for Pahang
		01-04-1997 for Penang
		24-04-1997 for Perak
		18-06-1998 for Kelantan

Section	Amending authority	In force from
		23-10-1998 for Kedah
		15-04-2005 for Malacca
	Act A1129	25-02-2002 for Malacca
		01-03-2002 for Federal Territory of Kuala Lumpur
		01-03-2002 for Selangor
		01-03-2002 for Pahang
		06-06-2002 for Negeri Sembilan
		19-07-2002 for Kedah
		01-10-2002 for Penang
		11-10-2002 for Perak
		01-11-2002 for Johore
		31-01-2003 for Perlis
		01-02-2003 for Terengganu
		01-11-2003 for Kelantan
	Act A1313	01-09-2011 [P.U.(B) 493/2011] In the Federal Territory of Kuala Lumpur and in the Federal Territory of Putrajaya
22(2)*(aa)*	Act A1129	01-02-2003 for Terengganu
22(4)	Act A1129	01-02-2003 for Terengganu
26	Act A933	01-05-1996 for Selangor
		01-06-1996 for Johore
		01-10-1996 for Negeri Sembilan

Section	Amending authority	In force from
		11-10-1996 for Perlis
		01-12-1996 for Terengganu
		01-01-1997 for Pahang
		01-04-1997 for Penang
		24-04-1997 for Perak
		18-06-1998 for Kelantan
		23-10-1998 for Kedah
		15-04-2005 for Malacca
	Act A1129	25-02-2002 for Malacca
		01-03-2002 for Federal Territory of Kuala Lumpur
		01-03-2002 for Selangor
		01-03-2002 for Pahang
		06-06-2002 for Negeri Sembilan
		19-07-2002 for Kedah
		01-10-2002 for Penang
		11-10-2002 for Perak
		01-11-2002 for Johore
		31-01-2003 for Perlis
		01-02-2003 for Terengganu
		01-11-2003 for Kelantan
27	Act A933	01-05-1996 for Selangor
		01-06-1996 for Johore
		01-10-1996 for Negeri Sembilan

Section	Amending authority	In force from
		11-10-1996 for Perlis
		01-12-1996 for Terengganu
		01-01-1997 for Pahang
		01-04-1997 for Penang
		24-04-1997 for Perak
		18-06-1998 for Kelantan
		23-10-1998 for Kedah
		15-04-2005 for Malacca
	Act A1129	25-02-2002 for Malacca
		01-03-2002 for Federal Territory of Kuala Lumpur
		01-03-2002 for Selangor
		01-03-2002 for Pahang
		06-06-2002 for Negeri Sembilan
		19-07-2002 for Kedah
		01-10-2002 for Penang
		11-10-2002 for Perak
		01-11-2002 for Johore
		31-01-2003 for Perlis
		01-02-2003 for Terengganu
		01-11-2003 for Kelantan
28	Act A933	01-05-1996 for Selangor
		01-06-1996 for Johore
		01-10-1996 for Negeri Sembilan

Section	Amending authority	In force from
		11-10-1996 for Perlis
		01-12-1996 for Terengganu
		01-01-1997 for Pahang
		01-04-1997 for Penang
		24-04-1997 for Perak
		18-06-1998 for Kelantan
		23-10-1998 for Kedah
		15-04-2005 for Malacca
	Act A1129	25-02-2002 for Malacca
		01-03-2002 for Federal Territory of Kuala Lumpur
		01-03-2002 for Selangor
		01-03-2002 for Pahang
		06-06-2002 for Negeri Sembilan
		19-07-2002 for Kedah
		01-10-2002 for Penang
		11-10-2002 for Perak
		01-11-2002 for Johore
		31-01-2003 for Perlis
		01-02-2003 for Terengganu
		01-11-2003 for Kelantan
29	Act A933	01-05-1996 for Selangor
		01-06-1996 for Johore
		01-10-1996 for Negeri Sembilan

Section	Amending authority	In force from
		11-10-1996 for Perlis
		01-12-1996 for Terengganu
		01-01-1997 for Pahang
		01-04-1997 for Penang
		24-04-1997 for Perak
		18-06-1998 for Kelantan
		23-10-1998 for Kedah
		15-04-2005 for Malacca
	Act A1129	25-02-2002 for Malacca
		01-03-2002 for Federal Territory of Kuala Lumpur
		01-03-2002 for Selangor
		01-03-2002 for Pahang
		06-06-2002 for Negeri Sembilan
		19-07-2002 for Kedah
		01-10-2002 for Penang
		11-10-2002 for Perak
		01-11-2002 for Johore
		31-01-2003 for Perlis
		01-02-2003 for Terengganu
		01-11-2003 for Kelantan
30	Act A933	01-05-1996 for Selangor
		01-06-1996 for Johore
		01-10-1996 for Negeri Sembilan

Section	Amending authority	In force from
		11-10-1996 for Perlis
		01-12-1996 for Terengganu
		01-01-1997 for Pahang
		01-04-1997 for Penang
		24-04-1997 for Perak
		18-06-1998 for Kelantan
		23-10-1998 for Kedah
		15-04-2005 for Malacca
	Act A1129	25-02-2002 for Malacca
		01-03-2002 for Federal Territory of Kuala Lumpur
		01-03-2002 for Selangor
		01-03-2002 for Pahang
		06-06-2002 for Negeri Sembilan
		19-07-2002 for Kedah
		01-10-2002 for Penang
		11-10-2002 for Perak
		01-11-2002 for Johore
		31-01-2003 for Perlis
		01-02-2003 for Terengganu
		01-11-2003 for Kelantan
31A	Act A1129	25-02-2002 for Malacca
		01-03-2002 for Federal Territory of Kuala Lumpur

Section	Amending authority	In force from
		01-03-2002 for Selangor
		01-03-2002 for Pahang
		06-06-2002 for Negeri Sembilan
		19-07-2002 for Kedah
		01-10-2002 for Penang
		11-10-2002 for Perak
		01-11-2002 for Johore
		31-01-2003 for Perlis
		01-02-2003 for Terengganu
		01-11-2003 for Kelantan
35A	Act A933	01-05-1996 for Selangor
		01-06-1996 for Johore
		01-10-1996 for Negeri Sembilan
		11-10-1996 for Perlis
		01-12-1996 for Terengganu
		01-01-1997 for Pahang
		01-04-1997 for Penang
		24-04-1997 for Perak
		18-06-1998 for Kelantan
		23-10-1998 for Kedah
		15-04-2005 for Malacca
	Act A1129	25-02-2002 for Malacca
		01-03-2002 for Federal Territory of Kuala Lumpur

Section	Amending authority	In force from
		01-03-2002 for Selangor
		01-03-2002 for Pahang
		06-06-2002 for Negeri Sembilan
		19-07-2002 for Kedah
		01-10-2002 for Penang
		11-10-2002 for Perak
		01-11-2002 for Johore
		31-01-2003 for Perlis
		01-02-2003 for Terengganu
		01-11-2003 for Kelantan
35B	Act A933	01-05-1996 for Selangor
		01-06-1996 for Johore
		01-10-1996 for Negeri Sembilan
		11-10-1996 for Perlis
		01-12-1996 for Terengganu
		01-01-1997 for Pahang
		01-04-1997 for Penang
		24-04-1997 for Perak
		18-06-1998 for Kelantan
		23-10-1998 for Kedah
		15-04-2005 for Malacca
35C	Act A933	01-05-1996 for Selangor
		01-06-1996 for Johore

Section	Amending authority	In force from
		01-10-1996 for Negeri Sembilan
		11-10-1996 for Perlis
		01-12-1996 for Terengganu
		01-01-1997 for Pahang
		01-04-1997 for Penang
		24-04-1997 for Perak
		18-06-1998 for Kelantan
		23-10-1998 for Kedah
		15-04-2005 for Malacca
35D	Act A933	01-05-1996 for Selangor
		01-06-1996 for Johore
		01-10-1996 for Negeri Sembilan
		11-10-1996 for Perlis
		01-12-1996 for Terengganu
		01-01-1997 for Pahang
		01-04-1997 for Penang
		24-04-1997 for Perak
		18-06-1998 for Kelantan
		23-10-1998 for Kedah
		15-04-2005 for Malacca
35E	Act A933	01-05-1996 for Selangor
		01-06-1996 for Johore
		01-10-1996 for Negeri Sembilan

Section	Amending authority	In force from
		11-10-1996 for Perlis
		01-12-1996 for Terengganu
		01-01-1997 for Pahang
		01-04-1997 for Penang
		24-04-1997 for Perak
		18-06-1998 for Kelantan
		23-10-1998 for Kedah
		15-04-2005 for Malacca
	Act A1129	25-02-2002 for Malacca
		01-03-2002 for Federal Territory of Kuala Lumpur
		01-03-2002 for Selangor
		01-03-2002 for Pahang
		06-06-2002 for Negeri Sembilan
		19-07-2002 for Kedah
		01-10-2002 for Penang
		11-10-2002 for Perak
		01-11-2002 for Johore
		31-01-2003 for Perlis
		01-02-2003 for Terengganu
		01-11-2003 for Kelantan
35F	Act A933	01-05-1996 for Selangor
		01-06-1996 for Johore
		01-10-1996 for Negeri Sembilan

Section	Amending authority	In force from
		11-10-1996 for Perlis
		01-12-1996 for Terengganu
		01-01-1997 for Pahang
		01-04-1997 for Penang
		24-04-1997 for Perak
		18-06-1998 for Kelantan
		23-10-1998 for Kedah
		15-04-2005 for Malacca
35G	Act A933	01-05-1996 for Selangor
		01-06-1996 for Johore
		01-10-1996 for Negeri Sembilan
		11-10-1996 for Perlis
		01-12-1996 for Terengganu
		01-01-1997 for Pahang
		01-04-1997 for Penang
		24-04-1997 for Perak
		18-06-1998 for Kelantan
		23-10-1998 for Kedah
		15-04-2005 for Malacca
35H	Act A933	01-05-1996 for Selangor
		01-06-1996 for Johore
		01-10-1996 for Negeri Sembilan
		11-10-1996 for Perlis

Section	Amending authority	In force from
		01-12-1996 for Terengganu
		01-01-1997 for Pahang
		01-04-1997 for Penang
		24-04-1997 for Perak
		18-06-1998 for Kelantan
		23-10-1998 for Kedah
		15-04-2005 for Malacca
	Act A1129	25-02-2002 for Malacca
		01-03-2002 for Federal Territory of Kuala Lumpur
		01-03-2002 for Selangor
		01-03-2002 for Pahang
		06-06-2002 for Negeri Sembilan
		19-07-2002 for Kedah
		01-10-2002 for Penang
		11-10-2002 for Perak
		01-11-2002 for Johore
		31-01-2003 for Perlis
		01-02-2003 for Terengganu
		01-11-2003 for Kelantan
36	Act A933	01-05-1996 for Selangor
		01-06-1996 for Johore
		01-10-1996 for Negeri Sembilan
		11-10-1996 for Perlis

Section	Amending authority	In force from
		01-12-1996 for Terengganu
		01-01-1997 for Pahang
		01-04-1997 for Penang
		24-04-1997 for Perak
		18-06-1998 for Kelantan
		23-10-1998 for Kedah
		15-04-2005 for Malacca
	Act A1129	25-02-2002 for Malacca
		01-03-2002 for Federal Territory of Kuala Lumpur
		01-03-2002 for Selangor
		01-03-2002 for Pahang
		06-06-2002 for Negeri Sembilan
		19-07-2002 for Kedah
		01-10-2002 for Penang
		11-10-2002 for Perak
		01-11-2002 for Johore
		31-01-2003 for Perlis
		01-02-2003 for Terengganu
		01-11-2003 for Kelantan
38	Act A1129	25-02-2002 for Malacca
		01-03-2002 for Federal Territory of Kuala Lumpur
		01-03-2002 for Selangor

Section	Amending authority	In force from
		01-03-2002 for Pahang
		06-06-2002 for Negeri Sembilan
		19-07-2002 for Kedah
		01-10-2002 for Penang
		11-10-2002 for Perak
		01-11-2002 for Johore
		31-01-2003 for Perlis
		01-02-2003 for Terengganu
		01-11-2003 for Kelantan
52A	Act A933	01-05-1996 for Selangor
		01-06-1996 for Johore
		01-10-1996 for Negeri Sembilan
		11-10-1996 for Perlis
		01-12-1996 for Terengganu
		01-01-1997 for Pahang
		01-04-1997 for Penang
		24-04-1997 for Perak
		18-06-1998 for Kelantan
		23-10-1998 for Kedah
		15-04-2005 for Malacca
58	Act A933	01-05-1996 for Selangor
		01-06-1996 for Johore
		01-10-1996 for Negeri Sembilan

Section	Amending authority	In force from
		11-10-1996 for Perlis
		01-12-1996 for Terengganu
		01-01-1997 for Pahang
		01-04-1997 for Penang
		24-04-1997 for Perak
		18-06-1998 for Kelantan
		23-10-1998 for Kedah
		15-04-2005 for Malacca
	Act A1129	25-02-2002 for Malacca
		01-03-2002 for Federal Territory of Kuala Lumpur
		01-03-2002 for Selangor
		01-03-2002 for Pahang
		06-06-2002 for Negeri Sembilan
		19-07-2002 for Kedah
		01-10-2002 for Penang
		11-10-2002 for Perak
		01-11-2002 for Johore
		31-01-2003 for Perlis
		01-02-2003 for Terengganu (except ss. 58(1A) and (1B))
		01-11-2003 for Kelantan (except ss. 58(1A) and (1B))